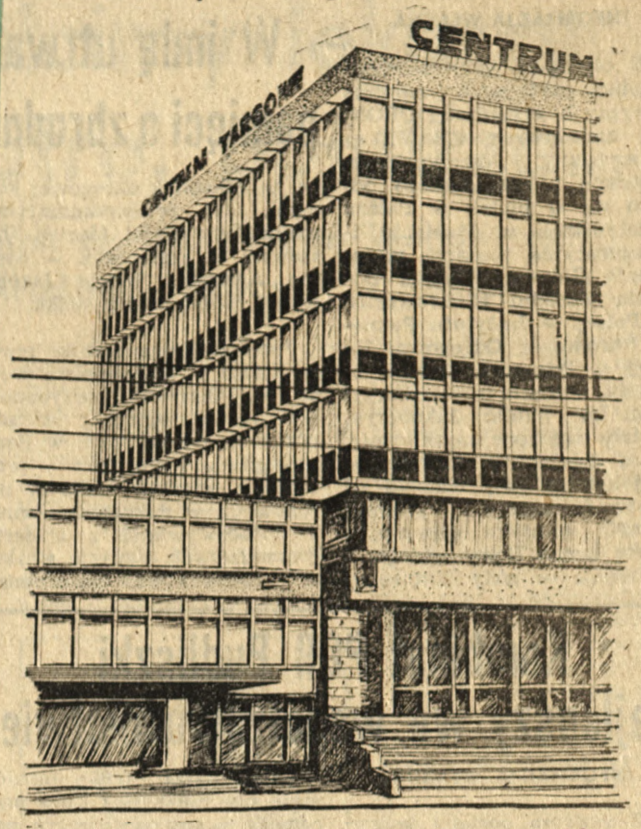
WYDANIE SOBOTNIO-NIEDZIELNE – 12 STRON

GŁOS WIELKOPOLSKI

Ukazuje się od 16 lutego 1945 Poznań, sobota/niedziela 15/16 grudnia 1984 Cena 5 zł

Nr 296 (12 375) ▲ Wyd. 2 PL ISSN 0137-9186 ▲ Nr indeksu 35028

Z wielkopolskiego szkicownika

Targi w Poznaniu mają tradycję przeszło siedmiowiekową. Jako przedsiębiorstwo handlowo-wystawiennicze nowego typu zostało utworzone w 1921 roku, a od 1925 roku mają zasięg międzynarodowy. Na rysunku — budynek Centrum Targowego.

Rys. — J. Nowaczyk

GŁOS rozmawia

ZE ZDZISŁAWEM ELLERTEM PRZEWODNICZĄCYM ZW ZSMP W LESZNIE

NIE CHCEMY STAĆ Z BOKU

Dobiega końca kampania sprawozdawczo-wyborcza w leszczyńskiej organizacji ZSMP. Konferencja Wojewódzka ZSMP odbywa się 14 i 15 grudnia br. a weźmie w niej udział 117 delegatów reprezentujących blisko 19 000 osób zrzeszonych w Leszczyńskiem w ZSMP. O krótką charakterystykę kończącej się kampanii poprosiliśmy przewodniczącego ZW ZSMP Zdzisława Ellerta.

— Jakie problemy dominowały w dyskusjach podczas obecnej kampanii sprawozdawczo-wyborczej?

— Nasza organizacja, mimo iż przyszło jej działać w minionej trzyletniej kadencji w bardzo skomplikowanej sytuacji społeczno-politycznej, zachowała swoją tożsamość ideową, pozostała wierna programowi uchwalonemu przez III nadzwyczajny Zjazd ZSMP. Był to program nośny i bojowy, ale też trudny w realizacji. Jesteśmy bowiem organizacją wielośrodowiskową. Nasz program musiał dotrzeć do różnych adresatów, trafić do wielu, a jednocześnie do każdego z osobna. Obecna kampania potwierdziła miejsce związku zarówno w środowisku robotniczym jak i wiejskim. Po kilkuletniej przerwie wróciliśmy do szkół, gdzie odradzają się kolejne koła. Dla nas szczególnie ważne jest o czym dyskutowano podczas kampanii, co postulowano, a co krytykowano. Wspólną dla wszystkich środowisk sprawą były kwestie szeroko pojętego kształcenia, poszerzania wiedzy społeczno-politycznej, historycznej, prawnej i zawodowej, a więc wiedzy ułatwiającej poruszanie się w realiach politycznych i gospodarczych najbliższego środowiska, regionu i kraju. Wiele miejsca poświęcono realizacji uchwały IX Plenum KC PZPR w sprawie młodzieży, wskazując na przykłady nieuwzględniania naszych wniosków lub odkładania na półki konkretnych propozycji rozwiązań. Nie może się doczekać zredagowania ustawy o młodzieży, której projekt miał wpłynąć do Sejmu w połowie ubiegłego roku. Mówiono też o adaptacji zawodowej młodych pracowników oraz udziale młodzieży w procesie produkcji. Na przykład w kościańskim „Metalchemie" postulowano tworzenie młodzieżowych brygad, obejmowanie potrudniejszych odcinków produkcji. Nadal słyszymy — „Jest młody, może jeszcze poczekać na awans lub podwyżkę, mimo że człowiek ten oznacza się wiedzą zawodową i innymi walorami".

— Podczas poprzedniej konferencji wojewódzkiej organizacji ZSMP wiele mówiono o współudziale młodzieży w rządzeniu...

— Na niedawnej konferencji miejskiej w Lesznie jeden

Dokończenie na str. 2

Przyjacielska wizyta W. Jaruzelskiego w Czechosłowacji

Braterskie stosunki między PRL a CSRS rozwijają się pomyślnie

Skrót wspólnego komunikatu

(PAP) Na zaproszenie sekretarza generalnego Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Czechosłowacji, prezydenta Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej Gustava Husaka złożył przyjacielską roboczą wizytę w Czechosłowackiej Republice Socjalistycznej 13 grudnia 1984 roku I sekretarz Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, prezes Rady Ministrów Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej Wojciech Jaruzelski.

W trakcie wizyty towarzysze Wojciech Jaruzelski i Gustav Husak przeprowadzili rozmowy, informując się wzajemnie o realizacji uchwał IX Nadzwyczajnego Zjazdu PZPR i XVI Zjazdu KPCz w najważniejszych dziedzinach życia politycznego, gospodarczego i społecznego oraz o aktualnych zadaniach budownictwa socjalistycznego. Omówili problemy dalszego rozwoju wzajemnej współpracy między obu partiami w świecie oraz w międzynarodowym ruchu komunistycznym i robotniczym.

Wojciech Jaruzelski i Gustav Husak w obecności przewodniczącego Rady Ministrów CSRS Lubomira Sztrougala omówili problemy dalszego rozwoju współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej pomiędzy PRL a CSRS.

Gustav Husak wyraził pełne poparcie KPCz, rządu i społeczeństwa CSRS dla kierownictwa Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, dla działań rządu i wszystkich postępowych sił w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej na rzecz realizacji zadań socjalistycznej odnowy.

Przywódcy obu krajów z zadowoleniem, skonstatowali że braterskie stosunki między PZPR i KPCz, PRL i CSRS oparte na zasadach marksizmu-leninizmu i socjalistycznego internacjonalizmu rozwijają się pomyślnie, zgodnie z ustaleniami przyjętymi podczas ubiegłorocznej wizyty delegacji partyjno-państwowej CSRS w PRL. Podkreślili, że pogłębianie dwustronnych stosunków odpowiada interesom narodów Polski i Czechosłowacji, służy umacnianiu jedności i zwartości krajów wspólnoty socjalistycznej.

Obaj przywódcy wypowiedzieli się za dalszym rozszerzaniem kontaktów między PZPR i KPCz, między parlamentami i organami rządowymi, Patriotycznym Ruchem Odrodzenia Narodowego PRL i Frontem Narodowym CSRS związkami zawodowymi i in-

Dokończenie na str. 8

Plenarne posiedzenie RK PRON

(PAP) 14 bm. w gmachu Sejmu na plenarnym posiedzeniu zebrała się Rada Krajowa Patriotycznego Ruchu Odrodzenia Narodowego. Na posiedzenie przybyli: I sekretarz KC PZPR, premier gen. armii Wojciech Jaruzelski i przewodniczący Rady Państwa Henryk Jabłoński. Na porządku dnia znajdowały się dwa tematy: problematyka działań PRON w dziedzinie ochrony i kształtowania środowiska naturalnego oraz program działalności ruchu w roku przyszłym.

Otwierając obrady, przewodniczący Rady Krajowej Jan Dobraczyński powitał przedstawicieli Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, które zgłosiło zbiorowy akces do PRON.

Wizyta radzieckich naukowców

Podpisano dokumenty końcowe

(PAP) 14 bm. był piątym ostatnim dniem pobytu w Polsce delegacji przedstawicieli radzieckiej nauki i techniki.

Przed południem, w Urzędzie Rady Ministrów, w czasie rozmów plenarnych podsumowano wyniki wizyty. W obecności premiera, gen. armii Wojciecha Jaruzelskiego podpisane zostały dokumenty końcowe, które otwierają drogę dla rozwoju i rozszerzenia wzajemnie korzystnej polsko-radzieckiej współpracy naukowo-technicznej.

Wicepremier Zbigniew Szalajda i zastępca przewodniczącego Rady Ministrów ZSRR Jurij Marczuk podpisali protokół z rozmów oraz cztery porozumienia. Dotyczą one: opracowania kompleksowego, perspektywicznego programu postępu naukowo-technicznego w obu krajach; propagowania osiągnięć polskiej i radzieckiej nauki i techniki oraz wyników współpracy naukowo-technicznej na lata 1985—1987; współpracy w dziedzinie opracowania wyrobów powszechnego użytku wysokiej jakości; współpracy w zakresie problemu „Mechanizacja i automatyzacja procesów montażu".

Plenum WK ZSL w Pile

Bilans 35-lecia

INFORMACJA WŁASNA

Dorobek 35-lecia ZSL rozumiany jako czynnik aktywizacji pracy politycznej ludowców — był przedmiotem piątkowych obrad plenum WK ZSL w Pile. W posiedzeniu wziął udział sekretarz Naczelnego Komitetu ZSL — Roman Maćkowski.

W toku obrad — którym przewodniczył prezes WK ZSL w Pile — Eugeniusz Jarysz — z całą mocą podkreślano wagę wydarzeń 1984 roku — roku IX Kongresu, o którego przełomowym charakterze za decydowały dokumenty: nowa deklaracja ideowa oraz program działania i statut stronnictwa. Wyznaczyły one „dziś i jutro" organizacji i wytyczyły cele działań politycznych wewnątrz stronnictwa i w życiu publicznym. Określiły jednoznacznie miejsce ZSL jako partii chłopskiej w trójpartyjnym systemie władzy.

W poczuciu wypracowanej tożsamości i samodzielności organizacyjnej i z głęboką świadomością potrzeby partnerskiej współpracy z PZPR i SD oraz wszystkimi siłami skupionymi wokół Patriotycznego Ruchu Odrodzenia Narodowego, pilscy ludowcy czczą 35-lecie powstania ZSL. Podczas plenum, zarówno w referacie programowym, jak i w toku dysku

Dokończenie na str. 2

Wojewódzka konferencja ZSMP w Lesznie

Sprostać wymogom czasów

INFORMACJA WŁASNA

Z udziałem 114 delegatów reprezentujących ponad 18 000 członków leszczyńskiej organizacji ZSMP rozpoczęły się w piątek w Lesznie dwudniowe obrady V Wojewódzkiej Konferencji Sprawozdawczo-Wyborczej ZSMP.

W pierwszym dniu obrad, którymi kierowała Teresa Wolniewicz, program konferencji był bardzo bogaty. Dokonano wyboru licznych komisji,

Dokończenie na str. 2

G. Andreotti przybędzie do Polski

(PAP) Na zaproszenie ministra spraw zagranicznych PRL, Stefana Olszowskiego złoży oficjalną wizytę w Polsce w dniach 20—23 grudnia bieżącego roku minister spraw zagranicznych Republiki Włoskiej, Giulio Andreotti.

W sobotnim programach

Sprawy polskich związkowców na antenach PR i TV

INFORMACJA WŁASNA

Dzisiejsze, sobotnie programy pierwsze radia i telewizji oraz lokalne programy rozgłośni regionalnych sporo miejsca poświęcą sprawom związków zawodowych w naszym kraju. Zaproszono do mikrofonów i przed kamery działaczy związkowych, którzy przedstawią rolę, cele, osiągnięcia a pewnie i porażki związków na gruncie zakładów pracy, federacji Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych.

Najwcześniej, od godziny 5.30 tematyka związkowa jest obecna w programie I Polskiego Radia, w porannych „Sygnałach dnia". Od godziny 6 również w programie II na UKF, regionalne rozgłośnie oddadzą głos związkowcom; Polskie Radio w Poznaniu czyni to w „Radioexpressie na dzień dobry". Słuchacze mogą zgłaszać do radiowych rozmówców pytania i uwagi, w Poznaniu pod numer telefonu 208-272.

Także w sobotnim programie I telewizji, prezentowane będą rozmowy z działaczami polskich związków zawodowych. (tt)

Z korzyścią dla partnerów

OD GŁOSY

Uważne wczytanie się we wspólny komunikat po wizycie Wojciecha Jaruzelskiego w Czechosłowacji, gdzie był gościem sekretarza generalnego KC KPCz i prezydenta CSRS Gustava Husaka pozwala stwierdzić, że przyjazne stosunki między obu krajami są coraz ściślejsze, a w przyszłości będą się nadal rozwijać ku pożytkowi obu stron.

Warto zwrócić uwagę, że obie strony uznały za szczególnie ważne intensyfikowanie współpracy w dziedzinach elektroniki, mikroelektroniki i robotyzacji. Jest to więc znaczny krok naprzód w porównaniu z dotychczas tradycyjnymi dziedzinami współdziałania. Jeżeli do tego dodać wzajemną koordynację planów narodowych na lata 1986—90 oraz przygotowania do długofalowej współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej między Polską i Czechosłowacją do roku 2000, lepiej będziemy sobie mogli uświadomić, że przed współdziałaniem nas z naszymi południowymi sąsiadami i znaczeniem tego faktu dla wszystkich państw socjalistycznych w ramach RWPG otwierają się ogromne możliwości. Łatwiej też zrozumiemy, że właśnie ta współpraca, oparta na przyjaźni oraz politycznej, społecznej i gospodarczej wspólnocie interesów, pomoże nam szybciej zwalczyć nasze obecne trudności gospodarcze i wrócić do równowagi, a w przyszłości wejść na drogę rozwoju.

Czechosłowacja należy do grupy najbardziej uprzemysłowionych krajów Europy, jest więc dla nas partnerem nie tylko interesującym handlowo, ale także możemy się od niej wiele nauczyć pod każdym niemal względem. Tak się składa, że nie dawno miałem możność bliżej się przyjrzeć życiu w Czechosłowacji i ocenić jego poziom. Postęp, który się tam dokonał, widoczny jest na każdym kroku. Wystarczy popatrzeć na wystawy sklepowe, a także porównać ceny z przeciętnymi zarobkami, by mniej więcej trafnie ocenić stosunkowo wysoką stopę życiową społeczeństwa czechosłowackiego. A gdy się przyjrzeć bliżej, trzeba jeszcze stwierdzić, że ludzie w Czechosłowacji doszli do swego stanu posiadania własną pracą i umiejętnością myślenia kategoriami interesu społecznego. Pod tym względem też moglibyśmy od nich niejedno „kupić".

MARIAN FLEJSIEROWICZ

W imię utrwalania narodowej pamięci o zbrodniach hitlerowskich

INFORMACJA WŁASNA

W obecności przedstawicieli władz partyjnych i administracyjnych, organizacji PRON rad narodowych, ZBoWiD z województw: leszczyńskiego, pilskiego i poznańskiego odbyło się w piątek w Pałacu Działyńskich w Poznaniu inauguracyjne plenarne posiedzenie Głównej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce — Instytutu Pamięci Narodowej, Okręgowej Komisji w Poznaniu. Podczas zebrania, któremu przewodniczył prof. dr Witold Jakóbczyk, zostały wręczone najaktywniejszym działaczom dotychczasowej komisji listy uznania od przewodniczącego głównej komisji, ministra sprawiedliwości Lecha Domeradzkiego, a następnie — akty nominacyjne na członków okręgowej komisji. Jej przewodniczącym mianowany został Marian Olszewski, a zastępcami — Stefan Adamski, Witold Jakóbczyk i Włodzimierz Wilke.

Przedstawiając wyniki pracy KBZH w Wielkopolsce doc. dr M. Olszewski przypomniał m. in. ogromny wkład uczonych poznańskich, w tym szczególnie historyków i prawników, a także działaczy terenowych w dokumentowaniu i opracowywaniu z trudem gromadzonych danych o aktach ludobójstwa, eksterminacji i barbarzyństwa okupantów na ziemiach Wielkopolski. Tutejsza okręgowa komisja przy dokonywaniu ankietyzacji zbrodni przeprowadziła tysiące rozmów z ich świadkami i udokumentowała setki spraw oraz dokonanych przez hitlerowców morderstw. Nowy etap działania okręgowej komisji w pogłębionej i poszerzonej formie jako Instytutu Pamięci Narodowej, będzie obejmował również prace wydawnicze i popularyzatorskie z myślą szczególnie o młodszych generacjach.

W trakcie obrad został wręczony za szczególne zasługi w dokumentowaniu hitlerowskich zbrodni Archiwum Państwowemu w Poznaniu na ręce prof. dr. Stanisława Nawrockiego medal Głównej Komisji BZH w Polsce, a dr Henryk Zimniak otrzymał wręczoną przez wicewojewodę poznańskiego Romualda Zysnarskiego honorową Odznakę Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej, nadaną przez ogólnokrajową Radę Ochrony Pomników Walki i Męczeństwa.

Z okazji powyższego zebrania w hallu Pałacu Działyńskich urządzona została wystawa zdjęć i dokumentów, obrazujących martyrologię Polaków w okresie okupacji oraz dotychczasową działalność Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce. (zk)

Obradowała Rada Państwa

Potwierdzono słuszność założeń normalizacji życia polityczno-społecznego

(PAP) 13 bm. odbyło się w Belwederze posiedzenie Rady Państwa. Dokonano oceny stosowania przepisów ustawy z 21 lipca 1983 roku „O szczególnej regulacji prawnej w okresie przezwyciężania kryzysu społeczno-ekonomicznego oraz o zmianie niektórych ustaw". Podstawą oceny była dokonana przez rząd i jego organy szczegółowa analiza stosowania przepisów tej ustawy w zakresie zatrudnienia i stosunków pracy, w sferze działalności przedsiębiorstw i rozwiązywania podstawowych problemów gospodarki narodowej, w dziedzinie ładu i porządku publicznego oraz w zakresie szkolnictwa wyższego.

Celem ustawy o szczególnej regulacji prawnej w okresie przezwyciężania kryzysu społeczno-ekonomicznego było zapewnienie warunków koniecznych dla stopniowej normalizacji życia polityczno-społecznego i funkcjonowania gospodarki.

Dokonując oceny stosowania przepisów Rada Państwa podkreśliła, że praktyka lat 1983-1984 potwierdziła słuszność założeń ustawy. Przewidziane w niej środki stosowane były oględnie i ograniczone zostały do najbardziej koniecznych rozmiarów.

Przebieg kampanii wyborczej do rad narodowych i wy

Dokończenie na str 8

Kombinat PGR Pudliszki najlepszy we współzawodnictwie

INFORMACJA WŁASNA

W centrum postępu technicznego SIMP w Rydzynie odbyło się wczoraj uroczyste posiedzenie Rady Zrzeszenia PPGR skupiającego 4 kombinaty i 10 przedsiębiorstw wieloobiektowych państwowych gospodarstw rolnych gospodarujących w Leszczyńskiem. Wzięli w nim udział: sekretarz KW PZPR Tomasz Skorupski, prezes WK ZSL Stanisław Koronowski, wojewoda leszczyński Bernard Wawrzyniak i przewodniczący RW PRON Józef Wojciechowski.

W okolicznościowym wystąpieniu przewodniczący Rady Zrzeszenia Dionizy Gałęzewski nawiązał do 35-letniej działalności państwowych gospodarstw rolnych w Leszczyńskiem.

Leszczyńskie PGR-y zatrudniają obecnie ponad 8 000 pracowników gospodarujących na blisko 62 000 hektarów.

Podczas posiedzenia ogłoszono także wyniki współzawodnictwa pomiędzy państwowymi gospodarstwami rolnymi w roku 1983—84. Pierwsze miejsce zajął **Kombinat PGR Pudliszki**, a na dwóch kolejnych miejscach uplasowały się kombinaty **Gola i Karolew**. Uroczystym akcentem posiedzenia była dekoracja zasłużonych pracowników odznaczeniami państwowymi, resortowymi i regionalnymi. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski odznaczono Franciszka Gościańskiego z Kombinatu PGR Pudliszki, Jana Górskiego z Kombinatu PGR Karolew oraz Władysława Jóźwiaka z PGR Naratów. (ar)

Spotkanie z wiceministrem B. Królewskim

Przemysł jeszcze zbyt słabo pomaga rolnictwu

INFORMACJA WŁASNA

W gmachu KW PZPR w Poznaniu odbyło się pod przewodnictwem wiceprezesa WK ZSL Andrzeja Malinowskiego i z udziałem sekretarza KW PZPR Zygmunta Kyca oraz wicewojewody poznańskiego Jana Tomaszewskiego, spotkanie aktywu gospodarczego województwa poznańskiego z I zastępcą ministra rolnictwa i gospodarki żywnościowej Bogdanem Królewskim, który mówił na temat reorientacji przemysłu na rzecz rolnictwa oraz przemysłu rolno-spożywczego.

Nawiązując do barier ograniczających dotychczasowy rozwój rolnictwa, mówca wspomniał o kurczącym się areale użytków rolnych, zabieranych na cele nierolnicze, o niedoinwestowaniu tego działu gospodarki narodowej w poprzednich dziesięcioleciach.

Mimo stosownych uchwał międzypartyjnych i wysiłków rządowych nadal nie jest w pełni realizowana zasada przeznaczania 30 procent nakładów inwestycyjnych państwa na rolnictwo i gospodarkę żywnościową. Ten udział wynosił w 1982 — 24 procent, w 1983 — 25 procent, a w roku bieżącym zapowiada się — 24,3 procent. Przemysł zaś świadczy na rzecz tej gałęzi gospodarki zaledwie 5 — 7 procent swojej rocznej produkcji.

Zebrani wysłuchawszy informacji na temat podstawowych założeń planu rozwoju rolnictwa i przemysłu rolno-spożywczego do 1990 roku, a także podejmowanych już w ramach CPR w roku przyszłym zadań, zadawali szereg pytań, dotyczących m. in. produkcji pasz systemem przemysłowym, kontraktacji zbóż, zaopatrzenia wsi i rolnictwa, w tym również w artykuły konsumpcyjne, obowiązkowych ubezpieczeń inwentarza żywego, melioracji i zaopatrzenia wsi w wodę oraz przetwórstwa spożywczego, głównie mleka chudego dla celów paszowych. Uzyskali oni w tych sprawach konkretne informacje. (emp)

Narada sekretarzy POP w redakcjach

Dziennikarskie informacje powinny wzbogacać wiedzę społeczeństwa

INFORMACJA WŁASNA

O podejmowanych przez wielkopolską prasę, radio i telewizję przedsięwzięciach związanych z realizacją uchwał XVII Plenum KC PZPR dyskutowali w piątek na strefowej naradzie I sekretarze podstawowych organizacji partyjnych środków masowego przekazu pięciu województw. Podczas spotkania z udziałem Stanisława Kałkusa — członka Biura Politycznego KC PZPR mówiono o zadaniach i realizacji wewnątrzredakcyjnego szkolenia partyjnego ale także o pracy partyjnej, dzielono się doświadczeniami w zakresie przekazywania treści XVII Plenum KC, kontaktów z czytelnikami .

Interesujące uwagi o odbiorze treści artykułów i audycji przez środowiska robotnicze przekazał sekretarzom POP S. Kałkus. Przekazując społeczeństwu coraz bogatszy zestaw informacji, dziennikarze muszą być świadomi iż niekiedy niezbędny jest pogłębiony komentarz, pozwalający lepiej zrozumieć przedstawione liczby, przedsięwzięcia władz, uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne. Bo na przykład demokracja to nie tylko prawa, zaś konsultacje to nie plebiscyt .

Do poruszanych problemów ustosunkował się Marek Nowicki, przedstawiciel Wydziału Prasy, Radia i Telewizji KC PZPR, który przedstawił także ocenę sytuacji społeczno-politycznej w kraju. (bej)

Sprostać wymogom czasów

Dokończenie ze str. 1

przedstawiano też sprawozdania z działalności różnych organów ustępującego Zarządu Wojewódzkiemu. Delegaci przyjęli m. in. sprawozdanie Zarządu Wojewódzkiego.

W minionej kadencji związkowi przyszło działać w skomplikowanych realiach społeczno-politycznych. Część młodzieży pogrążyła się w apatii bądź otwarcie manifestowała negację socjalistycznej rzeczywistości. Leszczyńska organizacja ZSMP zachowała swoją tożsamość polityczną, zachowała podstawowe pryncypia ideowe. Wyrazem aktywności jej członków był udział w wyborach do rad narodowych i samorządów mieszkańców, znaczący udział w radach pracowniczych i związkach zawodowych. Istotną rolę odgrywała praca ideowo-wychowawcza oraz aktywizacja produkcyjna młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem programu „Młodzi w reformie". W działalności ustępującego Zarządu Wojewódzkiego nie pomijano także problematyki socjalno-bytowej.

W piątek zapoczątkowano także dyskusję. Dzielono się w niej refleksjami i doświadczeniami z pracy organizacyjnej w środowisku robotniczym, wiejskim i szkolnym. Nawiązywano do świadomości przekonań i motywacji ideowo-moralnej młodzieży, podkreślając rolę związku w kształtowaniu młodego pokolenia.

W tajnych wyborach dokonano wyboru przewodniczącego Zarządu Wojewódzkiego ZSMP. Funkcję tę powierzono ponownie Zdzisławowi Ellertowi. Wybrano również 15-osobowe Prezydium ZW oraz 18 delegatów na IV Zjazd ZSMP.

W godzinach popołudniowych obrady toczyły się w sześciu zespołach problemowych.

Dziś rozpocznie się dyskusja programowa oraz uchwali się program działania ZW ZSMP w latach 1984-87. (ar)

Bilans 35-lecia

Dokończenie ze str 1

sji, sięgano wspomnieniami do narodzin i bogatej historii Polskiej Partii Chłopskiej, wskazując jednocześnie na ważne i odpowiedzialne zadania ZSL w kształtowaniu współczesnej rzeczywistości całego kraju. Nawiązując do roli, jaką już odegrało ono dotąd wskazywano m. in. na to ,że stronnictwo przyczyniło się do zagwarantowania trwałej i stabilnej perspektywy dla gospodarstw chłopskich, co znalazło swój wyraz we wspólnych wytycznych Biura Politycznego KC PZPR i Prezydium NK ZSL. Stronnictwo przyczyniło się ponadto do unormowania gospodarki gruntami rolnymi, było inicjatorem i aktywnie działało na rzecz ustawy o ubezpieczeniu rolników oraz ich rodzin. Spełnia też ono ważną rolę w umacnianiu spokoju społecznego i kształtowaniu porozumienia narodowego.

Najważniejszym zadaniem na dziś — mówiono — jest konsekwentna realizacja postanowień IX Kongresu ZSL, IV Wojewódzkiego Zjazdu oraz uchwał kolejnych posiedzeń plenarnych NK i WK.

Podczas wczorajszego plenum grupie weteranów i działaczy ZSL regionu nadnoteckiego wręczono odznaczenia państwowe i regionalne oraz Medale 40-lecia Polski Ludowej. (jot)

Bułgarskie spotkania delegacji ChSS

(PAP) Na zaproszenie Patriarchatu sofijskiego przebywała w Bułgarii delegacja Chrześcijańskiego Stowarzyszenia Społecznego pod przewodnictwem prezesa ChSS Kazimierza Morawskiego — członka Rady Państwa.

Przedstawiciele ChSS przeprowadzili rozmowy z patriarchą Maksymem i innymi dostojnikami bułgarskiego Kościoła prawosławnego. Podkreślono, że wszechstronny rozwój współpracy między chrześcijanami Polski i Bułgarii stanowi wkład w dzieło umacniania przyjaźni polsko-bułgarskiej i jedności wspólnoty socjalistycznej.

Na zakończenie wizyty K. Morawski został przyjęty przez I zastępcę przewodniczącego Rady Państwa, Ludowej Republiki Bułgarii Petyra Tanczewa, który podkreślił pozytywne znaczenie, jakie ma postępujący proces normalizacji i stabilizacji życia w Polsce.

27 bm. początek procesu w sprawie o zabójstwo ks. J. Popiełuszki

(PAP) W nawiązaniu do wcześniejszego komunikatu rzecznika prasowego rządu o możliwości rozpoczęcia jeszcze w bieżącym roku procesu sądowego przeciwko: Grzegorzowi Piotrowskiemu, Leszkowi Pękali i Waldemarowi Chmielewskiemu, oskarżonym o pozbawienie życia ks. Jerzego Popiełuszki oraz przeciwko Adamowi Pietruszce, oskarżonemu o nakłonienie i udzielenie pomocy do popełnienia tej zbrodni, rzecznik prasowy ministra sprawiedliwości informuje, że Sąd Wojewódzki w Toruniu wyznaczył rozpoczęcie procesu w tej sprawie na dzień 27 grudnia br.

NIE CHCEMY STAĆ Z BOKU

Dokończenie ze str 1

z jej uczestników stwierdził, iż Ojczyzna to nie tylko przy wilej brania, ale przede wszystkim obowiązek tworzenia. W ostatnich trzech latach daliśmy niemało dowodów, iż nie stoimy z boku, że dostrzegamy to co ważne. W radach narodowych po wyborach zasiada około 150 członków ZSMP. Zaznaczamy swój udział w samorządach mieszkańców, radach pracowniczych i związkach zawodowych. Nasza aktywność w organach przedstawicielskich świadczy, że nie tylko chcemy postulować, żądać, lecz także tworząc programy brać współodpowiedzialność za ich realizację.

— Słyszy się głosy, że ideologię zdominowały u was sprawy socjalno-bytowe, że staliście się swego rodzaju związkiem zawodowym...

— Prawdą jest, że w niektórych organizacjach problematyka socjalno-bytowa była pierwszoplanową, ale niepradą jest, że dominowała ona w dyskusjach podczas kampanii. Spraw socjalno-bytowych jednak nie ominiemy. Wielki niepokój budzi przyszłość młodych rodzin. Trudno im uzyskać samodzielnie mieszkanie. Obserwujemy to w Leszczyńskiem choćby na podstawie budownictwa patronackiego małych spółdzielni czy zagospodarowania strychów. Bez tanich technologii i realnych kredytów problemu tego nie rozwiążemy. W dyskusjach poruszano także sprawy kredytów dla młodych małżeństw, urlopów wychowawczych, dostępu do kultury, zwłaszcza w środowiskach wiejskich i małomiasteczkowych.

— Sprawy podnoszone w trakcie kampanii wrócą z pewnością na forum zbliżającej się konferencji wojewódzkiej, gdzie wiele z nich uzyska trwały zapis w programie na następną kadencję. Które z nich uważasz za najważniejsze?

— Sprawą nadrzędną jest cały kompleks zagadnień związanych z działalnością ideowo-polityczną. Określiliśmy się bowiem jako organizacja polityczna. Reprezentując młodzież musimy podjąć także konkretne sprawy środowiskowe. Od lat dobijamy się o stworzenie w Lesznie młodzieżowego centrum kultury. Wskazaliśmy wiele rozwiązań tej sprawy nie wymagających wielkich nakładów. Warto też pomyśleć o sfinalizowaniu propozycji utworzenia na bazie naszego ośrodka szkoleniowo-wypoczynkowego w Sławie całorocznej szkoły aktywu młodzieżowego dla wszystkich organizacji młodzieżowych działających w województwie. Tylko bowiem w tej kampanii w ZSMP wybrano ponad 60 procent nowych przewodniczących kół i zarządów. Najwymowniej świadczy to o randze i skali problemu.

Rozmawiał
ANDRZEJ RUTECKI

POGODA

Poznańskie Biuro Prognoz Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej przewiduje zachmurzenie małe i umiarkowane. Temperatura maksymalna od 0 do minus 2, minimalna od minus 5 do minus 7 stopni.

O godzinie 16 zanotowano w Kaliszu, Lesznie i Poznaniu -2, a w Koninie i Pile -3 stopnie.

Ciśnienie wynosiło 760 mm, czyli 1012 hPa.

(A-18)

Dzisiejszy serwis informacyjny opracował **Andrzej Wróblewicz**

„GŁOS WIELKOPOLSKI" — DZIENNIK ROBOTNICZEJ SPÓŁDZIELNI WYDAWNICZEJ „PRASA — KSIĄŻKA — RUCH" POZNAŃ, UL. GRUNWALDZKA 19.
Adres pocztowy: skrytka nr 1074 60-959 Poznań. Redaguje kolegium: Wiesław Porzycki — redaktor naczelny, Marian Flejsierowicz, Tadeusz Kaczmarek — zastępcy redaktora naczelnego, Olgierd Błażewicz — sekretarz redakcji, Zdzisław Kandziora, Wiesław Łuczak, Zygmunt Rola.
Telefony: 600-41 łączy wszystkie działy. Dział łączności z czytelnikami 665-718. Sekretariat redaktora naczelnego 454-09. Zastępca redaktora naczelnego 665-718. Sekretarz redakcji 648-85. Dział informacji 665-939. Dział sportowy 648-45. Redakcja nocna 430-73, 453-31. Wydawca: Wielkopolskie Wydawnictwo Prasowe RSW.
Biuro Ogłoszeń, ul. Skryta 1. 60—779 Poznań, tel. 665-916. Za treść i termin druku ogłoszeń redakcja nie odpowiada: Druk: Poznańskie Zakłady Graficzne im. M. Kasprzaka — Poznań.

SPRAWY POWSZEDNIE

— Ja pasuję...

Ostatnio głośno o naszych brydżystach. Daleko, w Seattle, na drugiej pół kuli, podczas rozgrywek olimpijskich — polska ekipa odniosła bezapelacyjne zwycięstwo. Potem, po powrocie do kraju, triumfatorzy mówili sporo o walorach „gry ofensywnej". Nic to zresztą nowego; w sezonie zawodów piłkarskich sprawozdawcy sportowi co rusz rozpływali się nad czyimś „ofensywnym stylem gry". Tylko nasza codzienność nadal jest utkana przejawami pasywnego stosunku do życia.

Nie wiem, ile napisano w ciągu trzech ostatnich lat na ten temat artykułów, felietonów, komentarzy, czy nawet naukowych rozpraw. Bardzo dużo, to pewne. Przyczyny owego „braku ducha" w narodzie też sondowano wielokrotnie — powierzchniowo bądź głęboko. Diagnoza, w wyniku owych dociekań, również jest raczej jednoznaczna i według wszelkiego prawdopodobieństwa bliska istocie rzeczy. Źródłami „pozostawania na boku" wielu rodaków są: zniechęcenie niespełnieniem rozwojowych zapowiedzi sprzed lat; osobiste niepowodzenia i rozczarowania; wahnięcia psychiczne, wywołane przez następujące po sobie i splatające się posierpniowe fazy — odnowy, anarchii, stanu wojennego; przytłoczenie trudnościami powszedniego bytowania; działalność ludzi, sączących poczucie beznadziei, upowszechniających nastroje nieangażowania się — w czym pomagają im, ustokrotnionym echem, przemawiające po polsku zachodnie rozgłośnie. To z tamtej strony aplikuje się obezwładniające w swej wymowie, paraliżujące ludzką aktywność, opowieści i slogany.

No, a jak jest — każdy widzi: tych, co „spasowali", albo też każdego kolejnego dnia „pasują", czekając nie wiadomo na co — na cud? — nadal pozostaje wielu. Mimo, że diagnoza społecznej bierności postawiona została prawidłowo i — co należy zaakcentować — otwarcie. A także pomimo stosowania, od z górą trzech lat, bo od IX Nadzwyczajnego Zjazdu PZPR, zdecydowanej terapii w formie utrzymywania odnowowej linii, stopniowego realizowania społecznych porozumień, porządkowania wszystkich właściwie dziedzin życia i prowadzenia przez rząd działalności „przy otwartej kurtynie".

Tu maleńka retrospekcja. Nie tak dawno temu (acz dostatecznie dawno, by o tym wielu z nas zapomniało) wagony, wracające z Trójmiasta w głąb kraju, czyjeś ręce obsmarowywały haniebnymi napisami: „Poznaniacy nie Polacy". Bo tutaj strajkowe wezwania nie znajdowały łatwego posłuchu, bo Wielkopolska jest regionem, gdzie obywatelska świadomość, zakorzeniona od pokoleń, nakazuje wnikać w istotę rzeczy. Tutaj demagogii — obojętnie, z jakiej płynie strony — nie przyjmuje się łatwo. Na tej prastarej ziemi ludzie nie nawykli do ekscytacji z byle powodu. Wolą się przekonać, racje zważyć.

Jednakże teraz, gdy czas jakby biegł szybciej, gdy doskwiera wiele codziennych braków, a nasze państwo boryka się z niemałymi przeciwnościami, wyjątkowej wartości nabrało czynne poparcie dla odnowicielskiej linii politycznej partii. Prosta to zresztą kalkulacja: większa liczba ludzi szybciej wykona — i lepiej — dzieło porządkowania spraw kraju, zaprowadzania w nim rzeczywistych zasad socjalistycznej demokracji. I takiego postępowania potrzeba nie w imię lojalnego wypełniania dyrektyw oraz zarządzeń (choć to też nie błahe). Chodzi o dostrzeganie — poza tym, co jest naszym udziałem dzisiaj — tego, co może nam przynieść jutro. Chodzi o właściwe ukształtowanie tego jutra, o nie „pasowanie" z góry, bez przewidywania skutków.

W Polsce trudno spotkać człowieka, który nie poparłby zdania, iż w naszym państwie wszystko powinno funkcjonować sprawnie: urzędy, poczta, służba zdrowia, banki, komunikacja, przemysł. Obnoszą się wręcz ludziska z takim wizerunkiem codzienności po towarzyskich spotkaniach, potrafią te miraże przedstawiać u fryzjera albo współpasażerom w kolejowym przedziale. Tylko swojego miejsca w owym, rozregulowanym wciąż jeszcze, mechanizmie, który by miał działać bezbłędnie — nie chcą ani zauważyć, ani zaakceptować.

Sporo ludzi mniema (jedni — z racji własnych doświadczeń, inni — uzasadniając swą nieruchawość), że nie mogą mieć żadnego wpływu na to, co dzieje się w ich macierzystych zakładach pracy, we wsiach gdzie mieszkają, w organizacjach, do których należą. Jest to postawa nie tylko nosząca znamiona zniechęcenia, choć i ono grać może nie ostatnią rolę, ile asekuracyjnej bezczynności. To jest „pasowanie" niejako programowe. Powodami mogą tu być zarówno wewnętrzne opory przeciwko zwiększonemu wysiłkowi, jak również obawa przed odpowiedzialnością za — drobne chociażby — samodzielne poczynania.

Podobne postępowanie nie dotyczy wyłącznie jednostek; ono daje znać o sobie także w wymiarze grupowym. Narzuca się tu przykład niektórych gminnych rad narodowych, samorządów pracowniczych w przedsiębiorstwach; ich członkowie nie wszędzie podejmują energiczne działania, choć na co dzień nie skąpią krytyki realiom życia społeczno-gospodarczego. Tkwią w marazmie, jakby nie wierzyli w swoje własne siły. Nie reagują na powszednie mankamenty, jakby gotowi uznać opuszczanie rąk za rzecz stosowniejszą od zakasania rękawów. A przecież nie ma skuteczniejszego środka na pokonanie poczucia niemocy niż zmierzenie się z jakąś sprawą i podjęcie próby jej załatwienia.

Co przy tym istotne: krytycyzm, sceptyczne ocenianie własnych, lub kolektywu, możliwości działania — nie są równoznaczne z niewiarą, że nie da się niczego dokonać. Krytyczne, realistyczne ocenianie rzeczywistości to dobry grunt do sensownych przedsięwzięć. Jest to zasadniczo różne nastawienie od kapitulanckiego „pasowania".

Nauka nas poucza, iż każdej akcji towarzyszy później reakcja. A więc po okresie ekscytacji wielu popadło następnie w stan apatii. Wszakże bezwolne, niekontrolowane poddawanie się skrajnym nastrojom jest i niebezpieczne dla jednostek i niepożądane dla narodu. Tkwienie w przeświadczeniu, że nic — poza troską o osobiste potrzeby — nie ma sensu, jest oglądaniem życia z żabiej perspektywy. Pod takim kątem widzenia dostrzec można niewiele i wzrok sięga niedaleko.

Poczucie bezsilności przejawia się niekiedy polemicznymi wybuchami: — Wyobraźnie sobie, że zlikwidujemy trudności, to jest porywanie się z motyką na słońce! — O tóż nie. Nie na słońce. Na zachwaszczone pole. I nie jest to syzyfowa praca. To jest zadanie do zrobienia, choć przestrzeń rozległa i ziemia zapuszczona.

„Spasować" każdemu wolno. Nie ma przymusu licytowania — że zostanę przy karcianej metaforze. Ale w życiu — jak w brydżu: nikt nam atutów ani asów, wbrew rozdaniu kart, wtykał nie będzie. Kto uporczywie pasuje, musi się liczyć z brakiem sukcesów, a może nawet z przegraną. W społecznej skali oznacza to spowolnienie pokonywania przeciwności i niemrawe tempo polepszania bytu.

WIESŁAW PORZYCKI

Kształcimy lekarzy i na jutro, pojutrze...

Rozmowa z prof. dr. hab. Jerzym Wójtowiczem rektorem Akademii Medycznej w Poznaniu

— Jakiego lekarza pan, rektor jednej z największych w kraju uczelni medycznych, chciałby w kierowanej przez siebie szkole kształcić? Czym ma się on charakteryzować?

— Trudno jednoznacznie na to pytanie odpowiedzieć. Lekarze, których kształcimy i kształtujemy teraz — pracować będą w tym zawodzie około 30 lat. W tym czasie zmienią się warunki, potrzeby... Łatwiej byłoby określić cechy lekarza dzisiejszego. Skoro jednak nie tylko na dzisiaj dostarczamy kadr ale raczej na jutro, pojutrze — powiem, w jakie cechy, niezależnie od zewnętrznych warunków chciałbym wyposażać lekarza. Otóż przede wszystkim chcę mu dać duży zasób wiedzy — takiej, która z jednej strony pozwoli mu spełniać powinności medyczne bez względu na sytuację, w jakiej przyjdzie mu to czynić, z drugiej — uczyni umysły lekarzy otwartymi, chłonnymi na tyle, że ustawiczne kształcenie będzie rzeczywistą ich potrzebą. Postęp wiedzy, w tym wiedzy medycznej, jest tak szybki, że podążać za nim może tylko ktoś dobrze do tego przygotowany, mający stosowne podstawy teoretyczne.

Ponadto chciałbym, by lekarze kształceni przez naszą Akademię byli uczciwi. Tak po ludzku, zwyczajnie. W pełnieniu swego zawodu. Muszą umieć współczuć ludziom, którym mają pomagać, współodczuwać ich nieszczęście. Nie może być miejsca na lekceważenie, na arogancję — tak przecież często odczytywaną przez pacjentów w kontaktach choćby poradnianych, w pospiechu kolejkowym...

Myślę, że tu w Poznaniu dość łatwo wskazać nam osobowy wzór takiego lekarza. To Karol Marcinkowski, patron naszej uczelni, lekarz, społecznik, humanista...

— Na co dzień jednak spotykamy jakże często albo „dyżurnego ruchu", który odsyła nas do przeróżnych specjalistów, albo fachowca od remontowania poszczególnych narządów. Do tego z jednej strony słychać narzekanie na to, iż program studiów jest przeładowany, z drugiej utyskiwania, że lata studiów nie potrafią przygotować lekarza do samodzielnej pracy...

— Sądzę, że naczelnym zadaniem Akademii jest przekazanie słuchaczom maksymalnej ilości informacji z różnych dziedzin, mieszczących się w zakresie kompetentnego ich wykorzystania. Wartość tych specjalistycznych okruchów wiedzy uwarunkowana jest potrzebą uzyskania kompetencji (specjalizacja jest bowiem nieuchronną konsekwencją rozwoju wiedzy), możliwości syntetycznego wykorzystania ich w praktyce.

Fot. — Archiwum

W przeciwnym przypadku nasilać się będzie tendencja, że najlepsi specjaliści, z największym nawet poświęceniem zajmą się fragmentami naszego ciała, które najszybciej zaczynają się psuć, a nie zajmą się człowiekiem.

— Czy ta recepta, lub raczej tendencja możliwa jest choć w części do zrealizowania w praktyce?

— Trudno mówić o zastosowaniu jakiegokolwiek modelu w oderwaniu od warunków, w których to miałoby następować. Proszę nie myśleć, że w tym miejscu poddaję się, czy chowam za barierą powszechnej niemożności. Uważam, że nie można skutecznie naprawiać samej medycyny bez naprawiania — kraju, ludzi i cywilizacji w ogóle.

Sprowadzając te rozważania na płaszczyznę konkretów chcę powiedzieć, że przygotowanie kadr lekarskich wymaga, prócz wielu innych elementów przede wszystkim stosownej kadry, niehamowanego dostępu do informacji naukowej i bazy materialnej.

— Poznańską Akademię Medyczną jest wymieniana wśród najsilniejszych i najlepszych w kraju uczelni... Pod względem liczby profesorów i docentów ustępuje tylko Warszawie, w zakresie kształcenia podyplomowego przoduje — gdy zliczyć uzyskiwane tu specjalizacje...

— Tak. To prawda. Ale rzecz w tym, by tą silną kadrą samodzielnych pracowników nauki w harmonijny sposób łączyła swoje obowiązki badacza, lekarza i nauczyciela. No i wychowawcy — bo wychowywanie właśnie, w nauczaniu jak być lekarzem, odgrywa rolę znaczącą. A nauczyć się tego nie da wykładami, podręcznikami na stronach od — do. Realizuje się ono w codziennych kontaktach nauczyciela z uczniem. We wspólnej pracy, dobrym przykładem przy łóżku chorego...

— Zatrzymajmy się na chwilę przy owym łóżku. Poznańska Akademia ma ich dużo, bo ponad 2160. Stoją zarówno w salach odpowiednio do tego przystosowanych, jak i w mniejszych, zgoła nie przystających do modelu szpitala. Ciemne, piwniczne korytarze, pomieszczenia po kotłowniach... Trudno żywić nadzieję, że takie miejsce wpływa pozytywnie na proces dydaktyczny i wychowawczy. Leczniczy zresztą — też.

— Dlatego wśród warunków niezbędnych dla kształcenia wymieniłem stosowną bazę materialną. A nie jest ona dobra. Poznańska Akademia Medyczna ma warunki fatalne. Większość budynków ma po 80 i więcej lat. I nie chadzi o to, że mury są stare. Gorsze jest to że mają stare, nieprzystosowane i ciągle psujące się instalacje, wnętrza, schody, klatki, wodociągi... Czy może nie wpływać na postawę lekarza i nauczyciela to, że zamiast martwić się o samopoczucie chorego, wysiłek należy skupiać na cieknącej rurze, na zapchanych przewodach? Taka sytuacja jest poniżająca tak dla nas, lekarzy i studentów, jak i oczywiście dla pacjentów. Przecież my nawet nie możemy nierzadko spełnić tego podstawowego warunku, żeby lekarz był w czystym fartuchu. O innych wymogach sanitarnego reżimu nawet nie mówię.

— Ale Akademia przecież

Dokończenie na str. 6

Do użytku wewnętrznego

„Szkoła moich snów"

Ostatnio miewam koszmarne sny. Śni mi się, że Marian Flejsierowicz — erudyta i purysta załatwił mnie i muszę wracać do szkoły. Gdy tak śnię wzrasta mi ciśnienie, nacisk na pęcherz czuję w mózgu, a serce? Milcz serce... A wszystko przez to, że jestem w tak zwanym nurcie dyskusji o szkole. Co ci ludzie mówią i co ci ludzie piszą — to mózg staje. Nawet we śnie.

WSTĘP

W tej szkole, do której chodzę we śnie, to w ogóle brak miejsca. Pewni szwagrowie czynią straszny raban, że nie ma gdzie siedzieć, uczyć i gimnastykować — więc trzeba wspólnym czynem coś tu zdziałać, bo dzieci kształcą się lub ślęczą na lekcjach do 20 wieczorem, a niektórzy z nich to jeszcze po dwie godziny dojeżdżają. W tej oświacie też jest tak, że w kilku szkołach instaluje się magnetowidy i inne audiowizualne mecyje a w innych, tych bardziej wsiowych, nie ma porządnej tablicy.

W ogóle to wszystko zaczyna się od nauczycieli i programu, który co rusz reformują, a nie ma nic gorszego jak takie reformy. Czynią one bowiem pozory działania, a sankcjonują i tak niewąski bałagan. Sami nauczyciele, co wynika z licznych publicystycznych wywodów i dowodów, są aspołeczni po wielkiej części, gnuśni i leniwi, do niczego się nie garną, chcą tylko pieniędzy i dużo wolnego i żeby ich szanować. Ponadto robią różne takie fochy.

Na przykład raz na lekcji o Antygonie, o takiej jednej porąbanej babie, cała klasa trzymała stronę Kreona, fajnego faceta, który jest uosobieniem państwowości i silnej władzy — to nauczyciel powiedział, że ta klasa się nie zna, dokonuje złych wyborów moralnych, bo to właśnie Antygona jest „aja", a Kreon — bardzo „be". Klasa zgodziła się bez szemrania, tym bardziej, że właśnie był dzwonek, a potem wychowanie obywatelskie, na którym pani mówiła długo i szeroko o tym, że trzeba szanować cudze poglądy, tym bardziej jeżeli dalekie są one od uległości i konformizmu. A w ogóle to młodzież mamy w szkołach dorodną i mądrą. Taki jeden który ukończył już szkołę i teraz nawet studiuje zapytany, z czym mu się kojarzy cud nad Wisłą powiedział, że z odbudową stolicy, a reszta przytaknęła. Znaczy się, że młodzież mamy nie tylko dorodną i mądrą, ale i jedynie słuszną mamy tę naszą młodzież.

ROZWINIĘCIE

W szkole byłoby w ogóle o wiele lepiej, gdyby ciągle ktoś z zewnątrz nie wypisywał bezkarnie takich bredni, jakie ja czasem czytam. A to, że dzieci są przemęczone, że pracują ponad siły, że mają wady postawy i kręgosłupa oraz że uczy się ich nie tego, co się potem w życiu przydać może. No i jest jeszcze sprawa lektur szkolnych, które podobno kształtują postawy naszej młodzieży, ale nie te postawy ciała tylko ducha, a najważniejsze, żeby był duch.

Raz jedni mówią, że za mało w lekturach jest Miłosza i Mrożka, a to znów komuś za mało Broniewskiego i Dobrowolskiego. Ministerstwo to już w ogóle nie wie, co dalej począć, więc wymyśliło, że część lektur jest obowiązkowa a część fakultatywna, czyli co kto chce, bo po to jest samorządność i samodzielność oraz demokracja, żeby każdy robił co chce, nawet od dziecka. Tymczasem dzieci nasze ciągle czytają to samo to znaczy albo o bohaterach wielkich i mężnych albo o światowego formatu nieudacznikach. Takich różnych poetach, co to szybko zapadali na gruźlicę albo syfilis, ale ten temat to się raczej przemilcza. Czasem pojawi się jakiś bohater pozytywny — na przykład niejaki Wokulski Stanisław, który potrafił zakręcić się wokół swego interesu ale w końcu i tak skończył jako wyjątkowy fajtłapa, bo nadział się na jakąś „lalkę".

Ale z tymi lekturami, to nie jest tak znowu najgorzej, bo wiele z nich doczekało się filmowej ekranizacji, często „idą" w telewizji więc uczeń nie traci dużo czasu. Nie traci też czasu, bo lektury szkolne to on czyta opuszczając opisy, a w ankietach sondażowych wyznaje szczerze, że najchętniej sięga po książkę, która nie jest lekturą.

To by było o języku polskim tyle, wspomnę tylko, że jak pani na lekcji powie coś poprawnie to zaraz potem poprawią ją w gazetach lub w telewizji tak, że już teraz nie mam żadnych wątpliwości, że się mówi „wczorej", „dzisiej", „tutej" — „w temacie hodowli zabezpieczono szereg metod i inicjatyw" i wiem też, że ten Doroszewski autor wiekopomnego „Słownika języka polskiego" to zacofany purysta i anachronista. (Uwaga korekta, żeby w druku nie było — „anarchista", bo się z tego przed rzeczonym na wstępie Marianem Flejsierowiczem nie wytłumaczę).

A tak w ogóle to szkoła wcale nie powinna tyle uczyć, tylko uczyć jak się uczyć, a jednocześnie dostarczać bogatych przeżyć i wielostronnych wrażeń, obudzić ciekawość poznawczą do rozwijania inicjatywy i samodzielnego kształcenia się. I co tu dużo gadać — szkoła to czyni.

W takiej szkole średniej to jest duża możliwość wyboru i można sobie wybierać zajęcia ponadobowiązkowe z filozofii, religioznawstwa, informatyki, prawa, ekonomii, ochrony środowiska — od Hegla i Seneki po innych, od oczyszczalni „Bioblok" po „wdrażanie do obserwacji zjawisk i przemian zachodzących w przyrodzie" — i tak być powinno, tylko potem te stare zgredy narzekają, że maturzysta nie wie jak liczyć, nie potrafi przybić gwoździa, a Pol Pota uważa za brzydkiego Kanadyjczyka.

ZAKOŃCZENIE

Czy po tym wszystkim można się dziwić, że budzę się nieraz zalany potem, troskliwie okrywam dziecko, zachęcając: „Śpij, śpij synku, bo dzisiaj znów cię czeka ciężki dzień" a on śpi spokojnie bo wie, że o jego przyszłość troszczą się od rana do wieczora rodzice, opiekunowie, publicyści, dydaktycy, asystenci i docenci, metodycy, psycholodzy, pediatrzy, psychiatrzy — a nad nimi wszystkimi — sam minister!

ANDRZEJ SKRZYPCZAK

KULTURA ✻ KULTURA ✻ KULTURA ✻ KULTURA ✻ KULTURA ✻ KULTURA

Co w kulturze poznańskiej mnie się nie podoba

A klubu jak nie ma, tak nie ma...

„Gadacie i gadacie o tej kulturze... A nawet klubu nie potraficie załatwić!". „Mdli mnie, gdy słyszę znowu o tym klubie. Nie ma innych spraw?".

Trzeba przyznać, że te dwie przytoczone tu opinie są dosyć różne. Obie — daję na to słowo — są absolutnie autentyczne. Wypowiedzieli je dwaj poznańscy twórcy — „sprawdzeni" swym sporym dorobkiem — z których jeden lubi się spotykać z ludźmi, dyskutować z nimi, a drugi — po prostu jest domatorem.

Otrzymaliśmy w tej sprawie wypowiedź od znanego poznańskiego aktora **Rajmunda Jakubowicza:** — Pozwalam sobie zabrać głos przede wszystkim dlatego, że jestem rodowitym poznaniakiem i wszystkie zjawiska, zachodzące w kulturze poznańskiej nie są mi obce. Druga teza z 17 tez pana prezydenta Wituskiego brzmi: „Brak integracji i wzajemnego szacunku środowiska". Chciałbym poruszyć problem zawarty w pierwszej części tej tezy. Integracja — z łaciny — to uzupełnienie całości z drobnych części tworzących całość. A zatem chącą te drobne części zebrać razem, musi być spełniony jeden podstawowy warunek: miejsce — pomieszczenie. Otóż środowisko twórcze Poznania nie posiada takiego miejsca — klubu. Nie mam na myśli różnych klubów związkowych, branżowych, a nawet zastanawiam się nad potrzebą ich istnienia. Myślę o klubie dla wszystkich ludzi pracujących w kulturze poznańskiej, gdzie aktor spotka muzyka, śpiewaka, pisarza, dziennikarza, księgarza, plastyka itd. Miejsce takie nazwałbym „kadzią z drożdżami", gdzie nastąpiłaby integracja. Od 25 lat takiego klubu nie ma, a o potrzebie jego istnienia ludzi kultury przekonywać nie potrzeba.

Były poczynione pewne próby stworzenia takiego klubu, zaangażowały się w nie władze społeczno-polityczne. Powstał zarząd klubu, ludzi bardzo ofiarnych, tylko to, co otrzymało środowisko do dyspozycji pod żadnym warunkiem nie mogło spełnić funkcji klubu: restauracja „Rarytas". Czyż jedynym wyjściem z tej sytuacji byłoby opodatkowanie się całego środowiska w miesięcznych ratach i wykup odpowiedniego lokalu? No a przy naszych „bardzo wysokich" apanażach uroczystego otwarcia tej „kadzi z drożdżami" dokona następne pokolenie twórców Poznania...

Mówi były prezes Stowarzyszenia Klub Środowisk Kultury w Poznaniu, aktor **Bolesław Idziak:** — Moim zdaniem nie ma u nas żadnego środowiska kultury, bo żadne — nie ma swoich tradycji. Istnieją tylko instytucje kulturalne i w nich pracujący ludzie. Potrzebne jest stworzenie takiego środowiska i to nie „jednobranżowego". Do tego konieczny jest klub z prawdziwego zdarzenia, w którym każdy twórca i jego rodzina znajdą coś dla siebie. Musi to być jednocześnie azyl, miejsce spotkań towarzyskich, samokształceniowych. Powinni tam się znaleźć zarówno psycholog, jak i prawnik jak i — menażer z prawdziwego zdarzenia. U tych pierwszych można by było szukać porad, menażer będzie najbardziej świadom, co, gdzie i kiedy można zrobić i na jakich warunkach — żeby o zaangażowaniu twórcy, o tym, ile dać i komu — nie decydowali tylko pracodawcy. W tym klubie konieczne jest utworzenie grup dyskusyjnych. I żeby fachowcy przed pokazaniem publiczności premiery spektaklu, dyskutowali tutaj po próbach generalnych. Żeby dyskusja między twórcami mogła być możliwa także w toku pracy. Byśmy my aktorzy mogli przyjść także do pracowni plastycznej. Żeby nie tylko każdy indywidualnie pracował, a wytwarzała się tradycja współdziałania. A poza tym jeszcze jedno... Ten nasz klub powinien nadawać miastu ton!

Mówi **Ryszard Szczepański,** sekretarz Stowarzyszenia Klub Środowisk Kultury, prezes Stowarzyszenia Polskich Artystów Muzyków, dyrektor Społecznego Ogniska Artystycznego w Poznaniu: — W tej chwili niezbędne jest po prostu zdobycie lokum, w którym można by było prowadzić działalność klubową. W Poznaniu nie ma żadnej integracji środowisk kultury, nie ma miejsca skupiającego ludzi. Żenujące są sytuacje, gdy występujących w Poznaniu wybitnych artystów nie ma gdzie zaprosić na kameralne spotkanie z poznańskimi twórcami przy kawie. Od momentu likwidacji przed wielu, wielu laty klubu na Kantaka nic podobnego w Poznaniu nie powstało. Nie ma w Poznaniu kabaretu literackiego, nie ma gdzie porozmawiać — o wszystkim, też o polityce. Takich szczerych rozmów nie będziemy przecież prowadzić w salach konferencyjnych. Czy władzom Poznania tego bądź co bądź centrum kulturalnego naprawdę tak trudno przekazać od gastronomii środowisku kulturalnemu jakiś lokal? I żeby to nie była podobna parodia jak z „Rarytasem" — z jedną ogromną salą, z obiadami i wódką dla wszystkich, tak jak przedtem — oraz z kompletnym brakiem możliwości jakiejś sensownej działalności. Nam potrzebny jest lokal klubowy w centrum Poznania, gdzie twórcy mogą się spotkać po spektaklu, koncercie. Podobno jest koncepcja przebudowy na ten cel piwnic przy ulicy Masztalarskiej. Ale ta przebudowa jeśli w ogóle dojdzie do skutku kosztować będzie wiele milionów i klub gotowy byłby dopiero za kilka lat. Wielu z nas do tego czasu już z Poznania odejdzie — albo w ogóle odejdzie... A klub jest konieczny już w tej chwili.

Mówi **Tadeusz Dębski,** działacz kulturalny, kierownik w latach 1958 — 1966 legendarnego już klubu „Od Nowa" przy ulicy Wielkiej w Poznaniu: — W tej chwili jakąś namiastką klubu jest klub plastyków „Arsenał". Ale na rzeczywisty klub twórców tu nie ma warunków: jest tylko jedna sala, wspólny hol z galerią wystawienniczą. Takim idealnym miejscem na klub dla środowisk twórczych są „Koziołki" przy Starym Rynku. Jest tam sala restauracyjna z miejscem na występy estradowe, sala na piętrze, gdzie można organizować wystawy, spotkania, dyskusje, jest barek. W okresie targów klub może być dostępny dla wszystkich. To będzie zresztą przez cały rok naprawdę dochodowy dla miasta klub. Na pewno bardziej niż dzisiejsze podupadłe „Koziołki", do których na obiad strach często pójść. Ludzie kultury nie mają w Poznaniu gdzie się spotykać, dyskutować. Przyjaciele z dawnej „Od Nowy" błąkają się, tysiące razy mówili mi o potrzebie takiego klubu. A młodzi... Przecież w ogóle nic o nich nie wiemy. Klub dla ludzi kultury w „Koziołkach" to by była genialna sprawa. Jestem pewien, że Andrzej Wituski chyba jednak zaryzykuje i poprze nas w tej sprawie.

☆

Drobny to niby problem, dla niektórych śmieszny, marginesowy... Dla większości jednak ludzi kultury Poznania — drażniąca i wymagająca wreszcie pozytywnego rozwiązania sprawa.

Czy jednak prezydent Poznania rzeczywiście zaryzykuje i po 25 latach to miasto Targów będzie znowu miało wzorem wielu polskich miast wreszcie swój klub środowisk kultury?

Czy do tego trzeba aż ryzyka, a nie po prostu zrozumienia potrzeb tak ważnego społecznie środowiska? (bran)

Fot. — R. Świątkowski

Zawód — artysta

Rozmowa z reżyserem Marcelem Kochańczykiem

— Reżyseruje pan teraz w poznańskim Teatrze Nowym „Matkę" Witkacego. Proszę dla czytelników „Głosu" o krótką autoprezentację...

— Jestem absolwentem Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w Gdańsku — ukończyłem tam w 1973 wydział projektowania przestrzennego. Stąd też bardzo często sam jestem autorem scenografii do swoich przedstawień. No i skończyłem reżyserię w roku 1976 w krakowskiej szkole teatralnej.

— A po studiach?

— Jeszcze w ich trakcie związałem się z Teatrem Wybrzeże w Gdańsku. Tam powstała większość moich realizacji... „Wróg ludu" Ibsena, „Czarny romans" Terleckiego, „Szewcy" Witkacego „Vatzlav" Mrożka. Dosyć często realizowałem też w telewizji.

— W opinii krytyków jest pan w ścisłej czołówce młodego pokolenia reżyserskiego...

— Od dobrych już kilku lat zżymam się na określenie młody, zdolny reżyser. Pracuję w teatrze od dziesięciu lat, od siedmiu reżyseruję samodzielnie i ciągle jestem poklepywany po ramieniu tym określeniem — młody.

— Niech w takim razie będzie określenie — nowe pokolenie reżyserskie. Które przecież czymś się różni od pokolenia Dejmka, Jarockiego, Cywińskiej...

— Myślę, że to nowe pokolenie jest na pewno... Mikołaj Grabowski, Krystian Lupa... Bogdan Cybulski... Janusz Nyczak. A oprócz nich przecież od lat działają w teatrze Maciej Prus, Bogdan Hussakowski, Jerzy Grzegorzewski.

— Pan tak wylicza... Z najbardziej znanych młodych trzeba tu na pewno dodać jeszcze Janusza Wiśniewskiego, Krzysztofa Babickiego. Ale proszę określić na czym polega istota tej pokoleniowej „zmiany warty"?

— Teatr jest albo żywy, albo martwy. Mówienie o nowych generacjach wydaje mi się bez sensu. Przybywają po prostu do teatru ciągle nowi ludzie. O niektórych od razu można powiedzieć, że są wybitnie utalentowani, tak jak Krzysztof Babicki i Eugeniusz Korin. Część potrzebuje czasu żeby okrzepnąć, część się zresztą wykrusza...

— Nie za bardzo ujmuje pan wszystko w kategoriach biologicznych? Chyba teatr pana czy Krzysztofa Babickiego sposobem widzenia świata różni się od teatru Hebanowskiego, pod którego „ręką" pan w Gdańsku startował?

— To świat odciska na nas swoje piętno. Oczywiście każdy z nas ma własne fascynacje, własne widzenie autora... Ale napór rzeczywistości musi odbijać się w twórczości. Istnieją tak wielkie osobowości jak na przykład Stanisław Hebanowski... Ludzie, którzy swój świat wewnętrzny mieli nie tylko tak bogaty, ale i tak fascynujący, że potrafili teatr zrobiony przez siebie nasycać swoim osobistym pięknem. Mało jest jednak takich osobowości

— A jakie trudności spotyka pan teraz na swojej reżyserskiej drodze?

— Gdy zaczynałem pracę w teatrze, wszystko wiedziałem — od razu... Człowiek jest wtedy tak pewny siebie, tak wszystko jest oczywiste. Teraz z przerażeniem stwierdzam, że jestem coraz bardziej niepewny... Coraz trudniej przebić się przez stereotypową gotowość... Dosyć łatwo jest spektakl skomponować, pamiętać o poczuciu rytmu, o konsekwencjach scen, ich montażu. Natomiast coraz trudniej jest wpisać w to swój świat osobisty, który jednak jest kreowaniem — przy pomocy tekstu autora i aktorów.

— Jaki jest dzisiaj status reżysera?

— Żenujący.

— Aktor może zagrać lepiej lub gorzej, poprawi swą reputację przy okazji następnej premiery, reżyser więcej ryzykuje, często może nawet całą karierę... O to panu chodzi?

— Ja powiedziałem żenujący trochę w innych kategoriach.

— Finansowych?

— To swoją drogą. Pieniądze jakie otrzymujemy są po niżej średniej pensji krajowej. Ale mnie chodziło o coś innego. Akurat moje ambicje artystyczne zostały usatysfakcjonowane. Jestem laureatem iluś nagród, mam gdzie pracować. Natomiast większość moich kolegów właściwie cudem uprawia ten zawód. I to z wielkiej miłości do teatru. Myślę, że w ogóle wszyscy, którzy pracują w teatrze, są jak ostatni Don Kichoci. Za życie w tym świecie wykreowanym płacimy pewną cenę.

— Reżyseruje pan często w telewizji. Na czym polega odmienność techniki pracy w telewizji i w teatrze?

— Oczywiście, że telewizja wymaga innych środków. Ale tak samo jest w teatrze... Jeżeli pracuję nad Eurypidesem — przygotowuję jego „Fenicjanki" do realizacji na Wawelu — a za chwilę nad Witkacym, to nawet, jeżeli jest coś w tych sztukach wspólnego, to środki jakimi chcę to uzyskać, są diametralnie różne. Tylko że... Gdy mówię, że uprawiam zawód reżysera, to uznaję, że oprócz tego, iż chcę być autentyczny, chcę być także zawodowcem. Jeżeli nie chce się być autorem niedzielnym, opanowanie warsztatu jest podstawą do kreowania swego własnego świata. Raz być autentycznym, zaśpiewać „co mi w duszy gra" — jest bardzo łatwo. Jak to jednak stale robisz, to musisz wiedzieć, jak i dlaczego to robisz.

— Jak pan ocenia odbiór społeczny teatru dzisiaj?

— Uważam za nieprawdopodobne, że jest tak żywy — w tych czasach w jakich nam przyszło żyć, przy minimalnej ilości repertuaru współczesnego. A przecież teatr to nie opera, która jest formą martwą i tylko doskonałość jej wykonania zapewnia przeżycie estetyczne. A w teatrze jesteśmy skazani na mówienie o sprawach nam bliskich właściwie wyłącznie przy pomocy klasyki.

— A Różewicz? A Mrożek?

— No a co dalej? Żeby teatr był żywy według mnie to w 75 procentach repertuar powinien być współczesny, a w 25 procentach — klasyką. A u nas jest odwrotnie i to jeszcze nie zawsze. Proszę pana, genialne przedstawienia tak samo jak wielcy reżyserzy pojawiają się rzadko. A gramy przecież codziennie. Często publiczność przychodzi do teatru bo chce z bliska zobaczyć, usłyszeć sławnego aktora. Ja się jednak zastanawiam, z czym ta widownia z teatru wychodzi.

— Co pana „ściągnęło" teraz do Poznania?

— Od początku swej działalności zawodowej oglądałem przedstawienia Teatru Nowego. I od dawna chciałem reżyserować w nim. A teraz mam tę możliwość i uważam to za wielkie wyróżnienie, a także przyjemność.

— Gdyby pan miał zredagować „reklamówkę" zachęcającą publiczność do przejścia na „Matkę" Witkacego to...

— Głupio jest reklamować własne przedstawienie... Może tak: — Przyjdźcie państwo do Teatru Nowego zobaczyć groteskowo wykrzywioną wizję świata, która nam, twórcom tego spektaklu, wydaje się bliska dzisiejszym czasom.

— To dopiero jedno zdanie. A następne?

— Zostawmy drugie i następne zdania — publiczności.

Rozmawiał

WŁODZIMIERZ BRANIECKI

OPERA

Tylko dla bywalców

Z rzadka pod tą winietą pojawiają się refleksje z premierowych przedstawień poza Teatrem Wielkim. Będzie tak tym razem, ponieważ po operę komiczną sięgnął poznański Teatr Muzyczny. Repertuar tej sceny powiększył się ostatnio o „Zamek na Czorsztynie" Karola Kurpińskiego. Wielkopolanina, urodzonego przed prawie dwustu laty we Włoszakowicach na Ziemi Leszczyńskiej, którego twórczość (może poza sławną „Warszawianką" czy „Mazurem Chłopickiego") pozostaje daleko w cieniu muzyki Chopina, Szymanowskiego czy Moniuszki. Niezupełnie chyba słusznie zważywszy, iż artysta skomponował m. in. 24 opery! Jeśli nie wszystkie dziś zasługują na pamięć, to są pośród nich szlagiery XIX-wiecznego życia muzycznego, takie jak „Nowe Krakowiaki" (które notabene przyćmiły „Krakowiaków i Górali" J. Stefaniego i W. Bogusławskiego) czy właśnie „Zamek na Czorsztynie" — powstały w roku 1819, o którym to Jerzy Waldorff napisał, że gdyby posiadali go na przykład Czesi, grano by go od dawna na całym świecie (dodałbym do tego: pod warunkiem wyśmienitego wykonawstwa). Niewiele w tym przesady, o czym mogła się przekonać publiczność zasiadająca na premierowych przedstawieniach. Wszak wiele w tym dziele pięknej muzyki, wartko biegnie— nacechowana sporą dozą dowcipu — akcja, nie brakuje naszych ulubionych tańców narodowych.

Ale w myśl porzekadła: „Cudze chwalicie, swego nie znacie", kierownictwa rodzimych scen operowych od dawien — jak można mniemać — sądzą, iż takich utworów wystawiać im nie przystoi. Od poprzedniej poznańskiej inscenizacji „Zamku"... w gmachu „Pod Pegazem" upłynęła właśnie z górą sześć dziesięcioleci. Dobrze się więc stało, że tę pozycję wystawić zechciał Teatr Muzyczny.

Szkoda jednak, że mniej powodów do radości przysporzył poziom artystyczny spektaklu. Stanowi on chyba wszakże zwierciadło obecnych możliwości zespołu, którego znakomita większość się zaprezentowała. Przedstawiona bowiem wersja „Zamku na Czorsztynie" nie jest oryginałem, a opracowaniem (w warstwie muzycznej — Mieczysława Krzyńskiego) tego dzieła, stąd m. in. zamiast dwóch — trzy akty, zaś zamiast bodaj kilkorga solistów jest ich ponad dwudziestu.

Oczekując od wykonawców kreacji na miarę nazwy placówki można by ocenę interpretacji ująć w ten sposób, iż artyści wyróżniający się kunsztem wokalnym zawiedli aktorsko i na odwrót. Przykłady: Anna Bajerska-Witczak (kreująca rolę Anny) brylująca swym głosem nad innymi — choć w pierwszych taktach niezbyt jeszcze rozśpiewana — niczym nie zaimponowała jako aktorka; albo Jan Adamczyk (Bojomir) dobrze śpiewający, lecz niestety bardzo źle mówiący i grający. I vice versa — Rajmund Wolff i Czesława Urban z powodzeniem wcielający się w postacie kuglarzy objawiali aż nadto słyszalne niedoskonałości głosowe, a i (Wolff) intonacyjne. Jakby pomostem między tymi skrajnościami odtwórczymi był Stanisław Meus kreślący satyryczną sylwetkę zniewieściałego magnata Przemysława. Wokalnie co najmniej poprawny, aktorsko — monotonny.

Pozytywnym wyjątkiem w owej regule okazał się Bogdan Kamiński (Mateusz), przez całe przedstawienie równie dobry aktorsko jak i wokalnie. Szkoda, że nietrafnie obsadzony został Jan Rowiński; w roli właściciela zamku Dobrosława ten świetny artysta nie czuł się dobrze. I nie mógł ukazać swych niepowtarzalnych walorów komicznych.

Na tle popisów solistycznych pozytywnie wypadła większość scen zbiorowych; w tym udane duety: Anny z Blanką (Maria Pawłowska) czy Anny z Bojomirem (w trzecim akcie), a nade wszystko — wybornie wykonany kwartet Anny, Blanki, Gniewosza (Jerzy Dzianysz) i Mateusza. Gdyby na takim poziomie śpiewano cały spektakl, byłoby naprawdę co podziwiać i oklaskiwać. A może było to próbką drzemiących w tym zespole możliwości?...

Nierówno grała orkiestra pod batutą Ludwika Roka. Ładnie brzmiała w kilku akompaniamentach w drugim akcie nawiązujących do stylu... Mozartowskiego. Gdy jednak zespół począł forsować dźwięk, uwidaczniały się jego — i poszczególnych muzyków — słabości techniczne i intonacyjne.

Korzystne wrażenie pozostawili natomiast artyści baletu, od pewnego czasu najmocniejszego ogniwa zespołu Teatru Muzycznego. Mimo ciasnoty na scenie każdy ich popis, każdy taniec (kuglarzy, Francuzów czy poniętnych diablic) mógł ukontentować, w czym znaczna zasługa choreografa Zofii Kuleszanki. Podobały się też umiejętnie wkomponowane w mikrą scenę dekoracje i barwne stroje — dzieło Ireny Skoczeń.

Stali bywalcy placówki przy Niezłomnych, przywykli do poziomu tutejszego zespołu, będą zapewne chcieli poznać i tę inscenizację. Być może niektórzy wyjdą stąd nawet zadowoleni. Wszakże nowych widzów poznański „Zamek na Czorsztynie" do siedziby Teatru Muzycznego pewnie nie przywiedzie. A szkoda.

WOJCIECH NENTWIG

Teatr Muzyczny w Poznaniu, „Zamek na Czorsztynie" Karola Kurpińskiego; reżyseria — Andrzej Wiza, kierownictwo muzyczne — Ludwik Rok, choreografia — Zofia Kuleszanka, scenografia — Irena Skoczeń; premiera — 8 grudnia 1984.

KULTURA ✻ KULTURA ✻ KULTURA ✻ KULTURA ✻ KULTURA ✻ KULTURA

TEATR

W Gnieźnie premiera za premierą

Teatr usytuowany w takim mieście jak Gniezno, musi zabiegać o szkoły, o młodzież. I to właśnie zdaje się określać charakter gnieźnieńskiej „Sceny Propozycji", wyraźnie adresowanej do młodzieży i uprofilowanej pod kątem pozycji repertuarowych z pogranicza obowiązkowych lektur.

Przedstawienie zatytułowane „Tuwim czyli samotny spacer w kraj wspomnień" jest po trosze estradą poetycką, po trosze kabaretem i sceną inscenizowanej na sposób teatralny, poezji. Na spektakl wyreżyserowany przez Tomasza Szymańskiego można by spojrzeć z trzech różnych płaszczyzn i perspektyw odbioru. To wszystko co wiąże się z doborem tekstów, montażem.

Jedna ze scen kabaretowej części tuwimowskiego przedstawienia w reżyserii Tomasza Szymańskiego, scenografii Ryszarda Grajewskiego i choreografii Juliusza Stańdy.
Fot. — Mirosław Skrzypkowski

scenariuszem, budzić musi uznanie profesjonalizmem samej roboty. Gorzej jest z wykonawstwem. Zdecydowana większość tuwimowskich songów, piosenek i wierszy stwarza aktorom ogromne możliwości wykonawcze poprzez swój, tak typowy dla poezji Tuwima, mariaż liryki, dramatyzmu, ekspresji słowa. Zmienność nastroju, zmienność tonacji uczuciowej. Niestety tego wszystkiego wyraźnie tutaj nie dostaje... Wreszcie ta trzecia płaszczyzna czy perspektywa odbioru. A więc pytanie o sens znaczeniowy przedstawienia, o samą sprawę której ma ono służyć. W przypadku jednej z poprzednich realizacji „Sceny Propozycji", montażu Norwidowskiego, wszystko było jasne, klarowne. Praprzyczyną wszystkiego była publicystyka Norwida, jego trzeźwy i bardzo krytyczny osąd współczesnych mu Polaków. Z poezji Juliana Tuwima też można by to wydobyć. Ale zaproponowano nam tutaj tylko „samotny spacer w kraj wspomnień..."

O. B.

☆

Oglądałem ten spektakl na „szeregowym" przedstawieniu. Duża sala gnieźnieńskiego teatru — na parterze, balkon był pusty — wypełniona była prawie w całości. Połowę widzów stanowiła młodzież szkół średnich. Wszyscy słuchali spektaklu z wyraźną uwagą.

Teatr w Gnieźnie pokazał tej publiczności „Szklaną menażerię" Tennessee Williamsa. Ten dramaturg amerykański zyskał wielką sławę właśnie ową sztuką — jak też dramatami „Tramwaj zwany pożądaniem", „Kotka na gorącym blaszanym dachu", „Noc iguany". Obserwacją ostrych napięć psychologicznych, których tłem socjologicznym jest południe Stanów Zjednoczonych.

„Szklana menażeria" to opowieść o niedostosowaniu się ludzi do brutalnych realiów świata. To opowieść o ich ucieczkach — w świat złudzeń, w lęki i menażerie szklanych zwierzątek...

Jak tę psychologię, te sprawy niedzisiejsze — grać obecnie? Co się z tamtej psychopatologii często nawet — ostało, może poruszyć widza?

Trzeba przyznać, że gnieźnieński spektakl ma swą atmosferę. Tworzy dziwny klimat nostalgii scenografia Barbary Wolniewicz jak i muzyka jazzowa lat dwudziestych. Akcja toczy się płynnie, wartko...

W tego typu teatrze psychologicznym — bardzo ważna jest sprawa aktorstwa. W przedstawieniu gnieźnieńskim aktorzy radzą sobie dobrze. Zwraca uwagę konsekwentnym prowadzeniem roli, skupieniem scenicznym Krystyna Drozdowska-Glapa w roli Laury.

Może ten spektakl nie ma głębszego przesłania — które zawsze wynika z powiedzenia czegoś nowego o świecie — ale ogląda się go przecież z przyjemnością. (bran)

Teatr im. Aleksandra Fredry w Gnieźnie: „Szklana menażeria" Tennessee Williamsa. Reżyseria — Michał Rosiński, scenografia — Barbara Wolniewicz.

Listopadowy diariusz muzyczny

Jesień 84 zaobfitowała rocznicowymi uroczystościami związanymi z poznańskimi chórami chłopięcymi. Po październikowym jubileuszu Jerzego Kurczewskiego listopad przyniósł święto „Poznańskim Słowikom", a grudzień Chórowi Katedralnemu.

Każdy jubileusz skłania do retrospekcji, i to tej najsympatyczniejszej, w której wspomina się tylko najjaśniejsze karty z przeszłości. Nie byłoby więc nic dziwnego, gdyby wielu naszych melomanów, a zwłaszcza entuzjastów tej specyficznej praktyki wykonawczej zachłysnęło się tej jesieni dumą! Bo rzeczywiście nie ma w świecie drugiego miasta, które byłoby kolebką trzech o europejskiej, jeżeli nie o światowej sławie chórów chłopięcych!

W tym potrójnym jubileuszu centralną jak gdyby postać stanowi profesor Stefan Stuligrosz. On to, zainspirowany przez ks. Wacława Gieburowskiego, stworzył przed laty „Poznańskie Słowiki", czyli obecny Chór Chłopięcy i Męski Filharmonii Poznańskiej, a potem swoją i swego Chóru działalnością stał się inspiracją dla wielu innych analogicznych zespołów! Jest więc łącznikiem, pomostem między dawnym Chórem Katedralnym ks. Gieburowskiego a najmłodszymi zespołami chłopięcymi.

23 listopada Stefan Stuligrosz obchodził 45-lecie swej pracy artystycznej. Przy młodzieńczym entuzjazmie, a również i takiej sylwetce profesora trudno uwierzyć w prawdziwość tego jubileuszu! A jednak: fakty i wydarzenia muzyczne odnotowane w kronikach Poznania są jednoznaczne i uspokajają wątpiących; cofając się od dnia dzisiejszego, mijając wspaniałe słupy milowe tej artystycznej drogi, zatrzymujemy się na jesieni 1939 roku — wtedy wszystko się zaczęło; skromnie, bez świadomości wielkiego, znaczącego dla kultury i Polski dalszego ciągu.

Ale nie o tym chciałem pisać, tylko o samej uroczystości — także właściwie skromnie zaprogramowanej i przez samego Jubilata ogłoszonej jako przede wszystkim uwertura Roku Bachowsko-Haendlowskiego, który rozkwitnie całemu kulturalnemu światu pełnym blaskiem w roku 1985 — dwusetnym od chwili urodzin obu genialnych twórców. Głównym więc akcentem był oczywiście koncert w Auli Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, zawierający w programie tylko dwa dzieła oratoryjne: Jana Sebastiana Bacha *Magnificat* (BWV 243) oraz Jerzego Fryderyka Haendla *Dettinger Te Deum*. Obok dawnej muzyki wokalnej a cappella oratoria to druga dziedzina, nierozłącznie związana w świadomości melomanów z osobą i Chórem profesora Stuligrosza. Jak to dobrze, że i Bach i Haendel, obok olbrzymich dzieł, pozostawili po sobie i te dwa, mniejsze rozmiarami a bardzo reprezentatywne i sławne arcydzieła, które mogły w ramach jednego wieczoru tak pięknie i zgrabnie uwypuklić obie zaplanowane funkcje uroczystości!

W interpretacjach oratoryjnych Stefana Stuligrosza Chór zawsze spełnia wiodącą rolę — i trudno się temu dziwić, jest przecież profesor z nim „zrośnięty" od 45 lat! Tak było też i w czasie jubileuszowego wieczoru. Troskliwie wysmakowane brzmienie Chóru było głównym nosicielem emocji muzycznej, narracji dramaturgicznej, w swym koncepcyjnym kształcie zbliżonej do upodobań współczesnych słuchaczy, a więc pełnej niuansów barwnych i emocjonalnych. We fragmentach tylko orkiestrowych zespół poznańskich filharmoników starał się uwypuklić swoją rolę.

W dziele Bacha partie solowe śpiewali, nie pierwszy już raz występujący w realizacjach Stefana Stuligrosza, soliści: Grażyna Flicińska, Joanna Kozłowska, Wiesława Maliszewska, Piotr Kusiewicz i Piotr Liszkowski. Mimo widocznych dużych między nimi różnic w stażu artystycznym i doświadczeniu estradowym kolejny ich występ dobrze rokował w perspektywie przyszłej współpracy z „Poznańskimi Słowikami". „*Te Deum*" z Chórem i Orkiestrą śpiewał tylko jeden solista — Piotr Liszkowski, najbardziej doświadczony, wychowanek Chóru Stuligrosza.

Wraz z ostatnim Haendlowskim akordem do Auli wkroczyła atmosfera wręcz rodzinna. Owacją na stojąco, okrzykami i śpiewami publiczność wyrażała swoje uczucia, a Jubilat w typowy dla siebie, niepowtarzalny, pełen ekspresji sposób, słowami już dziękował najbliższym i przyjaciołom za okazywane mu zawsze serce i życzliwość.

Z innych listopadowych wydarzeń warto wspomnieć tylko koncert symfoniczny z udziałem doskonałego skrzypka radzieckiego Grigorija Żislina (16 XI). Artysta znany mi ze świetnych realizacji muzyki współczesnej (Penderecki!) tym razem w *Koncercie D-dur* Niccolo Paganiniego rozczarował mnie. Była to wprawdzie gra bardzo efektowna, sprawna technicznie i błyskotliwa, ale pozbawiona tej romantycznej słodyczy, miejscami zadumy, ekspresji. Do tych wrażeń przyczynili się zresztą filharmonicy, akompaniując nieprecyzyjnie intonacyjnie i rytmicznie, bez wdzięku i ciężko. Niestety, na pozytywniejsze oceny nie zasłużyło również wykonanie otwierającej koncert *Uwertury „W Tatrach"* Władysława Żeleńskiego. Szkoda, bo takie realizacje na pewno nie pomagają niedocenianym polskim dziełom przeszłości zająć im wreszcie poczesne, należne im miejsce w kulturze i repertuarze koncertowym.

Po przerwie omawianego koncertu zabrzmiała *VI Symfonia* Piotra Czajkowskiego. I wszystko stało się jasne, dlaczego w pierwszej części wieczoru orkiestra zrobiła tak minorowe wrażenie. Teraz do Auli wkroczyła od razu inna atmosfera, a na estradzie zasiadła jakby inna orkiestra. Jeszcze pierwsze wejście waltorni przypominało poznańskich filharmoników, a potem tylko końcowe rozchwiane brzmienie tuby sprowadziło nas do rzeczywistości. Cała reszta natomiast była znakomita, powiem nawet rewelacyjna! Prowadzący cały koncert Renard Czajkowski postawił widać wszystko na jedną kartę, tzn. na jedno dzieło! Przygotowawszy odpowiednio technicznie orkiestrę (jaki świetny brzmieniowo kwintet smyczkowy!), mógł później swobodnie realizować całościową koncepcję dzieła, a także cyzelować jego przepiękne szczegóły. Mimo wyjątkowej przecież popularności *Symfonii Patetycznej* długo pozostanie w pamięci to listopadowe jej wykonanie!

Tylko w zakamarkach świadomości budzi się niepokojące pytanie: czy naszych filharmoników nie stać na właściwe przygotowanie i wykonanie całego tradycyjnego programu symfonicznego? Czy to sprawa kondycji, czy koncentracji? Bo przecież często dokumentują, że umiejętności techniczne posiadają! A może Filharmonia na wzór drużyn piłkarskich powinna zatrudnić psychologa?

TADEUSZ SZANTRUCZEK

FILM

Pozaziemski gość

Kto jeszcze pamięta — a myślę, że jest takich wielu — amerykański film „Bliskie spotkania trzeciego stopnia" Stevena Spielberga ten nie omieszka zobaczyć nowego filmu tegoż reżysera pt. „E.T". Taka tematyka science-fiction, taki spotkanie małego chłopca z przybyszami z kosmosu. Ale tylko zawiązek akcji jest podobny, ciąg dalszy oczywiście całkowicie inny.

Tym razem mamy bowiem do czynienia nie tyle z samym zjawiskiem przybycia na Ziemię niezwykłego pojazdu, ile z jednym, konkretnym ludzikiem pozostawionym przez taki pojazd, ludzikiem zagubionym wśród nas, głęboko nieszczęśliwym, z wielkim trudem nawiązującym kontakt. Ma on szczęście, że zetknął się nie z dorosłymi — ci, jak wolno wnosić z przebiegu akcji, pewnie by go zaraz zniszczyli — lecz z dzieckiem. A więc osobnikiem ufnym, otwartym na świat, nie wietrzącym wszędzie podstępu czy zdrady. Rodzi się niezwykła przyjaźń między chłopcem a tym — z wyglądu potwornym — kosmitą. I ta przyjaźń, bardzo niezwykła i bardzo wzruszająca jest głównym tematem filmu. Obfitującego w techniczne sztuczki nie mniej budzące podziw, co w innych filmach Spielberga. Obfitującego również w momenty zapierające dech w piersiach.

Jednakże w środku filmu akcja mocno słabnie, tu inwencji jakby zabrakło, miejscami zaczynamy się zupełnie nudzić. Na szczęście wynagradza nam wszystko porywające i zaskakujące zakończenie. W sumie jest to piękna bajka, jak każda bajka obfitująca w momenty grozy i pokoju, i oczywiście kończąca się szczęśliwie dla wszystkich. Ma pomysły ten Spielberg. I potrafi je pokazać!

MIECZYSŁAW SKĄPSKI

„E. T. The Extra — Terrestrial" Film produkcji amerykańskiej. Reżyseria: Steven Spielberg. W rolach głównych: Dee Wallace, Henry Thomas, Peter Coyote i Drew Barrymore.

SPOTKANIA Z KSIĄŻKĄ

Być gwiazdą!

Czy pamiętacie państwo szkic Zygmunta Kałużyńskiego drukowany w „Polityce" pt. „Gwiazdy w moim życiu", w którym autor opisuje swoje spotkanie z Richardem Burtonem? Pamiętacie państwo!? No to posłuchajcie. Było to podczas festiwalu filmowego w Moskwie. Burton przez bite dwa tygodnie nie opuszczał pokoju hotelowego, a kiedy Kałużyński z przyjacielem usiłowali uzyskać od niego wywiad, artysta potraktował obu natrętów niczym boyów hotelowych zamawiając u nich „butelkę whisky, ale żeby to był burbon". „Widząc moje wahanie — pisze Kałużyński — Burton utkwił we mnie spojrzenie rozpaczliwe, wyrażające w sposób oczywisty: „wszystko zrobię, co zechcesz, jeśli mi pomożesz" i wybełkotał: „Please, please, Miss", czyli: „Bardzo proszę, PANIENKO".

Przypomniałem sobie tę anegdotę biorąc do ręki wydaną u nas akurat książkę o Richardzie Burtonie dwójki autorów, Johna Cottrella i Fergusa Cachina („Richard Burton", Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1984, cena 300 zł), ale chociaż pobyt tego wybitnego aktora w Moskwie jest tutaj również opisany, brak wszystkich smakowitych szczegółów, które tak zapadły w pamięć Kałużyńskiemu. Co nie znaczy bynajmniej że książka wymija skrupulatnie wszystko co mogło by ukazać Burtona w niekorzystnym świetle, włącznie z jego pijackimi ekscesami czy burzliwymi małżeństwami. Słusznie jednak autorzy przesuwają akcenty pragnąc przede wszystkim ukazać ów niezwykły fenomen w dziejach angielskiego i nie tylko angielskiego teatru i filmu, jakim stał się Burton ,a także — jego fascynującą drogę do aktorstwa — opromienioną niebywałą przecież sławą.

Jest to tym bardziej porywające, jeśli się zważy, że aktor był dwunastym z kolei dzieckiem w biednej walijskiej rodzinie górniczej, że wcześnie osierocony przez matkę nie miał właściwie żadnych szans nawet na zdobycie wykształcenia i rzeczywiście na siedem miesięcy przed maturą — znalazł się za ladą w sklepie, a był pierwszym dzieckiem z rodziny, które zaszło tak daleko. Poza tym warto wiedzieć, że jego prawdziwe nazwisko brzmiało Jenkins, a Burton to nazwisko nauczyciela gimnazjalnego, który po prostu zdolnego chłopca usynowił i wyciągnął ze sklepu. Toteż pierwsze rozdziały omawianej tu biografii Burtona są bezwiednie wielką pochwałą zawodu nauczycielskiego i pokazują bez niedomówień, ile może zdziałać pedagog, jeśli własne ambicje różnego rodzaju zechce realizować poprzez uczniów, stawiając na nich i pomagając im bezwzględnie i ofiarnie.

A Jenkins-Burton miał przynajmniej jedno w życiu szczęście: właśnie do nauczycieli. I wszystko im w gruncie rzeczy zawdzięczał. Gdyby nie oni byłby górnikiem, tak jak jego bracia i ojciec. Najpierw był nauczyciel szkoły podstawowej Meredith Jones, który zaliczył Richarda do grupki prymusów i roztoczył nad nią specjalną opiekę. Przez cały dzień uczył chłopców arytmetyki i angielskiego, przygotowując ich do szkoły średniej, a wieczorami w tym samym szkolnym budynku kierował Klubem Młodzieżowym, wzorcową placówką tego typu w całej okolicy. „Jego dynamizm — czytamy — leżał u podstaw tego laboratorium reakcji, które poszerzyło horyzonty tak wielu młodych ludzi. Magią przemówień zapalał w ich umysłach fajerwerki, wypierając małe jarmarczne świeczki. Nikt zaś nie był bardziej pod jego decydującym wpływem niż Richie Jenkins. Potem pojawił się w życiu Jenkinsa-Burtona absolwent wydziału matematyki i historii, miłośnik angielskiej literatury i teatru — Philip Burton. Jego pierwsza twórcza praca związana była z zespołem teatralnym YMCA, reżyserował i jednocześnie pisał teksty dla rozgłośni BBC w Walii, nade wszystko zaś miał szczęśliwą rękę do wyławiania i kształcenia młodych aktorów, którzy tak jak Jenkins trafiali najpierw do sekcji teatralnej Klubu Młodzieżowego. Młody Richard nie od razu wpadł w oko Philipowi Burtonowi, ale gdy potrafił wyuczyć się najtrudniejszych monologów, przełamując twardy walijski akcent, cała sprawa znalazła niespodziewany finał: Richard za zgodą rodziny został zaadoptowany przez nauczyciela i reżysera w jednej osobie. „Kiedy Richard przyszedł tu z Caradoc Street — wspomina Audrey Smith — nie miał dosłownie nic. Pan Burton kupił mu ubranie. Udzielał mu lekcji, szkolił go. Richard powinien być mu wdzięczny za wszystko, co zdobył".

A co zdobył? Burton stał się znakomitym aktorem teatralnym, jednym z czołowych odtwórców ról szekspirowskich w Anglii i Ameryce, następcą Oliviera i Gielguda. Potem przyszło Hollywood i role filmowe („Tylko dla orłów", „Kleopatra", „Podróż" „Poskromienie złośnicy"), które przyniosły mu sławę światową. Był idolem nastolatek, królem Broadwayu, jego romans z Elizabeth Taylor — zakończony małżeństwem stanowił przez kilka lat pożywkę dla gazet codziennych, podobnie jak późniejszy rozwód i powtórny ślub. Rosnące bogactwo aktora zaczęło iść w parze z szarańczą wielbicieli, którzy ścigali go o każdej porze dnia i nocy. Stąd jakże charakterystyczny okrzyk Burtona na widok dziesięciu tysięcy rozkrzyczanych dziewcząt, które witały długowłosych młodzieńców, rozpoczynających tournée po Ameryce: „Boże, dzięki Ci, za Beatlesów".

Gdyby to była zatem powieść, a nie rzetelna biografia, trudno byłoby udowodnić, że mamy do czynienia z arcydziełem, a nie ze zwykłym kiczem, z jeszcze jedną tandetną wersją bajeczki o Kopciuszku. Ale jak wiemy aż nadto dobrze — tylko życie nie boi się takich właśnie rozwiązań, którym na imię na przykład: Richard Burton.

JÓZEF RATAJCZAK

MEKSYKAŃSKIE SPOTKANIA (2)

Tam, gdzie Indianie znaleźli orła i węża

Korespondencja własna „Głosu"

Opowieść tą poprzedza hi storię Azteków. Do Doliny Meksykańskiej w poszukiwaniu ziemi obiecanej przybyła z północy — z polecenia kapłanów — grupa Indian. Mieli odnaleźć miejsce siedzącego na kaktusie orła pożerającego węża (orzeł sym bolizował słońce; wąż — kult ziemi). Gdy wędrowcy dotar li na wybrzeże bagnistego je ziora Texcoco i tam odnaleźli ów symbol, wznieśli miasto Tenochtitlan — stolicę króle stwa Azteków. Działo się to w roku 1325. Z tą datą kończy się ta legenda — swoisty od powiednik lechickiej opowieści o powstaniu Gniezna — wyjaśniająca przybyszowi ro dowód godła państwowego Stanów Zjednoczonych Meksy ku: orła i węża.

Poznałem ją już wkrótce po wylądowaniu w stolicy. Dzięki Josemu Cado z Juventudes Musicales — naszemu czyli Orkiestry Kameralnej Polskiego Radia i Telewizji, cicerone po meksykańskiej ziemi, który zaraz też dodał, iż bóg Huitzilopochtli dotrzymał obietnicy wobec plemienia Mexicas. W czasie niespełna dwóch stuleci przybysze stworzyli nadzwyczajne imperium od Zatoki Meksykańskiej po Pacyfik z olbrzymią stolicą, liczącą na progu szesnastego stulecia 300 tysięcy mieszkańców (wtedy tylko Paryż, Wenecja, Neapol i Mediolan przekroczyły 100 tysięcy obywateli). A więc jedno z największych — może największe? — miast świata. Zniszczone wraz z erą panowania Azteków w roku 1521 przez hiszpańskich konkwistadorów, którzy wznieśli tu miasto Meksyk. Tak jawi się rodowód stolicy — Ciudad de Mexico, zwanej też przez miejscowych rzadziej i niechętnie — bo z amerykańska — Mexico City. Miasta, które go ogrom — przyznam — zdawał mi się na podstawie lektur i opowiadań wręcz niewyobrażalny. Widok z samolotu, a następnie z okien autokaru w czasie nocnej podróży z lotniska do hotelu, ten nieostry obraz nieco mi przybliżyły.

Hotel „El Ejecutivo" (czyli „sprawny" i było tak w istocie) znajduje się zaledwie kilkadziesiąt metrów od reprezentacyjnej stołecznej arterii — Paseo de la Reforma.

Przywiezione z Polski przestrogi, iż w tutejszym klimacie i na tej wysokości (ponad 2300 metrów nad poziomem morza) nie zmrużę oka przez co najmniej tydzień, na szczęście się nie sprawdziły — kontatuję nie bez zadowolenia budząc się w miarę wypoczęty następnego poranka. A za ten jedno z nielicznych wolnych od podróży przedpołudni — „moje".

Na śniadaniu nie jestem wcale pierwszy. Jeden z członków zespołu już dzieli się pierwszymi meksykańskimi przeżyciami; opowiada jak można dostać gratis kolorowy film „Kodaka". Okazało się, że nie mogąc dospać, podążył wczesnym rankiem na spacer. Ledwie nacisnął migawkę aparatu, by uwiecznić na kliszy urokliwą aleję palmową, pojawił się przy nim jegomość z legitymacją policyjną i polecił oddać film z utrwalonym na tle zdjęcia budynkiem chronionego m. in. przez banku; a trzeba dodać, iż napady na te placówki stanowią tu jedną z plag. Prośby i „negocjacje" na nic się zdały. Lecz i finał zajścia okazał się nieoczekiwanie.... nie najgorszy. Po otrzymaniu polskiej kliszy przedstawiciel władzy wręczył naszemu wiolonczeliście pudełeczko z nowym „Kodakiem". Jednak więcej chętnych do podobnej „transakcji" nie znalazło się pośród nas. Choć okazja nadarzała się nieomal co krok. Wszak Paseo de la Reforma, którą zdążaliśmy w kierunku centralnego placu Zocalo — to ulica dziesiątków jeśli nie setek banków. Ich siedziby z reguły nader okazałe i ogromne, jednocześnie strzeżone przez licznych, uzbrojonych w karabiny wartowników, przeplatają biurowce — nierzadko kilkudziesięciokondygnacyjne drapacze chmur, wytworne hotele, restauracje, kawiarnie i sklepy. Bardziej od nowoczesności i wielkości tych budynków imponuje „wystrój środka" kilkudziesięciometrowej szerokości ulicy; podzielonej na dwie, a odcinkami i — trzy wielopasmowe jezdnie, odgraniczone od siebie alejami dla pieszych, wysadzonymi wyjątkowej urody i rozmiarów drzewami palmowymi oraz inną piękną, a nieznaną nam roślinnością.

Ruch na jezdniach — przeogromny. Przeciskają się nimi już nie setki, a tysiące samochodów i autobusów. Od najwytworniejszych „Fordów", „Dodge'ów" czy „Chryslerów" poprzez „Renaulty", liczne maszyny japońskie, po najróżniejsze nie zawsze widywane nawet w Europie typy „Volkswagenów" z najpopularniejszą ich odmianą — „garbusami" w charakterze... taksówek. Tak, dwudrzwiowych i zazwyczaj bez prawego przedniego siedzenia. W ogóle biało-żółte (prywatne i tańsze) oraz biało - wiśniowe „taxi" poruszają się pasami opodal chodników szukając pasażerów. Są zresztą tanie — za równowartość jednego dolara (co starcza na 5 litrów benzyny) można przejechać prawie 10 kilometrów. Ale gdzież im w tym względzie do tak zwanych pesero czyli taksówek zbiorowych — mikrobusów kursujących na stałych trasach, a pobierających symboliczną opłatę jednego peso (czyli jedną dwusetną dolara), czy bardzo rozgałęzionej — dziesięć linii — sieci metra, którym podróżuje się również za tę symboliczną kwotę?... Notabene samochodów osobowych jest w meksykańskiej stolicy niewiele mniej niż w całej Polsce; statystyki mówią o 2,3 miliona tych pojazdów. Mimo wysokich cen — najtańszy, „garbus" kosztuje około 5 tysięcy dolarów.

Fragment centrum stolicy Meksyku; na pierwszym planie: 20-piętrowy gmach meksykańskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych, znajdujący się na Placu Trzech Kultur.

Fot. — CAF

Wystarczy opuścić meksykańskie Pola Elizejskie, przejść kilka przecznic dalej przez zadrzewiony skwer Alameda, by znaleźć się w innym świecie. Budowle tu bardziej stylowe i leciwe, uliczki ciaśniejsze, bardziej przytulne. Chociaż i na tej drodze pojawi się jeszcze potężne gmaszysko zwieńczone tęczową kopułą i otoczone brązowymi pegazami — Pałacu Sztuk Pięknych, w którym odbywają się galowe koncerty, spektakle operowe (tu przed dziesięciu laty Maria Foltyn wystawiła Moniuszkowską „Halkę"), wystawy. No i czterdziestopiętrowy biurowiec: Torre Latino American. Wreszcie ulica Tacuba doprowadza do Zocalo. Tu, gdzie w roku 1523 poczęto wznosić nowe miasto; od Pałacu Narodowego ozdobionego słynnymi freskami Diego de Rivery, a będącego niezmiennie siedzibą prezydenta i władz państwowych. Opodal — pośrodku placu — wyrosła w latach 1573-1791 największa w Ameryce Łacińskiej (Meksyk choć leży formalnie w Ameryce Północnej zaliczany jest historycznie do państw Ameryki Łacińskiej) barokowo-klasycystyczna katedra z przybudowaną częścią, zwaną Sagrario. U jej podnóży — ruiny murów azteckich, a niedaleko — siedemnastowieczna cytadela. Zocalo: plac pełen barw i kontrastów charakterystycznych dla tego kraju, dla jego stolicy. Miasta-kolosa rozciągającego się na powierzchni kilku tysięcy kilometrów kwadratowych, liczącego obecnie około 18 milionów mieszkańców (w roku dwutysięcznym ma ich być 25 milionów i wówczas Ciudad de Mexico stanie się bezsprzecznie największą metropolią świata), rozrastającego się z każdym rokiem we wszystkich kierunkach. Siedziby największego — liczącego około 400 tysięcy słuchaczy uniwersytetu świata leżącego w niepowtarzalnym, zajmującym parę setek hektarów, miasteczku uniwersyteckim — swoistym „państwie w państwie"; jednego z najwyżej cenionych w świecie — Instytutu Kardiochirurgii, do którego zjeżdżają po naukę i doświadczenia lekarze ze wszystkich kontynentów; superluksusowych dzielnic — jak choćby Lomes, o których amerykański dziennikarz napisał, że gdyby tako we posiadał Nowy Jork, za wstęp do nich pobierano by specjalną opłatę; wspaniałych muzeów, ze słynnym Antropologii na czele.

Ale jest też Meksyk miastem przerażających wyglądem i ubóstwem dzielnic slumsów, których miliony mieszkańców egzystują w — nierzadko wzniesionych przez jedną noc — lepiankach, na skraju nędzy. Miastem, któremu jak bodaj żadnemu innemu grozi katastrofa ekologiczna (każdy obywatel pochłania tu codziennie z powietrza truciznę będącą ekwiwalentem dwóch — trzech paczek papierosów), w którym niewystarczająco wciąż rozwinięta jest komunikacja publiczna, w którym brakuje wody, w którym pokonanie wielkich przestrzeni — na przykład w drodze do pracy — zajmuje długie godziny (najdłuższa ulica — Avenida de Insurgentes — liczy prawie 50 kilometrów)...

To sfinks o wielu maskach.

WOJCIECH NENTWIG

POGLĄDY I OBSERWACJE

„Cenimy sobie nasze „złote rączki", ale tak się one mają do nowoczesności jak komputer do blaszanego wiadra".

Andrzej Wieluński
„Tygodnik Demokratyczny" nr 50

„Skoro innym opłaca się produkować nowoczesne, skomplikowane produkty, to czemu nam się ma nie opłacać?"

Dariusz Rosati
„itd" nr 50

„(...) nie każdy inaczej myślący jest w opozycji, nie każda krytyka jest opozycyjna. Trzeba odróżniać oponentów od przeciwników".

Stanisław Kwiatkowski
„Polityka" nr 49

„Współczesny czas niesie z sobą kult i zainteresowanie dla dziejów, połączone, niestety, z wstępowaniem w historyczne, zużyte już role i kostiumy. Jest to tragiczny błąd, lekceważący we współczesności to, co w niej odrębne, inne, niepowtarzalne, jedyne".

Stanisław Podemski
„Tu i Teraz" nr 49

„Samorząd terytorialny jest przedszkolem demokracji".

Andrzej W. Malachowski
„Przegląd Tygodniowy" nr 50

„Jeżeli ktoś w medycynie goni za pieniędzmi, to się minął z powołaniem".

Mikołaj Eibl
(chirurg)
„Razem" nr 50

„(...) źle się dzieje w państwie, w którym żąda się budowy nowych fabryk, choć stare są nie wykorzystane".

Sławomir Lipiński
„Życie Gospodarcze" nr 50

Kształcimy lekarzy i na jutro, pojutrze...

Dokończenie ze str. 3

funkcjonuje jako baza lecznicza...

— Tak, w ubiegłym roku leczyliśmy na oddziałach ponad 42 000 chorych z całego regionu. Nasze poradnie — załłoczone, najczęściej duszne, schowane w piwnicach — udzieliły pół miliona porad. W niektórych specjalnościach, jak na przykład terapia izotopami promieniotwórczymi, diagnostyka za pomocą tomografii komputerowej, poradnictwo gastroenterologiczne — posiadamy wyłączność w naszym regionie. Zaś w pięciu specjalnościach — ginekologia i położnictwo, neurochirurgia, psychiatria, chirurgia naczyń, dializoterapia — pełnimy stałe ostre dyżury. Nic więc dziwnego, że nasze kliniki pękają w szwach zwłaszcza że te szwy i tak mają tendencję do rozłażenia się. Podejmujemy różne starania o poprawianie, rozgęszczanie, zmiany organizacyjne. Ale są to działania prowizoryczne, odcinkowe, zwłaszcza że czynimy to kosztem i tak już złej, obskurnej bazy dla prowadzenia badań podstawowych. A tak być nie może. Nie jesteśmy wszakże tylko kombinatem usługowym, ale placówką naukową i dydaktyczną.

Boję się, że jeśli nic się nie zmieni, to za 8-10 lat poznańska Akademia będzie w rozsypce.

— Przecież ten stan nie jest kwestią ostatniego czasu. Proces starzenia się bazy trwa od dawna.

— Sądzę, że zaszkodziła tu również nasza przysłowiowa poznańska zapobiegliwość. Podczas gdy inne ośrodki akademickie, narzekając bezustannie, znajdowały poparcie władz centralnych i otrzymywały środki — nowe szpitale kliniczne, pomieszczenia — Poznań był wyrozumiały i ambitny. O Poznaniu mówiono więc: to dobra Akademia i jakoś sobie poradzi. Czas skończyć z tym „jakoś".

— A więc — jak?

— Sensowne wyjście jest tylko jedno. Trzeba odkurzyć opracowaną w minionym dziesięcioleciu makietę Centrum Akademii Medycznej. Trzeba ze wszystkich sił podjąć starania wprowadzenia go do planu inwestycyjnego. Nie ma innego wyjścia. Jak długo można sztukować, sklejać? A i to idzie marnie, bo ciągle brakuje wykonawców. Mamy środki, lecz z powodu braku tak zwanej mocy przerobowej wykorzystano je w kilkunastu procentach...

— To nie będzie łatwe. W Poznaniu przecież buduje się jeden duży szpital, na Ratajach...

— On jednak spraw Akademii nie załatwi. Budowa centrum jest konieczna. Rozumieją to poznańskie władze partyjne i administracyjne...

— Tymczasem jednak Akademia pracuje i mimo swych rozlicznych trudności stara się zaznaczyć swoją obecność jako naukowa placówka. Myślę tu o tym, że poznańskie instytuty i kliniki są stosunkowo często gospodarzami międzynarodowych sesji, kongresów, konferencji.

— To prosta konieczność. Wymieniałem wśród niezbędnych warunków naszego rozwoju niehamowany dostęp do informacji naukowej. Niestety, w ostatnim czasie jest on hamowany poważnie. Gdyby poprzestać na tym, co oficjalnie dociera, wnet zostalibyśmy daleko za czołówką naukową świata, Europy. Stracilibyśmy po prostu swą lekarską kompetencję. I łatwo popadlibyśmy w tak zwane wtórne pionierstwo. Spotkania międzynarodowe są więc najważniejszą szansą zapoznawania się z najnowszymi badaniami i osiągnięciami innych. Stwarzają też jakąś możliwość załatwienia sobie — poprzez koleżeńskie, przyjacielskie kontakty — dopływu czasopism, artykułów.

— Panie profesorze, czy gdy upora się pan z codziennymi kłopotami zarządcy Akademii, znajduje pan czas i siły na pracę lekarza, naukowca?

— Rektorem się bywa. Lekarzem i pracownikiem zaangażowanym w prace badawcze się jest, albo przynajmniej powinno się być.

Rozmawiała
JOLANTA LENARTOWICZ

na końcu języka

Składnia liczebników zbiorowych

W „Głosie Wielkopolskim" (1984, nr 278, s. 3) czytamy m. in. takie oto uwagi o losie młodszych pracowników naukowych: „Znam otóż jednego docenta. Co on ma? Ma do docentury faktycznej, a nie towarzyskiej, jeszcze kilka lat. Ma żonę, ongiś uzdolnionego i świetnie zapowiadającego się młodego pracownika nauki — obecnie „przy mężu" i **trojgu dzieci**, równie dobrze zapowiadających się jak rodzice, tyle że bardzo małych".

Nie będziemy się tu wypowiadać o życiu „docentostwa", lecz o błędnym użytym wyrażeniu: **(przy) trojgu dzieci.** W wyrażeniu tym nadużyto składni liczebnika zbiorowego **troje.** „Słownik poprawnej polszczyzny" (1973) podaje, że liczebniki zbiorowe łączą się z rzeczownikiem związkiem rządu we wszystkich przypadkach z wyjątkiem celownika i miejscownika, w których zachodzi związek zgody.

Składnię rządu liczebnika zbiorowego najlepiej widać na przykładzie narzędnika: **sam liczebnik przybiera tu formę narzędnika, ale jednocześnie wymaga, by łączący się z nim rzeczownik przybrał formę dopełniacza, np. troje dzieci — z trojgiem dzieci, pięcioro dzieci — z pięciorgiem dzieci, dziewięcioro dzieci — z dziewięciorgiem dzieci, czworo nauczycieli — z czworgiem nauczycieli itp.**

W cytowanym tekście mamy właśnie do czynienia z formą miejscownika. Zatem liczebnik **troje** ma tu składnię zgody, czyli wymaga, by łączący się z nim rzeczownik **(dziecko)** przyjął również formę miejscownika (l. mnogiej). Liczebnik **troje** w miejscowniku przybiera formę **trojgu,** rzeczownik **dziecko** — formę **dzieciach,** a wyrażenie **troje dzieci** — formę **trojgu dzieciach.** Jak widać, oba człony występują w tym samym przypadku, ich formy są uzgodnione.

Oto poprawna wersja zdania o rodzinie młodego docenta: Ma żonę, ongiś uzdolnionego i świetnie zapowiadającego się pracownika nauki — obecnie „przy mężu" i trojgu dzieciach, równie dobrze zapowiadających się jak rodzice, tyle że bardzo małych.

STANISŁAW BĄBA

sport·sport·sport * sport·sport·sport

* Interesujący mecz akademiczek z Wisłą

* Lechici sprawdzą wartość Pogoni

Atrakcją sportowej soboty i niedzieli znów będą ligowe pojedynki koszykarek i koszykarzy. Tak będzie zresztą jeszcze przez długi okres, z wyjątkiem trzytygodniowej przerwy świąteczno-noworocznej, podczas której kibice pozbawieni zostaną praktycznie wszelkich emocji.

Niezwykle ciekawie zapowiada się sobotnie spotkanie **koszykarek AZS** z Wisłą Kraków (godz. 17). Dwie kolejne porażki doznane w Pabianicach i Gdańsku zrodziły lekki niepokój wśród sympatyków akademiczek. Na koniec rundy bardzo by się przydało zwycięstwo. Lecz jak je odnieść, kiedy rywalem jest najlepszy krajowy zespół, mistrz Polski i lider tabeli — Wisła Kraków. Wiślaczki wszędzie spisywały się dotychczas dobrze z wyjątkiem Dolnego Śląska. We Wrocławiu doznały jedynej porażki ze Ślęzą, a w Brzegu stoczyły wyrównany bój ze Stellą, odnosząc zwycięstwo różnicą jednego punktu, w bardzo szczęśliwych dla siebie okolicznościach. W Poznaniu jednak krakowianki zaprezentowały się z jak najlepszej strony, gromiąc występującego wtedy jeszcze w najsilniejszym składzie Lecha. Czy powtórzą ten wyczyn w pojedynku z AZS?

Interesujący to będzie mecz, bowiem oba zespoły dysponują podobnymi atutami i preferują podobny styl gry. Zarówno o grze Wisły jak i AZS decyduje duet rozgrywających. Z jednej strony Grześczyk i Kubiak, z drugiej Seweryn i Starowicz. Która z tych par zaprezentuje lepszą dyspozycję, zwłaszcza rzutową? Powstrzymanie skutecznej Jaskurzyńskiej i Czelakowskiej należeć będzie do Kamińskiej, Jabłońskiej i... No właśnie. W drużynie akademiczek ma za grać Komorowska. Jeżeli nawet zagra, to jak? Przecież miała długą przerwę, w tym sezonie nie występowała jeszcze na parkiecie. A pamiętać trzeba, że przystąpi ona do gry z ogromnym obciążeniem psychicznym. Niewiadomych jest zresztą wiele i rozwieją je dopiero same koszykarki. Teoretycznie więcej szans na sukces ma Wisła.

O ile jednak z akademiczkami można wiązać jakieś nadzieje na zwycięstwo, to z występem **lechitek** raczej nie. Zmierzą się one bowiem na wyjeździe z bardzo dobrym zespołem Ślęzy. Poznanianki przystąpią do tego meczu jeszcze bez swego asa atutowego — Linki i w obecnej sytuacji kadrowej, stoją raczej na straconej pozycji w konfrontacji z wiceliderem tabeli.

Gdyby koszykarkom obu poznańskich drużyn w sobotę się nie poszczęściło, to niepowodzenia te powinni kibicom częściowo zrekompensować **koszykarze Lecha.** W niedzielę zmierzą się oni w „Arenie" z Pogonią Szczecin (godz. 17). Szczecinianie wygrali już cztery mecze, co jak na beniaminka jest rezultatem bardzo okazałym. Największym ich sukcesem było zwycięstwo odniesione w Krakowie nad Wisłą. W tym właśnie spotkaniu portowcy udowodnili, że walczą bez kompleksów i nie zraża ich nawet chwilowe niepowodzenie. Czy zdołają stawić Lechowi zacięty opór? Raczej wątpliwe, bowiem mistrzowie Polski prezentują bardzo dobrą dyspozycję. Nawet jednak gdyby mecz miał jednostronny przebieg koneserzy koszykówki i tak zjawią się w „Arenie", by zobaczyć efektowne zagrania Kijewskiego i Mulaka, których duet ten nie skąpi kibicom.

W II lidze koszykarzy bardzo ciekawe spotkanie odbędzie się w Lesznie, gdzie miejscowa Polonia podejmować będzie poznański AZS. Oba zespoły legitymują się takim samym dorobkiem — po 2 zwycięstwa, co, niestety, sprawia, że zajmują końcowe lokaty. Rezultat tej konfrontacji może mieć duże znaczenie w walce o utrzymanie się w II lidze. Akademicy mają lepsze warunki fizyczne, leszczynianie zaś świetnie trafiają z dystansu, popisując się często zrzutami za 3 punkty. We własnej sali im trzeba przyznać więcej szans na sukces. Ostrowska Stal swój wyjazdowy mecz z Wybrzeżem Gdańsk rozegrała już awansem, przegrywając go.

W II lidze kobiet rezerwy Lecha zmierzą się w Gdańsku z AZS i raczej nie mają żadnych szans na zwycięstwo. Olimpia natomiast swój pojedynek ze Stilonem Gorzów przełożyła na 22 bm.

(wil)

M. Ali oskarża

(PAP) Sławny pięściarz Muchammad Ali wystąpił na drogę sądową przeciwko władzom amerykańskim oraz Organizacji Boksu Zawodowego (WBA). żąda on odszkodowania w wysokości 50 mln dolarów oraz przywrócenia tytułu mistrza świata którego został pozbawiony w 1967 r.

W połowie lat sześćdziesiątych sprawa Alego była bardzo głośna. Odmówił przyjęcia karty powołania do wojska i wyjazdu do Wietnamu. Skazany został wówczas na grzywnę 10 tys. dolarów oraz 5 lat więzienia. Sąd Najwyższy uchylił ten wyrok ponieważ Ali jest członkiem sekty „Czarnych Muzułmanów" i religia zabrania mu służby wojskowej. Władze WBA w 1967 r. odebrały mu tytuł mistrzowski. Potem Ali powrócił na ring i w 1974 odzyskał tytuł.

CSRS faworytem superligi

(PAP) Tenisiści stołowi CSRS zmierzają po kolejne zwycięstwo w europejskiej superlidze. W czwartej rundzie Czechosłowacy wyraźnie pokonali w Ipswich Anglię i są jedynym zespołem bez porażki. Anglikom nie pomogła bardzo dobra gra Desmonda Douglasa, który nie dał żadnych szans Vladislavovi Brodzie i Jindrichovi Panskiemu. Partner deblowy Andrzeja Grubby nie miał jednak dostatecznego wsparcia w zespole i Anglia przegrała 2:5.

Pierwszą porażkę ponieśli Szwedzi. Mikael Appelgren i Erik Linch byli bezradni wobec znakomitej postawy Andrzeja Grubby i Leszka Kucharskiego, których gra mogła zadowolić najwybredniejszych miłośników tenisa stołowego. Jeżeli do tego dodać emocje do ostatniej piłki meczu to okaże się, że sportowe widowisko w sali WAM w Łodzi było bardzo udane.

W Guenzburgu zespół RFN pokonał Jugosławię 5:2. Okazuje się, że w drużynie jugosłowiańskiej takich pingpongistów jak Dragutin Surbek i Zoran Kalinic nie jest łatwo zastąpić.

W meczu Węgry — Holandia 3:2 warto odnotować porażkę Tibora Klampara z Henkiem van Spanje. Spotkanie to jednak było rozgrywane w momencie, gdy Węgrzy mieli zapewnione zwycięstwo.

1.	CSRS	4:0	17:11
2.	RFN	3:1	16:10
3.	Węgry	2:2	15:13
4.	Polska	2:2	14:14
5.	Jugosławia	1:3	14:14
6.	Anglia	1:3	12:16
7.	Szwecja	3:1	16:10
8.	Holandia	0:4	4:24

Akademickie szczypiornistki grały w Bułgarii

Do kraju powróciła z Bułgarii akademicka reprezentacja Polski szczypiornistek, kierowana przez trenera poznańskiego AZS AWF — Macieja Olejnika. Akademiczki uczestniczyły w turnieju, w którym zajęły drugie miejsce, wygrywając z reprezentacją miasta Pawlikanie 25:19 i młodzieżową reprezentacją okręgu Tyrnowo 27:16 oraz przegrywając z pierwszą drużyną tego miasta 31:32. W polskim zespole występowało pięć poznanianek. Jedna z nich — B. Perczak okazała się najskuteczniejszą zawodniczką, zdobywając 18 bramek. Oprócz niej w reprezentacyjnej drużynie grały: B. Jankowska, D. Rzeczkowska, A. Białkowska i I. Górska.

(wil)

Leszczyńskie

Sportowcy – amatorzy najlepsi w „Metalplaście"

Przez cały rok trwała sportowa rywalizacja reprezentacji zakładów pracy i instytucji w województwie leszczyńskim w ramach Wojewódzkiej Spartakiady Zakładów Pracy, „Leszno-84. W zmaganiach wzięło udział kilka tysięcy osób ze 120 zakładów. Rywalizowano w 9 konkurencjach — piłce nożnej, siatkówce, kręglach, tenisie stołowym, strzelectwie, wędkarstwie, szachach, a także w konkurencjach sprawnościowych. W bardziej popularnych dyscyplinach, w których startowało wiele drużyn, zorganizowano eliminacje rejonowe.

Organizatorzy wojewódzkiej spartakiady — Wydział Kultury Fizycznej i Sportu Urzędu Wojewódzkiego, Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej, ZW ZSMP oraz niektóre związki sportowe podsumowali ostatnio wyniki współzawodnictwa. W klasyfikacji generalnej pierwsze miejsce zajął Zakład Elementów Wyposażenia Budownictwa, „Metalplast" w Lesznie, drugie miejsce wywalczyło PGR Karolew, natomiast na trzecim uplasowało się Ognisko TKKF „Chemik" z kościańskiego „Metalchemu".

(ar)

Pierwsze zwycięstwo G. Kasparowa

(PAP) Bez wznawiania odłożonej 32 partii szachowego meczu o mistrzostwo świata broniący tytułu Anatolij Karpow uznał się za pokonanego. W meczu między Karpowem i pretendentem Garri Kasparowem prowadzi Karpow 5:1.

I. Stenmark kończy karierę?

(PAP) Ingemar Stenmark prawdopodobnie zakończy karierę sportową po mistrzostwach świata 1985 r. w Bormio. Jak podała gazeta „Svenska Dagbladet" ostatnie jego słabsze występy w Pucharze Świata należy tłumaczyć tym, że przygotowuje się przede wszystkim do startu w Bormio.

„Jeśli na mistrzostwach świata nie odniosę zwycięstwa, nie mam już czego szukać w narciarstwie" — powiedział Stenmark dziennikarzom.

Sławny narciarz szwedzki zdobył dwa medale w slalomie specjalnym i gigancie podczas MŚ w 1978 r. w Garmisch — Partenkirchen, w 1982 r. w Schladming wygrał slalom specjalny. Gdyby odniósł zwycięstwo w Bormio byłby pierwszym alpejczykiem, który zdobywał medale na trzech kolejnych mistrzostwach.

Gest mistrza olimpijskiego

(PAP) Zdobywca czterech złotych medali w Los Angeles — Carl Lewis zdecydował się przerwać na kilka dni treningowe zajęcia w Houston i wziąć udział (gratisowo) w ulicznym biegu na 10 km w Westwood (dzielnica Los Angeles). Dochód z tej imprezy przeznaczony będzie na pomoc ofiarom wypadku samochodowego, który miał tam miejsce w przeddzień otwarcia igrzysk olimpijskich. Gest Carla Lewisa przyczyni się zapewne do wzrostu popularności tego sportowca, bowiem jej fala zaczęła stopniowo opadać...

Z tenisowych kortów

(PAP) Po zwycięstwie nad Scottem Davisem 61, 6:4 — John Kriek zapewnił sobie prawo gry w turnieju Masters, który w przyszłym miesiącu odbędzie się w Nowym Jorku. W innych grach trzeciej rundy turnieju w Sydney, John Fitzgerald pokonał Franka Pfistera 6:4, 7:5, Tom Gullikson — Petera Dochana 3:6, 6:4, 7:6, a Sammy Giammalva — Brada Drewetta 6:2, 6:4

Grono: Celiny, Niny

Sobota 15: Albiny, Zdzisławy

Niedziela 16: Słońce: 7.56-15.39 Słońce: 7.57-15.39

TEATRY

POZNAŃ

WIELKI — sob. g. 19 „Tosca", niedz. g. 19 „Cavaleria rusticana", „Pajace"

MUZYCZNY — sob., niedz. g. 19 „Noc poślubna"

POLSKI — sob. g. 17, niedz. g. 17, 20 „Łyżki i księżyc"

NOWY — sob., niedz. g. 19 „Miłość, czyli życie, śmierć i zmartwychwstanie zaśpiewane: wypłakane i w niebo wzięte przez Edwarda Stachurę"

LALKI I AKTORA — sob. g. 11 „O Kasi, co gąski zgubiła" g. 16, 18 i niedz. g. 11, 17 „Szewczyk Dratewka" (Teatr Lalek z Opola)

WIERZBAK (Wojska Polskiego 6/8 — niedz. g. 16 „Baśnie braci Grimm" (od 4 l.).

KINA

Sobota i niedziela

CHODZIEŻ Noteć: „Symfonia wiosenna" (NRD-RFN), „Diabeł morski" (radz.)

GNIEZNO Lech: „Tootsie" (amer.); Polonia „Godzina pąsowej róży" (pol.), „E.T." (amer.)

GOSTYŃ: sob., niedz. „Glina czy łajdak" (fr.), „Za siedmioma morzami" (NRD), niedz. „Wycieczka" (pol.)

GÓRA ŚL.: „Dziecko Rosemary" (ang.)

JAROCIN: „Zaginiony" (amer.), „Wybory w VII C" (NRD), „Pies, kot i piecak" (pol.)

KĘPNO: „Dziecko Rosemary" (ang.)

KŁODAWA: „Psy wojny" (amer.)

KONIN Centrum: „Seksmisja" (pol.), Górnik „E,T," (amer.)

KOŚCIAN: sob., niedz. „Błękitny grom" (amer.), niedz. „Mysie figle" (pol)

KROTOSZYN: sob. „Zaginął pies" (pol.), sob., niedz. „Najlepszy kumpel" (amer.), „Dzień kolibra" (pol.)

LESZNO Panorama: sob., niedz. „Wielka podróż Bolka i Lolka" (pol.), „Piękna kurtyzana" (chiń.), niedz. „Najmłodszy deszczyk" (radz.)

PIŁA Sokół: sob., niedz. „Kochanica Francuza" (ang.), niedz. „Osada gawronów" (czech.)

PLESZEW: sob. „Afera Concorde" (wł.), „Czarodziejski Lolo" (węg.), „Myszka i mucha" (pol.), niedz. „Błękitny grom" (amer.), „Ballada o walecznym rycerzu Ivanhoe" (radz.)

RAWICZ: sob., niedz. „Marynia" (pol.) „Na straży swej stać będę" (pol.), niedz. „Coralgol i banda złego Kida" (pol.)

SŁUPCA: „Małpi król" (pol.), „Old Surehand" (jug.-RFN), „Poszukiwacze zaginionej arki" (amer.)

ŚREM Klubowe: sob., niedz. „Ucieczka z Nowego Jorku" (amer.) niedz. „Postrach Texasu" (pol.)

ŚRODA: „Glina czy łajdak" (fr.), „Katastrofa w Gibraltarze" (pol.)

TRZCIANKA: sob., niedz. „Psy wojny" (amer.), „Rodzina Leśniewskich" (pol.), niedz. „W królestwie plasteliny" (pol.)

WRONKI: sob., niedz. „Przypływ uczuć" (fr.), „Robinson Kruzoe marynarz z Yorku" (czech.), niedz. „Była sobie raz królewna" (pol.)

WRZEŚNIA: sob., niedz. „Alicja" (pol.-belg.-ang.), „I... jak Ikar" (fr.), „Czas dojrzewania" (pol.), niedz. „Miś na morzu" (pol.)

WSCHOWA: sob. „Rodzina Leśniewskich" (pol.), niedz. „Urodziny" (pol.), sob., niedz. „Najlepszy kumpel" (amer.)

ZDUNY: „Magiczne ognie" (pol.), „Akademia pana Kleksa" (pol.)

RADIO

SOBOTA

Z PROGRAMU I: 9 — Cztery pory roku; 12.30 — Muzyka folklorem malowana; 16.05 — Merkuriusz rządowy; 17.30 — Muzyka z filmoteki; 18 — „Matysiakowie"; 20.10 — Przy muzyce o sporcie, 21.05 — Radiowy Tygodnik Kulturalny; 23.25 — Zaproszenie do tańca.

Wiadomości: 1, 2, 3, 4, 5, 5.30, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12.05, 14, 15, 19, 20, 22, 23.

Z PROGRAMU II 8.10 — Sierpniowe archiwum polskiej piosenki; 11.10 — Jesteśmy na wczasach; 14 — Co jest grane — pytania; 16 — Wielkie dzieła wielcy wykonawcy; 18.30 — Muzyczna galeria „Dwójki"; 21.35 — Teatr PR — „Sceny z życia codzienne go"; 0.45 — Ognista kula

Wiadomości: 6, 8, 13, 17, 20.40, 0.50

Z PROGRAMU III: 6 — Zapraszamy do Trójki; 10.30 — Złote lata swingu; 13.10 — Powtórka z rozrywki; 15.45 — Podróże reporterów; 16 — Zapraszamy do Trójki; 19 — Pasje nieutajone; 20 — Lista przebojów programu III; 23 Zapraszamy do Trójki.

Wiadomości: 7, 8, 9, 12, 15, 16, 17, 18, 22.05.

Z PROGRAMU IV: 8.10 — Człowiek w swoim „M"; 10 — Ze starego gramofonu; 13.55 — Felieton literacki; 16.05 — Z mikrofonem po kraju; 19 — Portrety Polaków — K. Porębski; 21.30 — Kulisy scen i scenek; 22 — „Zdrowi z urojenia" — reportaż;

Wiadomości: 7, 12.05, 16, 19.30, 23.50.

AUDYCJE Z POZNANIA: 6.05 — Radioexpress na dzień dobry; 13.05 — W kręgu kultury wiejskiej; 17.08 — Relacja z meczu koszykówki AZS Poznań — Wisła Kraków; 17.10 — Radioexpress; 17.20 — Relacja z meczu koszykówki; 17.30 — Cały ten rock; 18 — Relacja z meczu, 18.05 — Piosenki zespołu „Bee Gees"; 18.25 — Relacja z meczu.

NIEDZIELA

Z PROGRAMU I: 6 — Kiermasz pod Kogutkiem z Poznania; 11 — Koncert w niedzielne przedpołudnie; 13.15 — Klasycy operetki; 14.30 — „W Jezioranach"; 18 — Dialogi historyczne; 19.10 — Śpiewa P. Clark; 20.10 — Przy muzyce o sporcie; 21.30 — Słynni wirtuozi; 23.35 — Jazz dla wszystkich.

Wiadomości: 1, 2, 3, 7, 8, 12.05, 19, 20, 23.

Z PROGRAMU II: 8.45 — Koncert w romantycznym stylu; 12.10 — Muzyka dla kolekcjonerów; 13.50 — Piosenki śpiewa L. Długosz; 15.30 — Katalog wydawniczy 17.05 — Radiowa biblioteka muzyczna; 20 — Stereo i w kolorze — M. Petri i Orkiestra Kameralna PRiTV pod dyr. A. Duczmal.

Wiadomości: 7, 13, 17, 21, 0.55.

Z PROGRAMU III: 8.10 — Komu piosenkę; 11 — Pod dachami Paryża; 14 — Prywatnie u I. Golewskiego; 16 — Dzieła, interpretacje, nagrania; 19.05 — Bawię się razem z nami; 21 — „Podejdź miłości" — audycja poetycka; — 23 — Zapraszamy do Trójki.

Wiadomości: 7, 13, 19.

Z PROGRAMU IV: 9 — Transmisja mszy rzymskokatolickiej z kościoła Św. Krzyża w Warszawie; 10.50 — Magazyn Rozgłośni Harcerskiej; 14 — Uchem Ibisa; 16 — Socjologia i życie potoczne; 18 — Nabożeństwo Kościoła ewangelicko-reformowanego; 23.10 — Ze świata filmu.

Wiadomości: 7, 12.05, 16, 19.30, 23.50.

AUDYCJE Z POZNANIA: 7.40 — Muzyka dla nagrywających; 8.30 — Jak minął tydzień; 8.40 — Wiadomości sportowe; 10.15 — „Z piątku na niedzielę"; 10.45 — Z witryny Wydawnictwa Poznańskie go; 11.10 — „Nastroję swe serce na miłość" — jubileusz Bułata Okudżawy; 11.30 — Poznański Koncert Życzeń, 21.05 — Sportowy kwadrans.

Na poznańskiej fali

Polskie Radio Poznań w swoim programie na UKF 69,74 MHz przedstawi w nadchodzącym tygodniu m. in. następujące audycje.

WIELKOPOLSKA WYSYCHA — Audycja o podejmowanych w województwie poznańskim przedsięwzięciach zmierzających do zachamowania procesu stepowienia.
Czwartek, 20. XII. godz. 18.00

SAMURAJE — To tytuł reportażu radiowego odkrywającego w Poznaniu egzotykę Dalekiego Wschodu.

Sobota, 22. XII. godz. 17.30

Ponadto w niedzielę 16 grudnia o godz. 20-tej w programie II PR. zapraszamy do wysłuchania koncertu z cyklu: Stereo i w kolorze. Solistką wieczoru będzie duńska flecistka, Machala Petri, grająca na flecie prostym, a towarzyszyć jej będzie Orkiestra Kameralna PR i TV w Poznaniu pod dyr. Agnieszki Duczmal. Będzie to bezpośrednia transmisja z Auli UAM, w programie II Polskiego Radia i w programie II telewizji.
Niedziela, 16. XII. godz. 20.00

„Głos Wielkopolski" — redaktorzy w województwach:
KALISZ ul. Kazimierzowska 4 tel. 762—50;
KONIN pl. PZPR 5 tel. 266—67;
LESZNO ul. Słowiańska 38, tel. 20-60-68
PIŁA ul. Okrzei 7a, tel. 226—30.

Braterskie stosunki między PRL a CSRS rozwijają się pomyślnie

Dokończenie ze str. 1

nymi organizacjami społeczny mi obu krajów.

Wojciech Jaruzelski i Gustav Husak pozytywnie ocenili wyniki współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej między obu krajami.

Oba kraje przywiązują szczególne znaczenie do umacniania współpracy i współdziałania państw socjalistycznych w ramach RWPG i będą konsekwentnie realizować ustalenia narady gospodarczej RWPG na najwyższym szczeblu.

Wojciech Jaruzelski i Gustav Husak ocenili, także współpracę w pozostałych dziedzinach, podkreślając możliwości dalszego jej rozwoju. Stwierdzili, że w umacnianiu internacjonalistycznych więzi narodów PRL i CSRS oraz wymianie doświadczeń w dziedzinie budownictwa socjalistycznego doniosłą rolę spełniają bezpośrednie przyjacielskie kontakty między województwami, miastami, zakładami pracy i instytucjami oraz wypowiedzieli się za dalszym ich doskonaleniem. Wysoko ocenili przebieg uroczystości czterdziestolecia powstania Polski Ludowej, 40-lecia słowackiego powstania narodowego i operacji karpacko-dukielskiej, a także wymienili informacje o przygotowaniach do obchodów 40-lecia zwycięstwa nad niemieckim faszyzmem.

Oceniając aktualną sytuację międzynarodową Wojciech Jaruzelski i Gustav Husak podkreślili zdecydowanie obu państw do ścisłego współdziałania ze Związkiem Radzieckim i innymi członkami wspólnoty socjalistycznej w walce o zachowanie pokoju i odwrócenie groźby wojny jądrowej.

Wskazali, że w wyniku militarystycznego kursu Stanów Zjednoczonych i ich sojuszników z NATO, mającego na celu osiągnięcie przewagi wojskowo-strategicznej, dalszego rozmieszczania rakiet średniego zasięgu w Europie zachodniej stałej eskalacji zbrojeń i prób jej przeniesienia do przestrzeni kosmicznej, utrzymuje się w dalszym ciągu niebezpieczna i złożona sytuacja.

Za najważniejsze zadanie dnia dzisiejszego uznali oni usunięcie niebezpieczeństwa konfrontacji jądrowej.

Przywódcy PRL i CSRS stwierdzili, że polityka odprężenia i wszechstronnej współpracy międzynarodowej wielokrotnie potwierdziła swą żywotność i skuteczność, należy do niej powrócić w drodze poważnych i szczerych rozmów.

Przywódcy PRL i CSRS potępili narastającą aktywność sił odwetowych i nasilanie się rewanżyzmu w RFN, które oddziałują negatywnie na polityczną atmosferę w Europie. Podkreślili, że próby podkopywania podstaw stosunków pokojowych w Europie zawartych w układach z Jałty i Poczdamu oraz w innych dokumentach międzynarodowo-prawnych, a także narastająca militaryzacja, pozostają w jaskrawej sprzeczności z polityką odprężenia i porozumienia między narodami.

Obaj przywódcy zdecydowanie potępili dyskryminacyjną politykę USA i niektórych państw członkowskich NATO nasilanie prób mieszania się w sprawy wewnętrzne PRL i innych państw socjalistycznych.

Przyjacielskie robocze rozmowy towarzyszy Wojciecha Jaruzelskiego i Gustava Husaka przebiegały w serdecznej przyjacielskiej atmosferze w duchu jedności i pełnego wzajemnego zrozumienia. Przyczyniły się do pogłębienia braterskiej współpracy między PZPR i KPCz, PRL i CSRS narodami Polski i Czechosłowacji.

I sekretarz KC PZPR, prezes Rady Ministrów PRL Wojciech Jaruzelski zaprosił sekretarza generalnego KC KPCz prezydenta CSRS Gustava Husaka i przewodniczącego Rady Ministrów CSRS Lubomira Sztrougala do złożenia przyjacielskiej wizyty w PRL. Zaproszenie zostało z zadowoleniem przyjęte. (PAP)

36 rocznica Kongresu Zjednoczeniowego

(PAP) Przed 36 laty, 15 grudnia 1948 roku w odbudowanej auli Politechniki Warszawskiej rozpoczął obrady Kongres Zjednoczeniowy Polskiej Partii Robotniczej i odrodzonej Polskiej Partii Socjalistycznej. Kongres powołał do życia marksistowsko-leninowską partię klasy robotniczej — Polską Zjednoczoną Partię Robotniczą.

Powstała na Kongresie Zjednoczeniowym partia podjęła dorobek i doświadczenia polskiego ruchu robotniczego, oparła swój program budownictwa socjalistycznego na najbardziej rewolucyjnych zdobyczach całego ruchu komunistycznego oraz stworzyła podstawy wszechstronnego rozwoju Polski.

Najnowsze dzieje polskiego ruchu robotniczego przypomi nane są na organizowanych w tych dniach rocznicowych spotkaniach weteranów i działaczy partyjnych.

Order dla Drogowców w Turku

INFORMACJA WŁASNA

14 bm. w Rejonie Dróg Publicznych odbyło się nadanie Orderu Sztandaru Pracy II klasy dla tego przedsiębiorstwa. W uroczystości uczestniczyli: wiceminister komunikacji Andrzej Markowski, dyrektor naczelny Centralnego Zarządu Dróg Publicznych Czesław Krzywosz, przewodniczący Federacji ZZ Drogownictwa w PRL Krzysztof Morawski, członek KC PZPR Czesław Borowski, sekretarz KW PZPR w Koninie Sławomir Pyra, wojewoda koniński Edward Brzęczek, przewodniczący WRN Zenon Jakubowiak.

W trakcie uroczystości zasłużonych pracowników RDP udekorowano orderami i odznaczeniami. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski otrzymali: Józef Janicki, Marian Maciejewski, Józef Winter oraz Jerzy Parada.

(les)

Komunikat ZUS

(PAP) Jak informuje ZUS, w listopadzie w porównaniu z październikiem br. nastąpił dalszy wzrost wypłat świadczeń pieniężnych ze środków Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Wzrosła do 6,1 mln liczba wypłacanych rent i emerytur. Z tytułu emerytur i rent z funduszu emerytalnego, Państwowego Funduszu Kombatantów i Funduszu Ubezpieczenia Społecznego Rolników wypłacono ogółem 52,7 mld zł. Przeciętna wysokość emerytury i renty pracowniczej z systemów pochodnych i kombatanckiej wyniosła w listopadzie 8768 zł, a średnia emerytura i renta rolnicza — 5430 zł.

Pokaźnie zwiększyły się w listopadzie kwoty, wypłacane z tytułu zasiłków, w tym najbardziej na zasiłki opiekuńcze, na które wydatkowano 996,6 mln zł, to jest o 47,8 procent więcej niż w październiku. Wynika to głównie ze wzrostu liczby zwolnień z tego tytułu.

Wydatki na zasiłki macierzyńskie wyniosły 1,3 mld złotych.

Nieco zmniejszyły się natomiast wydatki na zasiłki wychowawcze, z racji których wypłacono 1,6 mld zł. Liczba osób pobierających zasiłek wychowawczy wyniosła 586 000, a przeciętna wysokość zasiłku — 2801 zł.

Wzrosła o 2 proc. — do 13,2 mld zł kwota wydatkowana na zasiłki rodzinne i pielęgnacyjne. Zasiłki te pobierało 4,9 mln rodzin, a przeciętny zasiłek na jedną rodzinę wyniósł 2678 zł.

Z funduszu alimentacyjnego wypłacono kwotę 180,6 mln zł, przeznaczoną dla 110,5 tysiąca osób. Przeciętne świadczenie alimentacyjne wyniosło 1529 zł.

Potwierdzono słuszność założeń normalizacji życia polityczno-społecznego

Dokończenie ze str. 2

niki wyborów, a także przebieg, wyborów do organów samorządu mieszkańców miast i wsi oraz wyraźny rozwój gospodarki i poprawa wyników w produkcji znajdująca odzwierciedlenie w ogólnym przyroście dochodu narodowego, potwierdziły słuszność całości prowadzonych działań.

Rada Państwa uznała, że ustawa o szczególnej regulacji prawnej w okresie przezwyciężania kryzysu społeczno-ekonomicznego stała się obok uchwalonej 21 lipca br. Ustawy o Amnestii, ważnym czynnikiem sprzyjającym stabilizacji polityczno-społecznej oraz rozwojowi gospodarczemu. Wyniki dokonanej oceny zostaną przedstawione Sejmowi.

W dalszej części posiedzenia rozpatrzono informację o współpracy z Polonią Zagraniczną. Wyrażając przekonanie, że współpraca ta leży w interesie naszego narodu i państwa socjalistycznego, Rada Państwa wyraziła uznanie dla działalności Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Towarzystwa Łączności z Polonią Zagraniczną „Polonia" w tej dziedzinie.

Rozpatrzono informację Głównego Urzędu Kontroli Publikacji i Widowisk o realizacji zaleceń Rady Państwa w sprawie zasad i trybu sprawowania kontroli publikacji i widowisk. Oceniając pozytywnie realizację tych zaleceń, Rada Państwa stwierdziła, że Główny Urząd Kontroli Publikacji i Widowisk skutecznie chronił podstawowe interesy państwa i jego polityki przeciwdziałając próbom nadużywania wolności słowa i druku.

Rada Państwa ratyfikowała umowę o współpracy kulturalnej i naukowej między rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, a rządem Kampuczańskiej Republiki Ludowej podpisaną w Warszawie 6 sierpnia 1984 r. oraz ratyfikowała konwencje konsularne zawarte między rządem PRL a rządami: Demokratycznej Republiki Afganistanu, podpisaną w Kabulu 11 czerwca 1984 r., Algierskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej podpisaną w Algierze 4 grudnia 1983 r., Chińskiej Republiki Ludowej podpisaną w Pekinie 14 lipca 1984 r., i Laotańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej podpisaną w Vientiane 23 listopada 1983 r.

21 osobom nadano obywatelstwo polskie. (PAP)

Praca

Przyjmę szycie w domu. Oferty 50637g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Inżynier mechanik podejmie stałą pracę w sektorze prywatnym, ewentualnie spółka. Oferty 48429g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Optyk — (oftalmika) — długoletnia praktyka, poszukuje pracy. Oferty 50071g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1

Czeladnik mechaniki pojazdowej, poszukuje stałej pracy w warsztacie samochodowym. Tel. 403-51 lub oferty 50087g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Przyjmę pracownika do wszelkich prac w gospodarstwie rolnym z pełnym utrzymaniem Zakrzewo k. Poznania, ul. Długa 61. 50103g

Potrzebna pani do dziecka. Możliwość zamieszkania Tel 66-03-05. 50127g

Czeladnik krawcowa poszukuje pracy. Oferty 50200g Biuro Ogłoszeń., Skryta 1.

Samodzielna, starsza, samotna do prowadzenia gospodarstwa domowego lekarzowi z zamieszkaniem. Zgłoszenia: Nowina 17 godz. 15—17 50201g

Podejmę pracę w charakterze zaopatrzeniowca z własnym samochodem (Nysa Towos), tel 32-96-46 po godz. 16 50206g

Przyjmę starszą osobę do pięciomiesięcznego dziecka, na dobrych warunkach Kunz, Jackowskiego 9 m. 7. 50261g

Fryzjerka męska potrzebna Luboń, ul. Dzierżyńskiego 72a (Pawilon). 50409g

Zatrudnię palacza. Ogrodnictwo Przeźmierowo, ul Rynkowa 9. 50407g

Nauka

Student 5 roku udziela korepetycji z matematyki. Zgłoszenia Św. Rocha 11 B DS 6 p. 218 50553g

Kupno

Kupię zbiór starych kopert, kart pocztowych lub znaczków państw europejskich. Oferty 50129g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię przyczepę kampingową N-126, nowszą, telefon 12-64-68. 50239g

Kupię suknię ślubną na 170 cm. Oferty 52272g Biuro Ogłoszeń Skryta 1

Stylowe: szafę biblioteczną, komodę, serwantkę, konsolę, stolik, krzesła okazyjnie. Oferty (opis, cena) 50286g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1

Płyty stropowe 5,4 do 6 6 m kupię Oferty 50282g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię polistyren, polipropylen. Tel 41-10-52 wieczorem. 50327g

Kupię madere bawełnianą Tel. 20-03-24 po godz 20. 50367g

Kupię używaną małą lodówkę Tel. 32-20-05. 50390g

Kupię kożuch damski 92/170, tel 602-09 48510g

Kupię maszynkę do repasacji pończoch Oferty z ceną 50389g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię wanne, 170 Tel 67-13-59. 50408g

Kupię boucle Tel 635-01. 50402g

Kupię młynek do tworzyw, polipropylen czarny biały, bezbarwny — pierwotny, odpadowy, ewentualnie zamienię Tel. 77-77-21 50431g

Kupię lodówkę na gwarancji Oferty 50507g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedaż

Sprzedam ciężką maszynę do szycia Singer, hydrofor 200 l, nowy. 64—360 Zbąszyń, Topolowa 29 49789g

Okazja! Sprzedam Video VHS, telewizor „Blaupunkt" Pal-Secam, zdalnie sterowane, kożuch damski „Pewex" — szczuply Tel. 20-25-66 49792g

Praktica MTL 5 z obiektywem oraz teleobiektyw 2.8/135 Aut Pentacon Tel 612-71 w 270, prosić pokój 411 49779g

Dywan 3 x 6 beż z brazem sprzedam, tel 32-04-07. 49817g

Odstąpię ogródek POD Świerczewo zagospodarowany 380 m², tel. 23-35-53 49824g

Sprzedam telewizor Elektronika C-430, tel 20-77-85. 49814g

Bojler elektr. 140 l., brodzik, rury 1,5 cala ocynkowane, junkers mały — nowe, Drogowców 2. 49835g

Sprzedam nową maszynę Łucznik 466. Oferty 49844g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Sprzedam nowy, damski kożuszek włoski — duży rozmiar, tel. 67-28-29. 49845g

Kożuszek męski i dziewczęcy, tel 20-99-68 49860g

Sprzedam nowy kożuch zagraniczny, futro z nutrii jasne, zegar stojacy, Chełmińska 12/2. 49865g

Sprzedam zegar stojacy, meble — antyki, RM „Kasprzak", radio sieciowe, 2 fotele, ławę, szafę, „Zenit TTL" — używane, wyposażenie ciemni kożuch damski. Poznań, ul. Strzecha 6. 49867g

Tanio skóry nutrii brąz, złote obraczki, sygnet. Oferty 49873g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Kurtkę młodzieżowa, ocieplana, turecka, Półwiejska 39 m 3 Proniak 49875g

Nowy radiomagnetofon „Gold Star" z odłączanymi kolumnami i dużego rudego lisa Tel. 565-76. 49881g

Sprzedam wałek rozrządu do Zastawy 1100, 64-330 Opalenica, Leśna 27 49880g

Segment „Kowalskich" szafę trzydrzwiową z lustrem, biblioteczkę sprzedam, telefon 437-07 49894g

Sprzedam prasę zbierającą. Oferty 49893g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam perkusję, Głuszyna 224 m. 3. 49890g

Dywan belgijski 2 x 3 m sprzedam, tel. 534-00. 49889g

Sprzedam tanio zgrabny kożuch damski na szczupłą osobę. Arciszewskiego 25/5, sobota od 15—19 49888g

Sprzedam segment swarzędzki, cegłę wapienno-piaskową, tel 67-39-05. 49836g

Złoty łańcuszek, tel. 637-29. 49884g

Atrakcyjny, złoty łańcuszek 11,4 g próby 750, tel 637-29. 49883g

Video Sanyo Pal-Seham lub zamienię na Fiata 126, tel 33-39-77. 49902g

Telewizor Antares 12, tel. 66-53-82. 49903g

Sprzedam wieżę Sony, tel 66-03-09 49913g

Indyki, niedziela od godz. 10, pozostałe dni od 17. Czerwonak ul. Zdroje 64. 49910g

Tanio nowy kożuch damski, Hibnera 6c/18 od 16-21. 49915g

Kożuch męski, nowy sprzedam, tel. 77-79-07. 49925g

Prasowalnice elektryczna nowa „Kalinka". tel. 22-52-97 49922g

Video Sanyo Beta pilnie, tel 13-30-79 49811g

Motoryzacyjne

Sprzedam błotniki nadkola przednie, pas przedni, poszycie drzwi Dacii, cena detaliczna. Nadwozie do remontu Tel. 79-08-12. 49955g

Sprzedam silnik Diesla do Żuka lub Nysy tanio. Oferty 49998g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

126p — odbiór Polmozbyt — sprzedam, tel. 77-38-52 50008g

Sprzedam Trabanta Combi 74 po remoncie przed lakierowaniem, tel 67-55-34. 49735g

Sprzedam samochód VW Scirocco w dobrym stanie, telefon 23-33-64 w godz wieczornych 49741g

Sprzedam Fiata 132p — 1600, tel. 13-32-75 lub oferty 49744g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Okazja! Syrenę 105 L — 1975 r. — skrzynia biegów do remontu — bardzo tanio sprzedam Tel 77-33-59 49747g

Sprzedam VW Variant 73 r. 30.000 km po kapitalnym remoncie, cena do uzgodnienia. Tel. 509-42. 49795g

Sprzedam Zastawe 1100p 1977 r., cena 220 zł. Oferty 49777g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pilnie sprzedam Ładę w dobrym stanie, rok prod. 1977, tel 33-33-00. 49772g

Nysa 1982 zamienię na malucha lub sprzedam, telefon 645-91. 49794g

Sprzedam skrzynię biegów do Syreny, tel. 640-55. 49815g

Sprzedam „Dacię" 1300, 1973 r. po remoncie. Telefon 20-19-76. 49820g

Sprzedam niedrogo 125p 78 r., Pradzyńskiego 14/3. 49823g

Robura Diesla — akumulator 12 V 120 Ah sprzedam, Puszczykowo, Wysoka 20 — Matusiewicz. 49832g

Zastawa 1100, rocznik 1979, stan dobry, przebieg 70.000 km. Gniezno, tel. 32-15. 49864g

Tanio sprzedam Nysę 521, nadwozie ciężarowe z plandeką z dodatkowym nowym silnikiem lub zamienię na osobowy. Krosno k Mosiny, Zielona 6. 49869g

Tanio sprzedam Warszawę górnozaworową, plus części, blacha do remontu lub całość na części Krosno k. Mosiny, Zielona 6. 49871g

Sprzedam skrzynie biegów i silnik na chodzie do Zaporożca. Oferty 49905g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Lokale

Sprzedam mieszkanie 47 m², tel. 23-08-90, godz. 16—19. 49939g

Student — cudzoziemiec, poszukuje 2 lub 3 pokojowego mieszkania z telefonem. Cena do uzgodnienia. Telefon 20-15-37 rano lub wieczorem względnie oferty 49949g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

3 pokojowe, spółdzielcze 50 m², telefon, Łazarz, zamienię na podobne, większa powierzchnia, najchętniej Rataje. Oferty 49983g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Mieszkanie 1 pokojowe z kuchnią, łazienką, co, telefon, kwaterunkowe, komfortowe, zamienię na 4—5 pokojowe. Oferty 50026g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Żnin — woj. bydgoskie, zamienię mieszkanie kwaterunkowe 3 pokojowe, co, ciepła woda, telefon, na podobne w Poznaniu. Oferty 50040g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Panna, zaopiekuje się starszą osobą w zamian za mieszkanie. Oferty 50058g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pilnie poszukuję niekrępującego pokoju, tel. 22-32-59 wieczorem. 49729g

Spółdzielcze M-3, 50 m² w Swarzędzu, zamienię na podobne w nowym lub starym budownictwie — Stare Miasto lub Grunwald. Oferty 49733g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam M-3 Grunwald. Oferty 49800g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zamienię mieszkanie 2 pokojowe z kuchnią, nowe budownictwo, co, 37 m² parter Grunwald na równorzędne Wilda, Winogrady, piętro obojętne. Oferty 49838g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Garaż do wynajęcia Ławica, ul. Brzechwy 33. 49848g

Poszukuję pomieszczenie warsztatowe Oferty 49895g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zdecydowanie wynajmę mieszkanie 1 lub 2 pokojowe. Możliwość zapłaty z góry, tel. 41-11-08 49926g

Nieruchomości

Kupię dom szeregowiec Debiec lub inne, telefon 49-46-58. Oferty 49937g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1

Sprzedam dom murowany z budynkiem gospodarczym 0,54 ha ziemi I klasa 4 km od Kościana przy trasie Leszno — Poznań Niczke Stanisława, Bonikowo, Parkowa 16. 64—000 Kościan 49940g

Kupię działkę budowlaną, nieruchomość w Kórniku Oferty 49973g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Parcelę budowlana w Poznaniu — Piatkowie sprzedam. Drozd, tel. 77-432, Szczecin. 49977g

Sprzedam nowy dom w Puszczykowie na działce 1.000 m². Poznań, tel. 536-30. 49984g

Sprzedam działkę budowlana 611 m² Podolany, tel. 67-65-80. 49992g

Wezmę w dzierżawę 15 ha ziemi. Oferty 50023g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam działkę 5.000 m² nad jeziorem Kierskim. Oferty 49731g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię lub wydzierżawię obszerne budynki gospodarcze (także kurnik, hale) na działce do 1 ha. Oferty 49797g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam działkę budowlaną w Kłecku 6 arów. Oferty 49821g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam ogród 2.500 m² 7 km od Poznania (Złotniki). Oferty 49907g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam dom jednorodzinny z warsztatem samochodowym lub na inne rzemiosło. Oferty 49917g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam nową halę 700 m² pod każdą produkcję, działka 2.600 m² ogrodzona przy granicy Poznania lub zamienię na dom w Poznaniu, inne propozycje. Oferty 51022g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Różne

Gabinet odnowy biologicznej i masażu, poleca usługi w zakresie solarium i masażu. Zapraszamy codziennie z wyjątkiem wtorku od 10—13, 16—20, w soboty 10—18. Poznań — Ławica (Osiedle Bajkowe), Twardowskiego 22, tel. 48-19-40. 49963g

Zakład murarski przyjmuje zlecenia na roboty budowlane w godz. 16—19 Poznań, ul. Dębińska 11/1 49965g

Atrakcyjne, modne spodnie polecam. Zgłoszenia: Pracownia Krawiecka 60—161 Poznań 47, skr. pocztowa 23 lub oferty 49988g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Mycie okien, telefon 601-79. 50006g

Zamienię nową lodówkę „Donbas" na gwarancji, na nową zamrażarkę. Oferty 50022g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Wybór galanterii, spodnie, sztruks, teksas i inne, tel. 48—00-40. 49796g

Posiadam samochód ciężarowy Diesel — blaszak 1,6 t., oczekuję propozycji. Oferty 49798g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Wykonam prace murarsko - tynkarskie (wewnętrzne). Oferty 49896g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Najnowsza, najskuteczniejsza zachodnia metoda uszczelniania okien. Tel. grzecznościowy 66-02-64, godz. 17—18. 50666g

Posiadam Nysę oczekuję propozycji. Oferty 50648g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Uwaga! Czyszczenie z impregnacją i apreturowaniem kożuchów baraninch, afgańskich, włoskich z łatek, wszelkich zamszy oraz futer i wyrobów futrzarskich. Specjalizacja kolory jasne. Terminy 3—5 dniowe. „Legan", Os. Kraju Rad, Pawilon 103 ul. Murawa, naprzeciwko megasamu koło baru „Bajkał". 50775g

Matrymonialne

Sympatyczna i interesująca, materialnie niezależna, mieszkanie, pozna pana lat 32—40 o wysokiej kulturze osobistej z minimum średnim wykształceniem. Cel matrymonialny Wyłacznie oferty 49929g ze zdjeciem (zwrot zapewniony) kierować Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Rozwiedziony 60/180 bez nałogów z mieszkaniem, pozna pania do lat 55 wzrostu od 168 niepalaca. Cel matrymonialny. Oferty 50009g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Panna 29/169 studia, pozna kulturalnego kawalera z wyższym wykształceniem. Cel matrymonialny. Oferty 50018g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pan 29/176 bez nałogów, pozna panią w celu matrymonialnym. Oferty 50748g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Wdowiec szuka żony w wieku od 50 do 60 lat, może być wdowa lub starsza panna. Cel matrymonialny. Oferty 50658g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1

Dwie ładne, zgrabne, inteligentne i samotne panie lat 35 i 40, poznają interesujących, sytuowanych panów. Cel matrymonialny. Oferty 50690g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

SPRZEDAŻ
CHOINEK ŚWIĄTECZNYCH
i STROISZU
OD 16 DO 23 GRUDNIA

KORTY TENISOWE
— UL. OBORNICKA

Zamówienia zbiorowe i indywidualne.
Tel. 22-06-58

50749g

PRACOWNICY POSZUKIWANI
PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWNICTWA KOMUNALNEGO Nowe Miasto w Poznaniu, ul. Koronkarska 12/16 — zatrudni zaraz:
— 2 MAGAZYNIERÓW

Zgłoszenia przyjmuje: Dział Spraw Pracowniczych w Poznaniu, ul. Koronkarska 12/16, tel. 770-350. 4052-K2

DYREKCJA LABORATORIUM ODZIEŻOWEGO w Poznaniu, ul. Fredry 3 **— zatrudni zaraz**
— PRACOWNIKÓW w zawodzie krawieckim do szycia odzieży damskiej
— KONSTRUKTORÓW do wykonywania konstrukcji (istnieje możliwość przeszkolenia)

Ponadto zawiadamiamy, że prowadzimy nabór pracowników do prac krawieckich w systemie nakładczym.

Laboratorium pracuje w systemie pracy jednozmianowej, a zakłady produkcyjne znajdują się w centrum miasta. 4016-K1

Sprzedaż

Maszynę nożną Phoenix, dywan używany. Oferty 50445g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1. 50445g

Sprzedam dywan belgijski beż — brąz 2,5 x 3,5, tel. 32-49-69. 50449g

Sprzedam obraczki. Poznań, Łąkowa 16/10. 50451g

Sprzedam maszynę do szycia „Singer", pelisę damską i bam, używane. Poznań, Filipińska 6/5. 50458g

Nowy kożuch damski, hiszpański, tel. 20-32-80. 50464g

Magnetofon M 2404 S, tuner 8010 Palacza 18b/328. 50469g

Kurtka srebrne lisy sprzedam, tel. 508-53. 50473g

Sprzedam futro z nutrii, cena przystępna. Tel. 22-35-46. 50482g

Balony kolorowe zachodnie, większa ilość, tel. 23-14-85 po 15. 50476g

Modne ubrania męskie, kołdrę, poduszkę pierzową — nowe, kożuch używany. Tel. 79-08-04. 50486g

Dywan belgijski 2,5 x 3,5, Ostroroga 10 m. 4. 50490g

Sypialnię — jesion, piec co Kamino 1,1, Ostroroga 10 m. 4 50489g

Sprzedam lakier samochodowy gold — metalik, tel. 67-18-32. 50496g

Elegancki kożuch, kurtkę kożuchową — damskie, tel. 33-32-04. 49828g

Sprzedam akordeon Weltmeister 96 B i garnek do soków. Poznań, ul. Kopernika 8/6 49631g

Tanio sprzedam kożuch polski 165 cm, szczupły, stan idealny, stół + 6 krzeseł mahoń używane. Gwiaździsta 24 m. 1 godz. 17—19. 50110g

Sprzedam Altus 75, tel. 49-52-13. 50505g

Bullteriery szczenięta, owczarek 2-letnia suka — sprzedam. 67-61-44. 50503g

WSH 205, USH 101, WS 303, Fausta, Fryderyka, Meluzyne z kolumnami Telefon 79-21-24 50517g

Okazyjnie sprzedam sypialnię lata 60-te, tel 48-05-44 50516g

Kożuch damski, kurtkę męską sprzedam, Dąbrowskiego 1/16. 50514g

Sprzedam kożuch damski — młodzieżowy 164/92 tel. 449-58 50513g

Błam, łapki karakułowe, czapkę norki sprzedam Poznań, Kasprzaka 34/10 50512g

Sprzedam kolumny ZG-40c 8 om, tel. 33-13-69 wieczorem. 50525g

Szafę biblioteczną 3-drzwiową, bogato rzeźbioną międzywojenną (do remontu) tanio sprzedam. Oferty 50548g Biuro Ogłoszeń. Skryta 1.

Sprzedam maszyne wieloczynnościową, tel. 77-98-98. 50082g

Sprzedam sadzonki winorośli „Skarb Pannonii" oraz bulwocebule frezji 5 zł/szt. w cyklu bez ogrzewania. Koźlarek, Bobrownicka 22A Poznań. 50077g

Akordeon Weltmeister 120 bas, magnetofon Grundig cynela turecka. Tel. 20-65-69 po 19 49519g

Kożuch damski, dziecięcy, kurtka męska — tureckie, tel. 22-48-08. 50076g

Sprzedam pianino. Oferty 50075g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Suknię ślubną sprzedam, tel 77-98-45 w godz. 13—18. 50070g

Butlę gazową 11 l., fliski łazienkowe, wspaniałego lisa. Tel. 67-16-46. 50084g

Sprzedam kożuch damski, nowy. Telefon grzecznościowy 32-05-67 godz. 17—19. 50089g

Sprzedam „Amator stereo 2" i płaszcz skórzany, tel. 67-97-40 51023g

Kerryblue terrier szczenięta po championie sprzedam. Litewska 16. 51013g

Kożuch turecki — damski, tel. 654-74. 50262g

2 obraczki, cena urzędowa, tel. 77-82-78. 50281g

Sprzedam Poltax 1 Swarzędz, Kórnicka 108, po godz 20 50394g

Jadalnię dębową, rzeźbioną, międzywojenną sprzedam. Poznań, ul. Szczepana 49 m. 3, oglądać w dniu ogłoszenia od godz 17, w tygodniu od godz. 19. 50410g

Samochodowy przyrząd diagnostyczny, Radmor, kolumny, Daniel, Practica LTL 2, diament do terakoty RFN. Ul Jugosłowiańska 52B/22 50420g

Dźwigary 18-tki sprzedam. Tel. 650-67 lub oferty 50419g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Meble używane tanio sprzedam, Tel. 478-53. 50417g

Kanapę narożnikowa sprzedam. Poznań, Fabryczna 40a m. 6, 50441g

Tanio sprzedam 2 atrakcyjne suknie ślubne. Czerwonej Armii 8/3A w podwórzu po 16. 50060g

Wzmacniacz „Vermona" — Regent 300K. Tel. 448-60. 50109g

Futro karakułowe nowe rozm. 46—48 oraz błam sprzedam. Poznań, Os. Manifestu Lipcowego 98/105. 50116g

Złotą bransoletkę 49 g. Oferty 50115g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam szafę dwudrzwiową — mahoń poliester. Poznań, ul. Nowogrodzka 25. 50114g

Perkusję Amati, zderzak Polo, opony Golf, Chwaliszewo 7/8 m. 4. 50122g

Sprzedam ciągnik Ursus C 4011, ładowacz Cyklop, Czołowo 2 k. Kórnika. 50100g

Kożuch damski, włoski, telefon 20-17-18 50157g

Sprzedam ściane Rotterdam dąb rustikal oraz komplet wypoczynkowy Merkury dąb rustik. Oferty 50152g Biuro Ogłoszeń Skryta 1

Wzmacniacz WS 301 S Trawiata, tel. 23-16-52 50148g

Sprzedam magnetofon kasetowy i wzmacniacz firmy „Sanyo" oraz kolumny Altus 120 A lub zamienie na telewizor kolorowy Poznań, ul. Małeckiego 35 m. 9 — Zięta 50144g

Sprzedam damskie spodnie narciarskie 164/104, buty „Kasporowy" 25, kijki Cena 20 tys zł. Oferty 50141g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Pianino antyk z płytą metalową. Dybaś, ul. Kordeckiego 2 m. 27. 50132g

Sprzedam lub zamienię piłę ramową do metalu starego typu na prasę balansową. Osiedle Plewiska, ul. Poznańska 12. 50131g

Sprężarkę trzytłokową, kocioł c.o. 2,5 m² aparat telefoniczny S.D., spawarkę transformatorową. Nowy Tomyśl, ul. Topolowa 4, tel. 28-46. 50173g

Sprzedam Radmora 5102 z kolumnami + Daniela Praktica LTL 3 Telefon 20-04-07 po godz 17. 50173g

Sprzedam lodówkę oraz maszynkę do repasacji pończoch telefon grzecznościowy 20-25-34. 50197g

Kożuch męski, futro karakułowe, narty „Elan". Tel. 77-44-63. 50184g

Sprzedam większą ilość bażantów złocistych. Górzny Jan, 64-700 Czarnków, ul. Gdańska 51, tel. 30-98. 1521p

Sprzedam futro karakułowe łapki czarne, rozm 158, szczupłe. Swarzędz, ul. Poznańska 33 m 3. 50202g

Meblościankę Rega — rustical, tel. 66-50-95, godz. 18 — 20. 50195g

Telewizor Philips kolorowy Pal - Secam nowy, telefon 32-60-73. 50205g

Sprzedam cegłę czerwoną, większą ilość. Zdzisław Wrzesiński, 62-406 Lądek, ul. Słupecka 9. 1517p

Sprzedam dywan belgijski 2×3, tel. 66-55-27. 50222g

Włoskiej klasy magnetofon i wzmacniacz Akai, kalkulator Sharp, telefon 20-91-77. 50226g

Tanio sprzedam kurtkę damską i kożuszek dziecięcy z łatek, Łąkowa 21 m. 20. 50021g

Tanio sprzedam kożuch damski, ul. Kasztelańska 63 po 16. 49953g

Sprzedam Finezję, kolumny 70 W, lodówkę Polar 80, tel. 67-95-17. 49931g

Nowy magnetofon kasetowy Toshiba, kożuch włoski, afgański, telefon 20-28-30 50225g

Pierścionek złoty z rubinem sprzedam, telefon 77-28-91. 50238g

Sprzedam wieżę stereo Hi-Fi, telefon 49-47-62. 50236g

Sprzedam silnik Peugeota 504 Diesel, Perdoch Piotr, Mosina, ul. Wodna 135. 50254g

Kożuch damski, Jagiellońskie 54 m. 4. 50253g

Sprzedam telewizor kolorowy „Rubin", zestaw stereofoniczny „Panasonic" oraz kurtkę z lisów, ul. Wilanowska 20, Os. Maryśieńki. 50251g

Minikomputer Sinclair ZX 8116K Oferty 50244g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Płaszcz skórzany sprzedam, tel. 617-11. 50245g

Nowy kożuch damski, telefon 602-09. 48509g

Sprzedam kożuch damski afgański, mało używany, 96/164, telefon 641-42. 50263g

Bernardyny, szczenięta Mosina, Śremska 40, tel. 13-24-67. 51057g

Telewizor biało-czarny używany, tel. 23-19-00. 51028g

Motoryzacyjne

Fiata FSO — 1500, odbiór Polmozbyt, zamienię na Fiata 126p, odbiór Polmozbyt. Oferty Szamotuły, tel. 211-16. 50068g

Pilnie sprzedam Fiata 126p, rocznik 1978, telefon 77-02-76. 50096g

Sprzedam Opla - Manta 73/74 po remoncie, telefon 13-07-79. 50092g

Sprzedam VW Garbus 1300, Osiedle Przyjaźni 3 H1 m. 154. 50125g

Sprzedam Syrenę 104, ul. Galileusza 12B m. 51, Os. Kopernika. 50120g

Sprzedam karoserię Fiata 126, tel. 20-64-12 od godz 18. 50136g

Okazyjnie sprzedam Opla Rekorda Combi 1974. Tel. 149 Obrzycko 50147g

Tanio sprzedam Fiata 125p, Marcelińska 48 m. 2. 50174g

Sprzedam, nowe nadwozie nieuzbrojone Polonezа. Września, tel. 60-741, po godz. 20. 50177g

Trabanta (1973), wózek głęboki niedrogo sprzedam. Tel. 67-32-64 50192g

Sprzedam samochód dostawczy Żuk — Diesel 83, tel. Obrzycko 60. 50632g

Sprzedam Skodę 1000 MB, Pamiątkowa 25 m. 10. 50188g

Wołgę Gaz 24 — 220 D, silnik Wołgi po remoncie sprzedam, telefon 22-33-48. 50209g

Poloneza odbiór Polmozbyt, zamienię Skoda, Dacia, maluch lub Wartburg — nowe. Oferty 50208g Biuro Ogłoszeń. Skryta 1.

Okazyjnie sprzedam Golfa L — 1100, 75 r., telefon 33-10-73. 50219g

Sprzedam Fiata 126p, odbiór Polmozbyt, telefon 77-34-83. 50242g

Sprzedam Mercedesa LP 913, rok produkcji 1977 ładowność 5 ton. Oborniki Wlkp., ul. Armii Poznań 49. 50259g

Sprzedam ciągnik C-4011 na gwarancji. Sabinówka 4, k. Lubięcina. 50272g

Sprzedam nową ramę, nadwozie oraz podzespoły Syreny Bosto, telefon 477-08. 50293g

Multicara D-22 z częściami zamienię na ciągnik lub sprzedam stan idealny. Tel. 763 Opalenica. 50303g

Sprzedam nowe nadwozie Poloneza nieuzbrojone. Oferty 50315g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Peugeota 104 GL (1978), cena 650.000 zł lub zamienię na Fiata 126. Kolskiego 33 (Świerczewo), od godz. 16. 50319g

Sprzedam Syrenę 104 po remoncie, ul. Opolska 31 m. 5, niedziela. 49921g

Sprzedam Skodę 1000 MB. Poznań, ul. Za Groblą 92. 50318g

Sprzedam Stara A-28. Pobledziska, tel. 227. 50341g

Sprzedam Fiata 126p, rok produkcji 80, Os. Rusa 49 m. 9. 46588g

Kupię Fiata 126p, 4—6 lat, tel. 473-54. 47879g

Warto kupić Żuka górnozaworowego, skrzyniowego, tel. 33-36-54. 48120g

Sprzedam zadbaną Skodę 1000 MB, tel. 640-18. 49700g

Sprzedam malucha 78, telefon 22-50-53. 49849g

Kupię samochód dostawczy, Diesel, blaszak. Tel. 67-63-63. 50377g

Sprzedam 2 przyczepy rolnicze wywrotki glebogry zarkę. Tel. 20-06-61 wewn. 228, po godz. 18. 50378g

Sprzedam nową karoserię od Fiata 126p. Tel. 646-46. 50383g

Sprzedam nowego Fiata 126p. Tel. 32-49-29. 50399g

Sprzedam Żuka skrzyniowego z silnikiem Mercedesa i z silnikiem benzynowym górnozaworowym. Ryszard Kasztelan, Wyrzek 74, 63-105 Dalewo. 50413g

Okazyjnie sprzedam Fiata 126p — 1981 (650 S). Oś. Kraju Rad 27 m 104, wieczorem. 50424g

Zastawę 750 sprzedam. Tel. 32-50-82 po 15. 50438g

Fiat 126p rok 1978 karoseria dwuletnia, — dobry. Telefon 77-53-35. 50463g

Tanio sprzedam Fiata 126p 1980 r. blacha częściowo do remontu. Os. Kraju Rad 24/7. 50468g

Sprzedam nowy silnik do Trabanta oraz Trabant rok 1984. Oferty 50467g Biuro Ogłoszeń. Skryta 1.

R.20 dostawczy 1980 sprzedam, 110 000, — tel. 508-53. 50474g

Sprzedam VW — Bus 1969 r. produkcji, sprawny oraz silnik do VW Bus. Tel. 67-18-32. 50497g

Sprzedam nowego Poloneza, tel. 67-44-02 po godz. 20. 50495g

Sprzedam ciągnik T 25 na gwarancji Szamotuły, ul. Słoneczna 18 50494g

Sprzedam nowego Poloneza L.E. tel. 77-83-01. 50492g

Sprzedam części zamienne do Skody Octavii. Leszno, tel. 20-69-89 po 16. 50528g

Kupię nowego Poloneza lub Skodę. Oferty 50527g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię kabinę Jelcza, telefon 32-14-27 po godz 17. 50540g

Sprzedam silnik Star 28 oraz podzespoły, Witobel ul. Graniczna 3 gm. Stęszew. 50550g

Lokale

Lekarz poszukuje kawalerki lub małego mieszkania na okres roku, chętnie z telefonem. Oferty 50083g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Poszukuję mieszkania do wynajęcia. Oferty 50461g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Wynajmę samodzielne mieszkanie piętro willi, domek gospodarczy w Poznaniu lub najbliższej okolicy. Oferty 50093g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1

Poszukuję kawalerki na rok. Oferty z ceną 50198g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Spółdzielnia Pracy poszukuje dwu trzypokojowego lokalu w centrum Poznania z telefonem na pomieszczenia biurowe. Zapewnione korzystne warunki. Tel 406-36 po 19 50175g

Kupię M-4 (najchętniej Rataje). Tel. 426-79 50331g

Zamienię M-5 blokowe Łódź, na podobne Poznań. Oferty 50234g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Małżeństwo z dzieckiem w wieku szkolnym wynajmie mieszkanie dwupokojowe, nieumeblowane na dłuższy okres czasu, płatne 1 rok z góry lub kupi pomieszczenie do adaptacji na mieszkanie. Oferty z ceną 50214g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Obcokrajowiec poszukuje mieszkania 2 lub 3 pokojowego w nowym budownictwie. Oferty 50235g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Odstąpię pomieszczenie sklepowe na Winogradach. Oferty 50112g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zamienię mieszkanie dwupokojowe w Głogowie na podobne lub jednopokojowe w Poznaniu lub Gnieźnie. Oferty kierować na adres: Talarek ul. Aleja Wolności 52, 67-200 Głogów, tel. 331-64. 50240g

Młode małżeństwo poszukuje pokoju lub kawalerki na rok, może być stare budownictwo, tel. 32-26-08 50252g

Poszukuję lokalu o powierzchni 60 m. kw. na warsztat w Poznaniu, tel. 20-79-58. 50260g

Oddam w dzierżawę pomieszczenie na magazyn Poznań. Oferty 49818g Biuro Ogłoszeń. Skryta 1

Spółdzielcze M-4 z telefonem w Lesznie korzystnie zamienię na Poznań. Tel. Poznań 33-34-36 50271g

Leszno M-3 własnościowe, zamienię na Poznań lub sprzedam. Oferty 50280g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1. 50280g

Bielsko-Biała, własnościowe 60 m. kw., zamienię na równorzędne lub większe w Poznaniu, kwaterunkowe, inne propozycje. B. Jurczak Bielsko-Biała, ul Sternicza 27/27. 50279g

Małżeństwo poszukuje pokoju z kuchnią. Tel 67-47-61. 50310g

Kawalerkę lub M-2 nowe lub stare budownictwo kupię. Telefon 20-03-24 po godz. 20. 50366g

M-6 spółdzielcze Rataje, telefon zamienię na 2 mniejsze, może być stare budownictwo telefon 79-05-06 lub oferty 49415g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Odstąpię lokal 42 m kw. — handel gastronomia, usługi. Tel. 49-47-97. 50370g

Zamienię M-2 własnościowe I piętro Winogrady na większe. Oferty 50398g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zamienię mieszkanie 3 i pół pokoju, kwaterunkowe na 1 pokój Piątkowo. Tel. 22-32-06. 50430g

Sprzedam M-3 własnościowe II ptr na Piątkowie. Oferty 50436g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Firmie polonijnej wynajmę w Poznaniu pomieszczenia warsztatowe 140 m. kw. Oferty 50442g Biuro Ogłoszeń. Skryta 1

Poszukuję kawalerki na 1-2 lata, tel. 23-05-23, godz. 20-21. 50450g

Kwaterunkowe, ponad 80 m. kw piece ,centrum Poznania, zamienię na M-2 z wygodami Oferty 50448g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

M-2 własnościowe I piętro Grunwald pilnie sprzedam. Oferty 50452g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1

Poszukuję samodzielnego mieszkania 1-2 pokojowego, najchętniej nieumeblowanego na rzetelnych warunkach finansowych. Oferty 50462g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1

Poszukuję mieszkania do wynajęcia. Oferty 50461g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Przyjmę panią do wspólnego pokoju, Mielżyńskiego 31 a m 13. 50471g

Wynajmę w Szamotułach 2 pomieszczenia, osobne wejście na rok. Tel. 210-43. 50493g

Młody mężczyzna poszukuje samodzielnego pokoju na Świerczewie. Płatne z góry. Oferty 50503g Biuro Ogłoszeń. Skryta 1.

Słupsk — spółdzielcze, nowe budownictwo 35 m. kw zamienię na podobne w Poznaniu. Tel. 79-00-09 po 18 50523g

Zamienię spółdzielcze 68 m kw. Rataje na dwa samodzielne, jedno M-3 z balkonem. Oferty 50537g Biuro Ogłoszeń Skryta 1

Panienkę drugą dokwaterują, ul. Racławicka 75a — Grunwald. 50464g

Członek SM, poszukuje M-2 lub niekrępującego pokoju. Płatne rok z góry. Oferty 50534g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1

Nieruchomości

Sprzedam — zamienię działkę z domkiem mieszkalnym w Zaniemyślu na mieszkanie w Poznaniu. Wiadomość Środa Wlkp. tel. 36-61. 50172g

Działkę ogrodniczo-rolniczą 5800 m kw. koło Swarzędza sprzedam. Tel 405-74 godz. 15-20 50136g

Zamienię willę w Wirach koło Poznania na mieszkanie lub sprzedam Oferty 50182g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam działkę 525 m. kw z rozpoczętą budową bliźniaka w Poznaniu. Oferty 50191g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam działkę budowlaną 2.500 m. kw. przy trasie E-8, 10 km od Poznania Oferty 50203g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1

Sprzedam w Kiekrzu grunt pow. 0,72 ha — w tym staw hodowlany z rybiony i budynek gospodarczy z pomieszczeniami mieszkalnymi, warsztatem i garażem. Tel 665-815 godz., 10-18 lub oferty 48258g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Kupię działkę rekreacyjną nad Jeziorem Kierskim. Oferty 50231g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1

Kupię parcelę z niedużym pomieszczeniem warsztatowym lub bez w Poznaniu ,tel. 20-79-58 oraz oferty 50268g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupno — sprzedaż nieruchomości, Mylna 52 m 24, wtorki, środy, czwartki 17-19. 50278g

Działkę budowlaną w Swarzędzu lub okolice Jasienia kupię, Mylna 52 m 24. 50274g

Okazyjnie sprzedam 1/2 domu w Puszczykowie. Oferty 50294g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię domek do remontu. Oferty 50320g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam pilnie domek z budynkiem gospodarczym Luboń k/Poznania, telefon 134-284 Poznań. 50347g

Sprzedam pół bliźniaka komfort Świętochłowice 110 m kw, gaz, co, telefon, garaż, ogród. W rozliczeniu mieszkanie M-3-4, komfort Poznań. Oferty Brodziak Świętochłowice, Ligonia 6, tel. 45-22-07. 50359g

Okazyjnie sprzedam dom jednorodzinny. Wszelkie wygody. Doskonały punkt usługowo-handlowy. Duża działka, budynek gospodarczy. Dama sławek tel. 103. 48516g

Sprzedam działkę budowlaną z domem gospodarczym w centrum. Oferty 50393g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam na korzystnych warunkach małe gospodarstwo ,dom, telefon ,duże zabudowania gospodarcze 25 km od Poznania. Oferty 50447g Biuro Ogłoszeń Skryta 1

Sprzedam lub zamienię na nowy samochód działkę budowlaną 1900 m kw w Luboniu. Edward Przebierała. Donatowo 17 64-003 Turew. 50457g

Sprzedam pół bliźniaka w Przeźmierowie. Kwiatowa 37. 50456g

Działkę budowlaną 600 m kw. Suchy Las sprzedam. Oferty 50491g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1

Sprzedam piętro willi na Grunwaldzie telefon 22-07-55. 50486g

Dom mieszkalny, zabudowania — położony w lesie, blisko PKS, PKP sklep, 100 km od Poznania sprzedam lub zamienię na mieszkanie w Poznaniu. Oferty 50504g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1

Sprzedam willę jednorodzinną Pobiedziska, bardzo dobry punkt (działka 1050 m kw.). Siedem pokoi wolnych. Dos konały punkt na prywatny handel lub rzemiosło. Oferty 50522g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1

Sprzedam 1/2 bliźniaka w Przeźmierowie albo zamienię na Poznań. Oferty 50542g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Sprzedam dom jednorodzinny w Puszczykowie albo zamienię na Poznań. Oferty 50541g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam dom piętrowy 107 m kw. z wygodami (co, gaz, telefon) w Ostrowie Wlkp. tel. 623-86. 50539g

Puszczykówko, działkę budowlaną 880 m. kw. sprzedam tel. 13-08-73 po 18. 50554g

Zguby

Zgubiono pieczątkę: „St Inspektor Higieny Maria Weber". 50454g

Zaginęło prawo jazdy kat. B seria F nr. 190829 Wiesław Zimny. 50502g

Różne

Hafty angielskie i inne wykonują szybko maszynowo. Tel. 13-30-53. 50078g

Kominki, architektura ogrodowa, telefon 13-07-79 50091g

Płytki ceramiczne ścienne, podłogowe 4 kolorach, terakotę, farby olejne, lakier Capon polecą sklep chem-budowlany Kostrzyn Wlkp ul. Poznańska 16. 50090g

Mały warsztat ślusarski osobowy Diesel — nawiąże współpracę. Oferty 50118g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Posiadam wolne moce przerobowe na prasę mimośrodową 35 T. Oferty 50218g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Maszyny do produkcji klocków hamulcowych, zamienię na nowy czterodrzwiowy samochód. Posiadam również surowiec Oferty 50215g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1

Miły upominek. Ceramika domowa ręcznie malowana Sklep Głogowska 53 parter. Zapraszamy. 32313g

Montaż boazerii telefon 67-94-96. 50212g

Zakład murarski wykona po cenach poszczególnych roboty tynkarskie, murarskie, lastrikarskie i fliskarskie. Telefon 77-97-62. 50290g

Wykarczuję drzewa tel. 67-96-42. 50302g

Wykonuję kominki z własnego materiału, Zakład Murarski. Poznań, Naramowice, ul. Słubicka 17, przy ul Barmadzkiej. 050322g

Gotówkę (większą) posiadam. Przystąpię do spółki. Inne propozycje. Oferty 50342g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Wykonuję instalacje elektryczne. Oferty 50337g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1

Wypożyczalnia garderoby ślubnej. Paderewskiego 1. 50355g

Stebnówkę i podszywarkę przemysłową sprzedam. Tel. 67-15-35 do godz. 15 20-03-24 po godz 20. 50365g

Drzwi harmonijkowe wyrób — sprzedaż. Poznań, Oś. Plewiska, ul. Piękna 19. 50378g

Szybko, fachowo płytki terakotę układam. Chudoby 2 m 4. 50439g

Uwaga! Czyszczenie dywanów i wykładzin u klienta specjalistycznym sprzętem. Krótkie terminy, tel. 77-35-89 od 7-11 i po 16. 50465g

Usługi: tapicerskie, wygłuszanie drzwi, montaż żaluzji drzwi, harmonijkowych, blokad p/wyważeniowych, karniszy, zameczków okiennych, uszczelnianie okien, drzwi, przeróbki okien szwedzkich na uchylne. Tel. 23-14-85 po 15. 50478g

Matrymonialne

Panna 33 (160) 60 uczciwa zgrabna niepaląca uczuciowa, studia mieszkanie pozna kawalera bez nałogów wierzącego, wyższym, średnim wykształceniem, chętnie rolnika do 38 lat Cel matrymonialny. Oferty 50428g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1

Rozwiedziony lat 36, średniego wzrostu własny samochód pozna panią do lat 40 z mieszkaniem lub domkiem w celu matrymonialnym. Oferty 50433g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Święta i Nowy Rok powitasz we dwoje, wybierając partnera w fotokatalogu Biura Matrymonialnego „Basia". Polecamy imprezy karnawałowe. Jawornicka 13a m 16 godz. 15-19. 50459g

Pragnę poznać pana po sześćdziesiątce, uczciwego i łagodnego charakteru, najchętniej wykonującego pracę chałupniczą. Cel matrymonialny. Oferty 50433g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Praca

Fryzjerki damskie na pełen względnie pół etatu przyjmę. Zakład nowoczesny. Tel. 32-33-50 po godzinie 18. 51265g

Zatrudnię uczniów i rencistów w zawodzie spawacz — instalator c.o. Os. Plewiska, Łąkowa 5. 49507g pr

Przyjmę prace murarsko-tynkarskie, wewnętrzne. Oferty 50812g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Przyjmę pracę chałupniczą. Oferty 50736g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Księgowa poszukuje pracy w przedsiębiorstwie polonijnym, innym, staż 7 lat, studia. Niezależnie poprowadzę księgowość, wszelką ewidencję warsztatu rzemieślniczego. Oferty 50741g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Rencistka do opieki nad starszą osobą na 4 godziny potrzebna, okolica Botaniku. Oferty 50771g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Nauka

Chemia, fizyka — korepetycje. Tel. 434-57. 50575g

Kupno

Kolekcjoner kupi stare nietypowe karty do gry oraz stare pocztówki z miastami niemieckimi. Tel. 20-55-05. 51105g

Kupię nową polską wieżę. Oferty 51052g. Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię nici syntetyczne tel. 48-18-40 w godz. 9—14. 44655g

Kupię działkę warsztatową okolice Ławicy — Skórzewa. Oferty 46417g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię bony PeKaO. Oferty 46418g Biuro Ogłoszeń, Skryta .1

Polimetakrylan metylu, Polistyren, Polipropylen, tel. 448-37. 49850g

Piec gazowy co 2,0 m² kupię. Oferty 50613g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kuchnię gazową nową kupię. Oferty 50612g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

C-330 nowy lub w dobrym stanie kupię, tel. 12-65-09 wieczorem. 50647g

Kupię zamrażarkę za bony PeKaO. Oferty 50756g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię maszynę do szycia wieloczynnościową Husgvarna oraz Overlock. Oferty 50784g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Sprzedaż

Tanio — kożuszki, łatki 3/4, tel. 33-36-94. 46296g

Błam łapki karakułowe, tel. 77-03-83. 46469g

Nowe, modelowe futro nutrie, tel. 618-61. 47362g

Praktica B-200, tel. 550-28. 48464g

Akai gramofon, Praktica MTL-5 tel. 67-33-95. 48465g

Radiomagnetofon Sharp, dywan 2,5×3,5 sprzedam Telefon 32-46-37. 49291g

Błam łapki karakułowe, brązowe, tel. 603-89. 49345g

Sprzedam kożuch damski i męski, telefon 77-56-48. 49397g

Sprzedam nowy, atrakcyjny kożuch damski. Poznań, ul. Żupańskiego 17/8. 49502g

Sprzedam dwa kożuchy damskie na szczupłą osobę. Tel. 33-36-94. 49522g

Sprzedam kożuszek turecki 3/4 z łatek, telefon 41-86-57. 49548g

Sprzedam pelisę męską nową, duży rozmiar, tel. 13-41-78 lub oferty 49256g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kożuch damski, używany, tel. 66-53-82. 50792g

Sprzedam kiosk warzywa-owoce-kwiaty. Oferty 50809g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Prosperujący bar rożen 30 km od Poznania. Oferty 48198g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Jamniki krótkowłose szczenięta rodowodowe tel. 67-21-95. 51061g

Wieżę JVC, magnetowid VHS, tel. 22-29-61. 50569g

Zachodnią miniwieżę, kolumny 60 W, tel. 77-32-22 (dzwonić po 19). 50568g

Wzmacniacz mini 40 W wersja eksportowa, Matejki 54/4. 50573g

Sprzedam kożuch damski rozm. 42, Kazimierza Wielkiego 6 m. 2. 50592g

Rury stalowe czarne 3 cale, brodzik, wytwornicę acetylenową nowe sprzedam. Oferty 50579g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kożuch damski sprzedam, tel. 455-37. 50590g

Lodówkę „Mińsk 16” nową sprzedam. Oferty 50588g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Praktica MTL 5, teleobiektyw 2,8/135, fleklogon 3,5/30. Żydowska 12 m. 5. 50580g

Tanio magnetofon stereo Aria, ul. Newtona 16A/36. 50611g

Sprzedam wózek głęboki granatowy, sztruksowy. Poznań, Chudoby 21/23 w godz. od 17—19. 50610g

Sprzedam szlifierkę do wałków, tel 643-66. 50607g

Lodówkę Mińsk, tel. 23-18-91. 50617g

Opony 155×15 (Syrena), tel. 443-32. 50616g

Sprzedam boazerię modrzewiową, tel. 13-02-88. 50625g

„Aria”, „Diapol” — półautomat, maszyna do pisania „Continental”, Wawrzyniaka 9 m. 18. 50624g

Jamniki krótkowłose rodowodowe, tel. 521-33. 50561g

Piec co 16 m sprzedam, tel 23-07-54 Poznań. 50627g

Sprzedam fortepian marki Petrof, Nikorowicz, Pszczew tel. 35. 50640g

Sprzedam prasy mimośrodowe, stałe 16 t. i 25 t. oraz złote obrączki. Tel. 20-96-50 po godz. 18. 50794g

Sprzedam kożuch damski turecki wzrost 164. Tel. 48-05-82. 51301g

Sprzedam prasowalnicę Kalinkę. Głogowska 75 m. 21 po godz. 16. 51203g

„Seradix” do ukorzeniania goździków, Raszyńska 7/4. 50814g

Piano (Meger antyk) stan dobry, kożuszek łatki (popiel), okazyjnie przyczepkę samochodową. Poznań, Zagłoby 11. 50819g

Meblościanka Wisła 4 1/2 m, ława jasna rozkładana, kanapotapczan szeroki, 4 fotele niemieckie obrotowe, dywan belgijski 2,5×3,5, tel. 422-66. 50803g

Sprzedam wtryskarkę ręczną oraz mozaikę dębową, tel. 32-13-18. 50825g

Futro karakułowe, łapki, czarne, Os. Wielkiego Października 12 A/5 po godz. 18. 50754g

Sprzedam ciągnik Urusu C-360 Oferty 50768g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1. 50768g

Wilczur półroczny, Poznań, Połczyńska 5. 50767g

Sprzedam terakotę, płytki, umywalkę, telefon 20-19-23. 50772g

Atlas świata, tel. 20-73-72. 50778g

Sprzedam wieloczynnościową obrabiarkę do drewna Prexer oraz akumulator do Fiata 126p. Kolskiego 7. 50782g

1.000 pustaków szczelinowych, tel. 405-38. 50781g

Skrzypce stare i wykładzinę dywanową, tel. 66-53-82. 50791g

Futro sztuczne — damskie, telefon 79-23-28. 50790g

Futro karakułowe, tel 79-23-28. 50789g

Daglezja, gałązki — każdą ilość sprzedam. Oferty 50643g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Sprzedam materiał boucle, Łucznik 451, Osiedle Manifestu Lipcowego 95/112. 50646g

Sprzedam C-330 nowy lub po kapitalnym, młocarnię M-7 z prasą Marzenin 48 k/Wrześni. 50663g

Działkę budowlaną z pomieszczeniem na Os. Plewiska 1440 m² Oferty 50661g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Dywan belgijski beżowoczerwony, Winiary 8 m. 28. 50660g

Sprzedam błam i futro karakułowe oraz kożuszek damski, ul. 23 Lutego 11 m. 9. 50659g

Kury nioski, belki Fert'a sprzedam, Jagodziński, Chludowo 62-001, Nad Torem 6. 50675g

Minikomputer ZX Spectrum, tel. 32-40-83 godz. 17—20. 50674g

Tanio, kożuszek damski rozm. średni, łatki, haftowany — nowy tel. 77-19-74. 50672g

Sprzedam Zenit TTL, teleobiektyw, lampę błyskową, lornetkę. Tel. 451-17. 50679g

Kożuszek męski nowy, walca złotnicza, Przybyszewskiego 66 m. 1. 50678g

Sprzedam wiązania narciarskie nowe (Geze-RFN), suknię ślubną, taśmy stalowe 110 i 120×0,15 gat. 45, tel. 402-47, 18—20. 50677g

Butlę propan-butan 5 kg z reduktorem, telefon 639-01. 50689g

Sprzedam kożuszek damski w dobrym stanie, tel. 41-17-30. 50688g

Sprzedam radiomagnetofon stereo Sanyo — Metal, Dolby, Equalizer. Tel. 22-47-81. 50703g

Kożuch męski, damski, futro łapki karakułowe, mało używane. Tel. 33-21-04. 50699g

Kurtkę łapki karakułowe — tanio, ul. Piekary 24 m. 2. 50698g

Tanio nowy kożuch długi, krótki oraz łatki, tel. 77-81-99. 50709g

Sprzedam suknię ślubną b. dużą, wózek inwalidzki domowy. Tel. grzecznościowy 601-43. 50707g

Sprzedam aparat „Praktica B-200” Electronic. Oferty 50720g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pilnie i tanio sprzedam nowy dywan hiszpański 2,5×3,5 m. Poznań ul. Półwiejska 18/3 po godz. 16 50718g

Okazja — kożuch damski, kurtka kożuchowa męska — szczupłe, wzmacniacz PW — 7020 gwarancja Os. Sobieskiego 26 B/89 wieczorem. 50713g

Kurtkę skórzaną, tel. 17-23-83. 50735g

Sprzedam atrakcyjny kożuszek damski, nowy, tel 77-86-73. 50734g

WS 503, MSH 101, TSH 113+regał, stan idealny. Tel. 13-05-84 niedziela i poniedziałek w godz. 17—21. 50732g

Narty Rossignole sprzedam, tel. 33-05-57. 50731g

Okazyjnie sprzedam adapter, kolumny 2×80 W firmy Technics i wzmacniacz 2×100 W firmy Telefunken używane od 6 miesięcy. Telefon 20-68-15 po godz. 15. 50726g

Sprzedam radiomagnetofon JVC RC 555 KL, ul. Rawicka 18. 50747g

Atrakcyjny kożuszek damski 3/4 dla szczupłej osoby sprzedam Codziennie od godz. 16—18 Os. Kraju Rad 16/96. 50752g

Kożuszek dziewczęcy, tel 437-61. 50682g

Sprzedam radiomagnetofon Hi-Fi system 8910 Nordmende model 84 z kolumnami Altus 75 W. Tel. 33-15-45. 52413g

Sprzedam „Amatora 2” + kolumny oraz radiomagnetofon dwukasetowy HiFi stereo „Uniwersum” — nowe. Tel. 423-33. 52330g

Sprzedam maszynę „Frobana” do szycia spodów bamboszy. O. Piastowskie 93/6 po godz. 17. 50411g

Nowofunlandy po championie sprzedam. Gniezno, tel. 28-49. 45040g

Sprzedam kożuch damski zagraniczny telefon 22-20-73 godz. 15—18. 53314g

Sprzedam Antyki: bufet, zegar stojący, lustro, wypoczynek rumuński. Telefon 67-53-42. 53316g

Sprzedam komplet nowych sztućców — pozłacanych 12 osób telefon 13-32-79. 49007g

Wirówkę NRD, gramofon IVC. Oferty 50947g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Wiązania narciarskie „Markery”, różne rodzaje, Rocha 11B/103, DS-6. 50945g

Sprzedam kożuszek włoski krótki i długi. Tel. 32-51-68. 50958g

Dziurawkę 3-cegłową sprzedam lub zamienię na bloczki fundamentowe. Tel. 79-10-26. 50967g

Mini wieżę Diory. Tel. 79-10-26. 50968g

Sprzedam stół biały, okrągły rozkładany. Tel 22-54-50. 50974g

Turystyczny TV-color i Junost-401. Tel. 77-40-14.

Nową elegancką kurtkę z piżmaków, błam karakułowy sprzedam. Sobota, niedziela 17 do 20, Świerczewskiego 124B m 11. 50898g

Sprzedam prasowalnicę elektryczną NRD nową, tel. 418-597. 51242g

Złote obrączki. Telefon 516-94. 50933g

Sprzedam sprzęt muzyczny jak organy wzmacniacz 100 W z dwiema kolumnami mikrofon Sochor ze stojakiem oraz kamerę Sochor. Oferty 50989g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Motoryzacyjne

Sprzedam Fiata 125p. Odbiór z Polmozbytu. Tel. 66-56-51 51316g

Nowego Tarpana skrzyniowego zamienię na Dacię lub inny. Tanio sprzedam Fiata 126p — 1977 r. Oferty 50800g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Mazdę 626 81 r. zamienię na mniejszy, Długosza 30 m 5. 50805g

Diesle sprzedam Passat combi 82, Peugeot 504, tel. 20-29-84 po 14. 48248g

Sprzedam malucha 83. Os. Rzeczypospolitej 19/25 niedziela godz. 15 51302g

Fiata 125p 1500, 1980 sprzedam 402-94. 51039g

Sprzedam Zastawę 1100 do remontu. Poznań — Spławie, ul. Spławie 21. 51380g

Sprzedam Wartburga 312 na części, silnik Wartburga 353 po remoncie, rower „Faworyt”. Poznań, Mogileńska 23. 53303g

Sprzedam do Skody 105 L tylne drzwi, błotniki, lampy podłużne, progi obręcze kół 13 szt 2 (nadwozia po wypadku) Wiadomość Gniezno, Budowlanych 3/17, telefon Gniezno 14-09 po godz. 16. 50412g

Renault 5 GTL 1980 sprzedam. Tel. 67-33-95. 48466g

Warsztat Wulkanizacyjny, Czechosłowacka 123, poleca w krótkich terminach bieżnikowanie opon, naprawę dętek, montaż i wyważanie ogumienia. 48548g

Sprzedam Hondę Ascort r. prod. 1980, tel. 77-71-62 godz. 18—20. 49427g

Sprzedam silnik do Wołgi Gaz-24, tel. 77-41-06. 50606g

Sprzedam Mirafiori 2000 TC, rok 1980, stan idealny. Tel. 20-78-80. 50618g

Sprzedam przyczepę 6 ton, Poznań tel. 516-48. 50638g

Sprzedam Syrenę 104, Mosina, ul. Kolejowa 17. 50645g

Sprzedam Syrenę 105, Mosina, ul. Marcinkowskiego 21. 50644g

Sprzedam tanio silnik do Fiata 127 oraz do Seata, Luboń, ul. 22 Lipca 11. 50657g

Sprzedam Mercedesa 808 — ciężarowy rok 1979, w dobrym stanie. Konotop 149 k/Nowej Soli. 50669g

Kupię Stara — Diesel. Oferty 50668g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam Warszawę, Os. Kraju Rad 18/50 po 15. 50667g

Tanio sprzedam Wartburga 312 po kapitalnym bez malowania. Tel. 77-13-33. 50676g

Zamienię Fiata MR po kapitalnym remoncie blachy na Fiata 126p, Os. Piastowskie 5 m. 15 51140g

Kupię 125p 1980/1981, telefon 503-12. 52291g

Sprzedam 125p Combi 1981. Tel. 224-112. 52292g

Silnik Fiat 850 sprawny, chłodnicę, zawieszenia, rozrusznik, szyby, inne części sprzedam, telefon 77-87-33. 50730g

Sprzedam tanio Tarpana 233 oraz przyczepkę. Poznań, Skrzetuskiego 27. 50829g

Kupię pokrywę bagażnika 1000 MB, tel. grzeczn. 591-50. 50830g

Sprzedam Nysę Towos do remontu, ul Bokserska 25. 50831g

Sprzedam tanio Fiata 125p 1976 r., blacha po kapitalnym remoncie oraz silnik Diesla, Multilar dwucylindrowy Fałka .Poznań, Os. Zwycięstwa 25/35. 50832g

Toyotę Diesel, rok produkcji 1984 sprzedam. Oferty 50852g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Fiat 125p sprzedam, tel. 20-61-92. 50864g

Sprzedam Fiata 125p, odbiór Polmozbyt, telefon 79-29-89. 50871g

Sprzedam Syrenę Bosto, rok 1981, tel 13-20-13 po godz. 20. 50872g

Sprzedam Żuka z powiększoną burtą, silnik górnozaworowy po kapitalnym remoncie oraz kabinę do Żuka do remontu. Sibiński, 62-020 Swarzędz, ul. Warszawska 5. 50874g

Sprzedam nadwozie Fiata 125, po remoncie lakierowane. Poznań, ul. Smolna 17. 50875g

Fiata 125/1500, rok prod. 1976 sprzedam, Poznań, Gostyńska 72. 50891g

Sprzedam karoserię 126p nową, tel grzecznościowy 12-06-03 wew. 43. 50895g

Taksometr Poltax-2 sprzedam, tel. 23-08-51. 50917g

Kupię, ewentualnie za bony PeKaO przednią szybę Fiat 128A, rok 76, 1300 cm³. Wiadomość: telefon 20-76-58 godz. 17—20. 50918g

Nowego 126p zamienię na 125p 80/81 w idealnym stanie. Oferty 50921g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Wartburga 312 do remontu sprzedam, tel. 20-75-85 50927g

Sprzedam tanio Fiata 125 73/74 po remoncie telefon 406-30. 50948g

Komplet nowych siedzeń do Poloneza X pilnie sprzedam, tel. 77-88-91. 51377g

Zamienię 125p, 1981 na malucha 1983, 84 lub sprzedam. Tel. 23-43-18. 50953g

Sprzedam tanio Żuka skrzyniowego. Szamarzewskiego 65 m. 1. 50961g

Kupię Fiata 125, rocznik 1982 Tel. 66-03-09. 50962g

Zamienię Fiata Combi 78 na malucha. Oferty 50965g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Skodę do 350.000,— kupię. Tel. 32-22-38. 50982g

Sprzedam Warszawę górną Combi lub na części. Tel. 67-11-85. 50984g

Fiata 125p — blacha częściowa naprawa. Telefon 77-04-39 50986g

Fiata 125p 1980 sprzedam. Tel. 423-62. 50991g

Citroena CX 2200 D 1976 r. sprzedam lub zamienię na 126p. Telefon 32-16-22 po 20-tej. 50687g

Sprzedam UW furgon oraz silnik 1300, tel. 624-58. 50706g

Fiata 126 82 sprzedam, telefon 20-39-57. 50711g

Sprzedam Żuka skrzyniowego, rok produkcji 1978. Grzegorz Madajka, 63-100 Śrem, Łazienkowa 3. 50722g

Fiat 1500, rok 1981, pilnie okazyjnie sprzedam, tel. 67-91-50. 50739g

Sprzedam Syrenę Bosto 82 rocznik lub zamienię 126p. Wiadomość: Poznań, Długa 14. 50750g

Fiata 126p, 82 r. zamienię z dopłatą na Poloneza 83 r., tel. 20-23-30. 50753g

Silnik 126p 600 cm, nowy kadłub, głowice, ładowacz czołowy do RS-a Tel (0-655) 614-31 Września. 50757g

Sprzedam Fiata 126p, rocznik 1982 telefon 77-57-96. 50760g

Ładę 1500 s 78/79 sprzedam lub zamienię na 126p. Wągrowiec tel. grzecznościowy 214-54 po godz. 16. 50780g

Lokale

Sprzedam własnościowe M-2. Oferty 50232g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam M-3, 50 m² Rataje — tel. 79-17-47. 50604g

Małżeństwo z dzieckiem, poszukuje 2 pokojowego mieszkania na Ratajach na okres 1—2 lat. Oferty 50623g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Poszukuję kawalerki lub niekrępującego pokoju. Możliwość zapłaty z góry. Oferty 50620g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1 .

Poszukuję garażu ogrzewanego Dębiec, okolice ul. Szczepana. Oferty 50626g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam M-2, telefon, garaż przy Niestachowskiej. Oferty 50655g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zamienię szeregowiec, stan surowy zamknięty, na mieszkanie powyżej 65 m². Oferty 50649g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zamienię M-3 „Locum” Leszno na Poznań. Telefon Leszno 20-48-88. 50694g

Bezdzietne małżeństwo wynajmie mieszkanie M-2 lub M-3. Za rok płatne z góry. Oferty 50721g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Poszukuję garażu w okolicach Łazarza lub Grunwaldu, tel. 67-17-30. 50761g

Koło! Zamienię dwupokojowe mieszkanie spółdzielcze w Kole na podobne w Poznaniu lub okolicy. Poznań, Os. Kosmonautów 24/108 po 19. 50774g

Przedstawiciel firmy zapłaci z góry za wynajęcie niekrępującego pokoju względnie kawalerki. Oferty 50565g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Piła — spółdzielcze M-4 48 m² zamienię na podobne w Poznaniu. Piła, ul. Bydgoska 53c m. 5. 34288g

Zamienię mieszkanie 2-pokojowe w Poznaniu, Osiedle Zwycięstwa na podobne w Środzie Wlkp. Oferty z propozycjami 50856g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Wynajmę pomieszczenia 80 m², tel. 32-44-10. 50866g

Bezdzietne małżeństwo poszukuje pokoju z kuchnią lub niekrępującego pokoju Oferty 50873g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Komfortowe M-3 Locum sprzedam. Oferty 50899g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

M-3 Rataje sprzedam. Oferty 50936g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Bielawa M-4 spółdzielcze woj. Wałbrzyskie u podnóża gór Sowich zamienię na Poznań, równorzędne. Oferty 50956g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Sprzedam M-2 Piątkowo. Os Bol. Chrobrego 15A, m. 32. 40996g

Kupię mieszkanie własnościowe 2—3 pokoje, 50—60 m² z telefonem, komfortowe I piętro. Oferty 51000g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pracujący po studiach poszukuje pokoju. Oferty 52250g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Korzystnie komfortowe 3-pokojowe 65 m² Winogrady sprzedam, w rozliczeniu ewentualnie dwupokojowe. Tel. grzecznościowy 23-02-16 wieczorem. 47382g

Stypendysta z zagranicy poszukuje samodzielnego, umeblowanego 2-pokojowego mieszkania z telefonem. Oferty 48460g Biuro Ogłoszeń Skryta 1

Pomieszczenia warsztatowego w dzielnicy Jeżyce poszukuję. Oferty 51473g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Odstąpię pomieszczenie warsztatowe ca 70 m² plus mieszkanie na I piętrze z balkonem samodzielne w budynku mieszkalnym w Puszczykowie k. Poznania siła, światło, woda, Oferty 49226g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Spółdzielcze dwupokojowe zamienię na większe budownictwo obojętne Oferty 49686g Biuro Ogłoszeń Skryta 1 lub telefon 207-246.

Zamienię kwaterunkowe 2 pokoje, przynależności samodzielne parter podwórzu, Dąbrowskiego, przy Rynku na większe do 2 piętra kwaterunkowe lub bloki. Oferty 48298gpr Biuro Ogłoszeń Skryta 1

M-2 własnościowe Osiedle Kopernika sprzedam. Oferty 50813g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pilnie sprzedam mieszkanie 48 m², Os Przyjaźni 5/7, oglądać niedziela po 16. 50797g

Sprzedam Łazarz mieszkanie własnościowe 3-pokoje komfortowe, telefon. Poważne oferty 52197g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Nieruchomości

Działkę rekreacyjną z drewnianym domkiem sprzedam. Oferty 50614g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam dom z możliwością nadbudowy piętra, zabudowania gospodarcze oraz półtora hektara ziemi w okolicy Wapna i Wągrowca. Oferty 50751g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pilnie sprzedam działkę z budynkiem mieszkalnym o pow. 0,25 m² Łąkowicach k/Ostrowa W.kp. Oferty 50619g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam dom z wolnym mieszkaniem 3 pokoje z kuchnią, 1 pokój w suterenie. Telefon 67-52-40. 50620g

Sprzedam własnościowe M-3 Wrocław — Centrum z telefonem. Telefon Poznań 77-03-73. 50685g

Piękny — murowany, domek z krytym tarasem — dachówka, prąd, woda przy lesie, trawnik otoczony tujami, byliny, drzewa, działka „POD” — 400 m² 10 km od Poznania — odstąpię. Oferty 50723g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1

Kupię 1—2 ha ziemi ogrodniczej koło Poznania, może być w rozliczeniu domek na 600 m² Zieliniec. Oferty 50787g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam działkę 560 m² pod zabudowę połowy bliźniaka, między ogrodami ul. Świerczewskiego. Oferty 50826g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam działkę budowlaną 1059 m² Tarnowo Podgórne. Wiadomość Przeźmierowo, ul. Rynkowa 2. 50885g

Zamienię M-4 Winogrady oraz dom letniskowy blisko Poznania na dom wolnostojący w Poznaniu. Oferty 50901g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1

Sprzedam gospodarstwo rolne 7 ha, klasa ziemi II, III. Drzonek 39 k. Śremu. 50905g

Atrakcyjne 18 ha jelenio górskim sprzedam, zamienię na mniejsze okolice Poznania. Oferty dla 50926g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Przedsiębiorstwo elektroniczne, poszukuje pomieszczeń administracyjnych i produkcyjnych, celem wynajęcia na okres do 5 lat. Oferty 50946g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam działkę budowlaną na Junikowie. Oferty 50959g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam dużą, komfortową willę, dobry punkt, Puszczykowo. Oferty 51338g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1

Pośrednictwo Handlu Nieruchomościami Pernak, kupno — sprzedaż domów, mieszkań, gruntów — uprzejmie zawiadamia P.T. Klientów, że z dniem 11 grudnia br. Biuro zostało przeniesione z Dąbrowskiego 168A na ul. Zofii Nałkowskiej 8 A (ulica boczna od Dąbrowskiego, między Żeromskiego a Botanikiem) czynne poniedziałki, środy godz. 9—11 i 17—19. 48573g

Sprzedam willę oraz czynny warsztat w dogodnym punkcie Konina. Poważne oferty tel. 06-31, 237-41. 50285g

Kupię dom, mieszkanie w Wągrowcu lub Rogoźnie. Oferty 48263g Biuro Ogłoszeń Skryta 1

Domy, działki, lokale mieszkalne kupno — sprzedaż. Biuro Pośrednictwa E. Kokotek. Os. Tysiąclecia 7/22 czynne poniedziałki 16.30—19. 51218g

Zguby

Zaginął sznaucer średni popielaty sól — pieprz. Wiadomość za wynagrodzeniem, tel. 431-01. 52423g

Różne

Dezynsekcja — pełen zakres, skutecznie, nieszkodliwie gwarancja. Instytucjom rachunki. Tel. 12-62-92 od 10—16 . 50635g

Zamienię wannę nową blaszaną 170 cm na nową blaszaną 140 cm. Tel. 32-36-69. 50665g

Nagrobki montaż wiosna, Stary Rynek 52a m. 8 soboty i poniedziałki godz. 16—18. 50758g

Zamienię wannę 1,70, zlewozmywak z armaturą, muszlę ustępową na lodówkę „Silesia” lub sprzedam. Oferty 50571g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Wykonam oprzyrządowanie oraz prace frezerskie. Oferty 50593g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Poszukuję stałych dostawców gerber, żonkili, tulipanów Oferty 50913g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Sadzonki winorośli szklarniowe sprzedaje Stanisław Nowak 62-130 Gołańcz tel. 148 Gołańcz, ul. Powstańców Wlkp. 16. 50975g

Zamienię pralkę automatyczną nową na zamrażarkę. Drawsko k. Czarnkowa, tel. 34. 50845g

Uprawnienia ślusarskie, pomysł na produkcję, gotówka. Poszukuję energicznego wspólnika z odpowiednim lokalem częściowym wkładem i możliwością zamieszkania na około 1 rok. Oferty 50990g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Uwaga krawcy, bieliźniarze wykonuje haft maszynowy. Tel 133-053. 40128g

Czyszczenie dywanów i wykładzin u klienta sprzętem zachodnim. Nie niszczy apretury dywanu. Tel. 439-82. 40932g

Dezynsekcja, tel. 77-61-43. 41045g

Robactwo skutecznie zwalczam, tel. 539-70. 42798g

Żaluzje przeciwsłoneczne instaluje Zakład „Kormoran”, tel. Poznań 66-51-79 43686g

Szybkie i fachowe cięcie (prześwietlające i odnawiające) drzew i krzewów owocowych wykonują studenci AR. Telefon grzeczn. 77-42-36, piątek, sobota 18—22. 44082g

Żaluzje przeciwsłoneczno-zasłonowe i drzwi harmonijkowe montuje zakład rzemieślniczy. Telefon grzecznościowy 32-16-82 w godz. 8—10 i 20—22. 44437g

Auto — Alarm, telefon 66-54-52. 44694g

Haft maszynowy wykonuję, krótkie terminy, tel. 41-10-04 do 14. 44897g

Opancerzanie drzwi blachą wraz z tapicerką Montaż zamków i blokad przeciwwyważeniowych .Tel. grzecznościowy 79-16-96. 44946g

Ksero, Dąbrowskiego 28 przy sklepie meblowym. 46326g

Czyszczenie dywanów, wykładzin, tapicerki meblowej u klienta agregatem firmy Karcher, środkami zachodnioniemieckimi, metodą ekstracji. Instytucjom rachunki. Telefon 22-10-62. 46327g

Dezynsekcja, deratyzacja, Jarocin tel. 29-07. 46520g

Przestrajanie radioodbiorników zachodnich, naprawy radiotelefonów, teleradiomechanika, Osiedle Zwycięstwa 18 48057g

Przyjmę zamówienia na nagrobki. Poznań, ul. Ratajczaka 20/3 w podwórzu, strona prawa, czwartki 14.30—17. 49413g

Udziałowca, wspólnika przyjmę na korzystnych warunkach, współpraca nie potrzebna. Oferty 49809g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Poszukuję odbiorców koszul męskich oraz akwizytora. Oferty 51135g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Poszukuję wykonawcy drzwi; maszyny, materiał posiadam. Gromadzka 14. 51054g

Kto wyszpachluje mieszkanie. Gromadzka 14. 51053g

Układanie parkietów cyklinowanie — lakierowanie materiały posiadam. Cieślak ul. Skryta 6 m. 3. 51328g

Wykonuję usługi wod.-kan., c.o i gaz, ul. Sokoła 34. 51367g

Polecam białego Mercedesa na uroczystości ślubne, tel. 206-370. 52240g

Przyjmę zamówienia na sadzonki róż. Poznań Szczepankowo ul. Rodawska 17. 52352g

Uwaga! Wygłuszanie drzwi tapicerką, telefon 225-021. 52382g

Producentów tłumików, progów blacharki samochodowej, kanistrów na benzynę, artykułów instalacyjnych wodno-kanalizacyjnych, kaloryferów olejowych elektrycznych — poszukuje sklep, Łodziński, Kraków, Pstrowskiego 36, tel. 66-10-71. 3538-K2

Matrymonialne

Przystojny, sympatyczny Niemiec pozna w celu matrymonialnym miłą, delikatną, ładną Polkę znającą j. niemiecki. Napisz coś o sobie i przyślij fotografię całej sylwetki. Niech twe serce zadecyduje o Twoim przyszłym szczęściu. Oferty 16408g Biuro Ogłoszeń, Poznań, ul. Skryta 1.

Dla matki wdowy lat 61 poznam pana do lat 65. Cel matrymonialny Oferty 50983g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Praca

Pilnie poszukuję opiekunki do 4-miesięcznego dziecka od stycznia. Warunki do omówienia na miejscu. Tel. 569-44 po 17. 51150g

Inżynier rolnictwa podejmie pracę względnie współpracę w sektorze prywatnym. Oferty 50876g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Pani do 2-letniego dziecka na stałe lub dochodząca. Oferty 51091g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Krawcowa przyjmie szycie do domu. Oferty 50877g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Palacza c.o. zatrudnię, Komorniki, Żabikowska 12. 50893g

Kobieta gastronomik, uprawnienia kierownicze, długi staż, szuka pracy. Oferty 50952g Biuro Ogłoszeń Skryta 1

Potrzebna pomoc dochodząca na 5 godzin dziennie. Poznań, Szczepankowo, ul. Rodawska 17. 52351g

Młody mężczyzna lub kobieta, niepalący, z zamiłowaniem do ogrodnictwa i bukieciarstwa, pracowici, pragnący się wyuczyć zawodu, mogą się zgłosić. Oferty z życiorysem 53328g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Rencistkę na pół etatu do szklarni przyjmę. Tel. 120-603 w. 60. 49859g

Nauka

Studentka — korepetycje z chemii, tel. 67-29-57 po 20. 50930g

Kupno

Kupię wciągarkę budowlaną. Oferty 51047g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1

Pianino. Oferty 51068g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Kupię atlas świata oraz encyklopedię czterotomową — subskrypcja. Oferty z podaniem ceny 51143g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię zlewozmywak, muszlę klozetową, terakotę. Oferty 51155g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Ławę stolarską, tel. 602-60 50890g

Kupię dobre pianino. Tel. 32-51-68. 50957g

Kupię pralkę wirnikową z wyżymaczką, kuchenkę elektryczną i opony 750×20. Oferty 50969g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Pilnie kupię błotniki przednie prawy i lewy do Zastawy 1100 Poznań — Soławie, ul. Soławie 21. 51379g

Sprzedaż

Tanio video JVC Spectrum 48 K, tel. 67-42-16. 51160g

Sprzedam perkusję „Amati", stan b. dobry. Codziennie — Kolejowa 9/13 od godz. 17. 51159g

Bloodhound — szczenięta, ojciec imp. USA, matka imp. Belgia. Poznań, ul. Noskowskiego 13 m. 4. 51163g

Zamienię wannę 1,50 na mniejszą, sprzedam bidet z baterią. Oferty 51156g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Poszukuję odbiorców spodni, męskie — ubraniówka — różne rozmiary. Danuta Bruś, Poznań, Os. Kraju Rad 10g m. 64. 51168g

Sharp-700, radiomagnetofon dwukasetowy, tel 13-30-37. 51167g

Błam karakułowy, tel. 463-78. 52290g

Kuchenne stół, szafki, biurko. Swoboda 56/9. 52142gpr

Jamniki krótkowłose, szczenięta czarne podpalane po rodzicach użytkowych i championach Poznań, ul. Polna 14 m 17 51162g

Sprzedam kurtkę z lisów niebieskich, skórę z lisa srebrnego, tel 20-27-62. 51176g

Pianino, tel. 20-08-70. 51190g

Maderę, siatkę sprzedam. Oferty 51202g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam komplet mebli mahoń na połysk (2 biblioteczki witrynka wersalka stół, krzesła, szafa, biurko) łóżeczko dziecięce z szafką, tel. 67-48-49. 52516g

Sprzedam nowy radiomagnetofon 2-kasetowy tel. 13-89-07. 52561g

Sprzedam nowy wzmacniacz gitarowy produkcji japońskiej. Strzelce Kraj. ul. Nowa 12. 1514p

Tanio nową Julie, tel. 474-01. 32366g

Gitarę akustyczna koncertowa. Tel. 674-892 po 12. 52378g

Nowe przestrajane video VHS Pal/Secam. Telefon 67-92-87 52380g

Zagraniczny lakier samochodowy, dywan nowy sprzedam telefon 671-373. 53327g

Kurtkę łapki karakułowe, czarne (modny fason) sprzedam. Telefon 222-153, po 17. 52646g

Magnetowid UHER VHS przestrojony telewizor Bruns Pal Secam, tel. 48-18-27. 52150gpr

Łańcuszek złoty, włoski, butle z reduktorem, propan 11 kg sprzedam. Tel. 32-44-25. 51157g

Kożuch damski nowy. Tel. 79-23-13. 1010g

Okazyjnie sprzedam prasę hydrauliczną 15 t. Os Plewiska, ul. Andrzejewskiego 18. 51007g

Sprzedam telewizor Beryl 102, konia na biegunach. Os. Plewiska, Andrzejewskiego 18. 51006g

Maszynę dziewiarską dwupłytową, akordeon „Weltmeister". Tel. 66-02-55. 51005g

Sprzedam nowy czeski zestaw wypoczynkowy telefon 424-57. 51027g

Sprzedam kurtkę męską ciepłą nr 50, tel. 66-55-27. 51023g

Ładny obraz Jerzego Kossaka sprzedam. Oferty 51056g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Nową meblościankę stylizowaną dąb rustikal sprzedam Kicin, Swarzędzka 4. 51051g

Kożuch turecki długi i krótki, Os. Kraju Rad 24/31. 51050g

Fortepian, Skryta 8/9. 51069g

Gramofon Faust, wykładzina kuchenna, telefon 428-65. 51071g

Brylant 0,84 K. Oferty 51081g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam inkubator na 4 tys. jaj kurzych nowe paśniki metalowe dla owiec i jagniąt 3,60 długie. Adamczak, Soławie 145, 62-590 Golina woj. Konin 51080g

Dywan belgijski 2,5×3,5 m, tel. 13-84-28. 51087g

Sprzedam madera, boucle, Tomickiego 13/15 m. 3. 51106g

Czarna mini wieża + Altus 75 + radiomagnetofon japoński stereo, Świt 14/15. 51101g

Akordeon „Weltmeister" 96 basowy, nowy, telefon 48-01-64. 51115g

Sprzedam nową glebogryzarkę z gwarancją. Poznań, ul. Starołęcka 184. 51121g

Video — nowość VHS Pal/Secam sprzedam, telefon 23-09-65 godz. 16—18. 51119g

Sprzedam efektowny kożuch damski i kożuszek 3/4, tel. 32-13-97. 51137g

Sprzedam obrączki 9,5 g, kolczyki 1,9 g, telefon 77-51-78. 51128g

Lodówka nowa 100 l, tel. 650-85. 51118g

Orlik ze skrzynią, Januszewice 19, 62-066 Granowo. 51151g

Zachodnie kurtki skórzane, tanio komplety ocieplane, tel. 774-759. 52367g

Magnetofon kasetowy Akai model HX-3 tel. 77-03-45. 52289g

Sprzedam szafę i jadalnię przedwojenną, tel. 33-17-59. 429278gpr

Sprzedam kożuch damski, męski. Tel. 77-60-20 po 16.00. 52141g

Kurtkę beżową z norek i długie futro z rudych lisów rozm 42-44 sprzedam. Robińska. Poznań, Os. Plewiska, ul. Bratnia 1, narożnik Łąkowej, w godz. 16—20. 51344g

Rozdrabniacz uniwersalny H 111/3, Tel. 66-59-89. 52020g

Suwmiarkę elektroniczną. Poznań, ul Chudoby 8/7. 51427g

EVICROL tel. 776-976 po godz. 15.00. 52048g

Marchew, skóry cielęce, kożuszek, płaszcz, kożuch zagraniczne sprzedam. Tel. 436-19. 52082g

Nową bułgarską maszynę do pisania sprzedam. Oferty 52057g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Choinki z własnej plantacji sprzedam Osiedle Plewiska, Łąkowa 48. 51065g

Tanio sprzedam przyczepkę do Fiata 125p, tel. 77-36-72. 51141g

Emulsję białą sprzedam, Tel. 67-97-81. 52198g

Sprzedam polistyren wysokoudarowy biały, tel. 601-58. 53310g

Sprzedam wieżę MSH-201, WSH-303, TSH-201 oraz Altus 75 na gwarancji. Telefon 20-39-14. 53309g

Dywan belgijski 3×4 nowy korzystnie sprzedam Engla 8/5. 52158g

Wirówkę niemiecką, błam karakułowy, tel. 20-61-04. 51043g

Sprzedam organy B2, eltron 60, sprzęt disco, tel 429-43. 50963g

Kożuch damski 42 oraz kurtkę męską skórzaną ocieplaną. Tel. 20-77-74 po 16.00. 52321g

Sprzedam karpie świąteczne. Ostrowieczno gmina Dolsk — niedziela, 16. 12. 52319g

Kożuch damski, płaszcz skórzany, nici syntetyczne. Tel. 20-67-60. 50828g

Atrakcyjny kożuszek damski 3/4 dla szczupłej osoby sprzedam. Codziennie od godz. 16—18, Os Kraju Rad 16/96. 50752gpr

Sprzedam roztrząsacz obornika dwuosiowy po remoncie. Kosmala Karol, Słomówko 15, gmina Września. 1543p

Młocarnię z prasą sprzedam, Grzesiak Stanisław Chrzypsko Wielkie woj. poznańskie 50823g

Sztuciec tajlandzki. Tel. 67-48-39. 51341g

Lisy rudego i niebieskiego, wyprawione na zwierzątko. Tel. 77-66-27. 50834g

Pralkę automatyczną czeską, nową Oferty z ceną 50835g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Telewizor niekolorowy, dywan kowarski. Oferty 50838g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Taxometr Poltax 2, tel. 77-85-24. 50849g

Atrakcyjny kożuszek męski, damski, kalkulator, półkotapczan, tel. 66-00-94 50850g

Nowy kanapotapczan typu „Ina", stół ciemny wysoki połysk. Osiedle Rusa 85 m 7. 50884g

Sprzedam radiomagnetofon stereofoniczny prod. RFN, przenośny, rozstawne kolumny, kolor czerwony, srebrną tacę 300 gram. Tel. 32-50-02 50889g

Dywan belgijski, Walkman, żyrandol, telefon elektroniczny. Telefon 13-07-75. 50903g

Sprzedam przedwojenny duży bufet debowy w dobrym stanie. Wiadomość: Głogowska 115 m 17. 50904g

Komplet „Mariusz" sprzedam, tel. 32-08-29 50900g

Lodówkę dużą używaną, tel. 67-95-33. 50909g

Sprzedam lisy garbowane. Oferty 50914g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Ogrodniczy TV-521 sprzedam, zamienię na C-360 lub większy. Oferty 50925g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Sprzedam ciągnik MTZ-82 lub zamienię na C-360 T. Losik, Ceradz Dolny pta Grzebienisko. 50938g

Jelita wieprzowe sprzedam. Tel. 33-42-40 od po niedziałku. 50942g

Duży obraz olejny „Zachód słońca w lesie" — łotewski malarz. Oferty 50943g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Jelita wieprzowe, telefon 22-30-35. 47060g

Motoryzacyjne

Trabanta 601 S/1982 sprzedam tel. po 16, 67-66-32. 53326g

Sprzedam silnik Mercedesa 220D w dobrym stanie + skrzynię biegów automatik. Oferty 51514g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Ładę 1500 1977 tanio sprzedam. Osiedle Kraju Rad 28 m. 40. 52611g

Do Passata - Audi tablicę rozdzielczą, pompę hamulcową, aparat zapłonu sprzedam, tel. 23-14-77. 52636g

Fiata 125p odbiór Polmozbyt sprzedam. Armii Czerwonej 29 m. 34, sobota, niedziela 13 — 18. 52054g

Sprzedam Syrenę Bosto 105, Osiedle Jagiellońskie 60/2. 51409g

Mazdę 323 Combi rok produkcji 1980, stan b. dobry sprzedam lub zamienię na 126p z dopłatą. Łęczyca k. Poznania, ul. Zdrojowa 1. 51002g

Sprzedam nowego Wartburga. Tel. 69-54-79 godz. 9—12, lub oferty 51011g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Żuka sprzedam, Przeczław 55, gm. Szamotuły 51021g

Fiata 125p nowego składanego tanio sprzedam. Oferty 51025g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Fiata 124 sprzedam, Osiedle Plewiska, Łąkowa 48. 51066g

Sprzedam C-360, beczkowóz 2000 litrów. Milcz 36 k. Chodzieży. 51076g

Sprzedam Stara 28 W skrzyniowy. Płowiecka 1. 51075g

Sprzedam Fiata 125p, odbiór Polmozbyt, tel 13-41-05. 51090g

Wołga Gaz 24 do remontu tanio sprzedam, tel. 474-95. 51089g

Kupię Stara 28 wywrotka lub zamienię na Fiata 125, może być niekompletny Tel. 32-58-30 wieczorem. 51116g

Fiata 238 — bus pilnie sprzedam. Os. Chrobrego 1 F/153 po 16 51134g

W związku z zaniechaniem składania, sprzedam nowe części F 126p. Kaczmarek, Palędzie, ul. Nowa 17. 51173g

Renault 11 — Diesel prod 1984 zamienie na malucha. Tel. 23-16-36. 51161g

Mikrociągnik dwuosiowy sprzedam, Mosina, ul Grabowa 10 51172g

Sprzedam silnik Passat 1600, stan idealny, tel 48-05-76, 18—20. 51169g

Kupię silnik Diesla „Passat" lub Golf Września, tel. 624-55. 51147g

Skrzynię Poloneza 5 biegowa kupię, Swarzędz, Zapłocie 6. 51178g

Malucha odbiór Polmozbyt sprzedam. Oferty 52376g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam BMW 318 rok 1981, Września tel. 61-868. 53322g

Sprzedam Ładę 1500 rok 1977. Tel. 201-351. 53321g

Sprzedam nadwozie Poloneza kompletne po wypadku. Telefon 20-35-89. 53324g

Sprzedam silnik Mercedesa 220D, Baranowo k. Poznania, ul. Spokojna 26 po godz. 16.30 53323g

Lokale

Zamienię mieszkanie pokój z kuchnią w starym budownictwie na większe lub takie samo dzielnica Grunwald. Oferty 51204g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pokój lub M-1 kulturalnej pani odstąpię — możliwość pomocy w domu lub w ogrodzie. Tel. 674-892 po 12. 52377g

Poszukuję M-2, M-3 na okres od pół roku do roku. Oferty 51004g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam M-4 (55 m²) Osiedle Kopernika. Oferty 51024g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zamienię własnościowe dwupokojowe M-2, 36 m² z telefonem w Bełchatowie na Poznań. Telefon 67-97-34. 51030g

Wynajmę pomieszczenie 50—60 m² na warsztat rzemieślniczy, siła, gaz. Tel. 67-14-30. 51034g

Zamienię 140 m² (3 p. z przynależnościami) komfortowe na kawalerkę i M-3, 4 lub inne. Oferty 51070g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Poszukuję pomieszczenia warsztatowego. Produkcja w drewnie. Oferty 51152g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pilnie zamienię M-5 trzypokojowe 56 m² Os. Piastowskie, na dwa mieszkania dwupokojowe lub jednopokojowe w starym budownictwie. Oferty 51180g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Dyplomowana pielęgniarka bez nałogów z 3-letnim dzieckiem, zaopiekuje się starsza osoba w zamian za mieszkanie. Oferty 51201g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Nieruchomości

Kupię segment szeregowca, może być w stanie niewykończonym. Oferty 51124g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam zamieszkałą willę z ogrodem i wolnym mieszkaniem dwupokojowym w suterenie. Oferty telef. 66-54-12 lub 52574g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam halę produkcyjną 230 m² + pomieszczenia socjalne z całkowitym oprzyrządowaniem do produkcji płytek elewacyjnych na działce 1900 m² z prawem zabudowy. Tel. 133-243. 52609g

Sprzedam domek jednorodzinny Śrem — Helenki, Wyspiańskiego 6. 51185g

Segment skrajny z dużym ogrodem z powodu wyjazdu sprzedam. Ul. Meliorantów 22. 52642g

Sprzedam działkę budowlaną 2.200 m² przy ul. Starołęckiej 184 — Poznań. 51122g

Sprzedam gospodarstwo rolne 9,5 ha w dobrym punkcie, blisko Poznania na terenie rekreacyjnym. Wiadomość: Rogoźno, tel. 173 od godz. 16—19. 51193g

Sprzedam lub zamienię duży dom wolnostojący w stanie surowym na mniejszy — gotowy. Tel. 436-16 godz. 18—20. 51192g

Sprzedam całkowicie wykończony dom w zab. segmentowej w Poznaniu, Oferty 51077g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zamienię działkę budowlaną w Krzyżownikach, chętnie na południowe obrzeże Poznania, tel. 32-58-30 wieczorem. 51117g

Zguby

W dniu 11. 12 zgubiono w Puszczykowie, lub w autobusie 101, srebrny medalion na łańcuszku (wewnątrz zdjęcie) pamiątka rodzinna Uczciwego znalazcę wynagrodzę. Dzwonić 13-32-88 Baranowska. 52651g

Uwaga Suchy Las! zaginął — jasnobrązowy szczeniak (suka) bokser. Uczciwego znalazcę prosimy o kontakt. Suchy Las, ul. Obornicka 96. 52529g

Różne

Uwaga! Expressowe wygłuszanie drzwi. Telefon 22-50-21. 52382g

Odstąpię patent na artykuł gospodarstwa domowego prosta technologia, uprawnienia niewymagane. Oferty 52499g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

„Bewe" — czyszczenie kożuchów — termin 3 dni. Poznań, Cybulskiego 15. 51029g

Szeroki asortyment drzwi harmonijkowych z drewna, poleca Zakład Produkcji i Montażu Skórzewo, ul. Kolejowa 16. 51035g

Przyjmę zamówienia na sadzonki: Begonii bulwiastej 1985 r., Synningi — glornyni — 1985 r. oraz cyklamenów 1985/86 z nasion holenderskich. Koszuda Jerzy 64-500 Szamotuły, ul. Długa 7a, tel. 20-096 Szamotuły. 51110g

Organy Student — 106, zamienię na pralkę automat, tel 20-58-68. 51133g

---

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 13 grudnia 1984 roku, pojednana z Bogiem, zakończyła niespodziewanie swoje pracowite życie, moja najdroższa żona, nasza ukochana mama, teściowa, babcia, siostra i ciocia, śp.

HELENA SKIBIŃSKA

z domu Zielke
przeżywszy lat 72

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 18 grudnia br. o godz. 10.30 na cmentarzu na Miłostowie.

W smutku pogrążona
RODZINA

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

Poznań, ul. Michała 18 m. 2. 3869-U3

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 13 grudnia 1984 roku zmarł opatrzony Sakramentami św., przeżywszy lat 73, mój mąż, nasz ojciec, teść, dziadek i pradziadek

ś. † p.
ANTONI URBANIAK

Msza św. żałobna odprawiona zostanie w poniedziałek, 17 bm. w kościele parafialnym imienia Maryi o godz. 11.00. Po czym pogrzeb o godz. 12.00 na cmentarzu parafialnym w Krzyżownikach.

W smutku pogrążona
RODZINA

Poznań, ul. Lubiatowska 10. 3867-U3

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 13 grudnia 1984 roku odeszła od nas niespodziewanie, opatrzona Sakramentami św., nasza mama, teściowa i babcia

ś. † p.
STANISŁAWA KACZMAREK
żyła lat 73

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 18 bm. o godz. 14.15 na cmentarzu na Miłostowie.

W głębokim smutku pogrążona
RODZINA

3870-U3

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 12 grudnia 1984 r., zmarł nagle mój najdroższy mąż i troskliwy tatuś, zięć i szwagier, przeżywszy lat 45

ś. † p.
inż. JAN LEWANDOWSKI

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 15 bm. o godzinie 14 na cmentarzu w Opalenicy.

W głębokim smutku pogrążona
żona z dziećmi i rodziną

Opalenica, ul. Poprzeczna 8 m. 4. 52685g

Z głębokim smutkiem zawiadamiamy, że dnia 13 grudnia 1984 roku po długich cierpieniach zmarła przeżywszy lat 84 moja kochana żona, mama, nasza babcia i prababcia

ś. † p.
ELŻBIETA NOWAK
z domu Andrzejewska

Pogrzeb odbędzie się w sobotę 15 grudnia br. o godz. 14 na cmentarzu przy ul. Wojciechowskiego.

W smutku pogrążeni
mąż i córka z rodziną

Poznań Osiedle Kosmonautów
dawniej Piątkowo. 52603g

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 11 grudnia 1984 roku zmarł opatrzony Sakramentami św. przeżywszy lat 82 nasz kochany mąż, ojciec, teść, brat, szwagier, dziadek i pradziadek

ś. † p.
WŁADYSŁAW CIEŚLAK

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 18 bm. o godz. 9.30 na cmentarzu junikowskim.

Pogrążona w smutku
żona z rodziną

Autobus odjedzie sprzed domu żałoby o godzinie 8.30.

Ul. Saperska 5 m 3. 3839-U3

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 13 grudnia 1984 roku, przeżywszy lat 82, zmarła nasza kochana matka, teściowa, babcia i prababcia

ś. † p.
z SOBOLEWSKICH
ZOFIA ANDRZEJEWSKA

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 15 bm. o godzinie 15.30 na cmentarzu w Starołęce.

W smutku pogrążona
RODZINA

Ul. Podmiejska 10. 3866-U3

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 12 grudnia 1984 roku niespodziewanie zakończyła swe pracowite życie, opatrzona Sakramentami św., moja ukochana mama, teściowa, siostra, ciocia, babunia i prababunia, przeżywszy lat 86

ś. † p.
WALENTYNA SZYMAŃSKA
z domu Wesołowska

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 17 bm. o godz. 14.15 na cmentarzu miłostowskim.

W smutku pogrążona
córka z rodziną

Ul. Bożeny 18,
dawniej: ul. Wodna 8/9. 3868-U3

Dnia 13 grudnia 1984 r. zmarła w wieku 93 lat, opatrzona Sakramentami św., nasza kochana mama, teściowa, babcia i prababcia

ś. † p.
ELŻBIETA MATUSZEWSKA
z domu Matuszewska

Msza św. odbędzie się w poniedziałek, 17 bm. o godz. 13 w kościele Maksymiliana Kolbe w Lasku, po czym pogrzeb na cmentarzu w Wirach.

Córka z mężem i wnuki

52760g

KOMUNIKATY

PKP ODDZIAŁ DROGOWY W POZNANIU
UPRZEJMIE INFORMUJE

— **że w dniach od 17 do 20. 12. 1984 r. w godz. od 8 do 17 codziennie ZOSTANIE ZAMKNIĘTY dla ruchu drogowego PRZEJAZD KOLEJOWY w ciągu ulicy PSARSKIE W KIEKRZU.**

Użytkowników drogi prosimy o korzystanie z wyznaczonego objazdu.

Autobus linii 106 zmieni swoją trasę i będzie kursować z Ogrodów do Kiekrza ulicami Dąbrowskiego i Słupską.

Za powstałe utrudnienia w ruchu drogowym użytkowników drogi uprzejmie przepraszamy.

W głębokim żalu zawiadamiamy, że dnia 12 grudnia 1984 r. odszedł od nas nagle, w wieku 38 lat, nasz najukochańszy mąż, tatuś, syn, zięć, brat, siostrzeniec, szwagier, kuzyn i wujek, śp.

STEFAN KOCHANOWSKI
mistrz elektromechanik

Msza św. pogrzebowa zostanie odprawiona 17 bm. o godz. 11.30 w kościele Matki Boskiej Wspomożenia Wiernych w Swarzędzu, przy ul. Poznańskiej.

W smutku pogrążone
żona z synami i rodzina

Swarzędz - Jasin, ul. Wiejska 23. 52761g

W pierwszą tak bardzo bolesną rocznicę śmierci mojego ukochanego, najdroższego nigdy niezapomnianego męża, śp.

JAROSŁAWA GOZDONY - CIERZNIAKA

oodprawiona zostanie msza św. w kościele św. Anny przy ul. Matejki dnia 20 bm. o godzinie 18.30.

Życzliwych Jego pamięci zawiadamia
ŻONA

51429g

TP ZAPOWIADA

Sobota 15 XII

PROGRAM I

TTR — 6, 6.30, 7, 7.30
8.30 — „Tydzień na działce";
9.00 — „Sobótka" oraz film z serii: „Don Kiszot z Manczy" (6) — „Przygoda z pasterzami";
10.30 — DT — Wiadomości;
10.40 — Historia dramatu polskiego — Krzysztof Choiński „Otwórz drzwi";
11.45 — „Znamienny jubileusz";
12.05 — „Kamienie mówią po polsku";
12.35 — „Poradnik rolniczy";
13.15 — Magazyn PCK;
13.20 — „Podróże bez biletu" — „Benjamin Franklin" — „Stambuł wczoraj i dziś";
14.05 — „Militaria, obronność, nowoczesność";
14.35 — Z filmoteki 40-lecia — portrety: Wacław Taranczewski;
15.00 — DT — Wiadomości;
15.10 — „Artystka" — reportaż filmowy;
15.30 — „Trybuna sejmowa";
16.00 — „Pod zwrotnikiem Koziorożca" (4 — ostatni) — australijski serial obyczajowy;
17.00 — „Jedność" — program historyczno - dokumentalny;
17.20 — Magazyn sportowy — puchary świata w narciarstwie alpejskim;
18.10 — Losowanie Dużego Lotka;
18.20 — „Pegaz";
19.00 — Dobranoc;
19.10 — „Z lat minionych" — spotkanie z panią Jadwigą Sosnkowską w odpowiedzi na listy (1);
19.30 — Dziennik;
20.00 — „Z lat minionych" — spotkanie z panią Jadwigą Sosnkowską w odpowiedzi na listy (2);
20.20 — „Brylantowa ballada" film prod. USA;
21.30 — „Na żywo";
22.00 — Studio sport;
22.35 — Telewizyjny music hall wyk.: Orkiestra Fipsa Fleischera, grupa akrobatyczna „Mobby-Hoppers". Muslim Magomajew i inni;
23.15 — Kino nocne — „Ostatnie tango w Paryżu" — film franc.-wł.

PROGRAM II

NURT — 11.30, 12, 12.30
13.00 — DT — Wiadomości;
13.10 — Filharmonia „Dwójki";
14.00 — „Podróże na taśmie filmowej";
15.00 — „Gorąca linia" I;
15.15 — Jaki macie program? W studiu szefowie OPZZ. Program oglądają pracownicy zakładów Łodzi, Krakowa i Katowic;
15.40 — Wideoteka;
16.10 — „Gorąca linia" II;
16.20 — Jaki macie program? Odpowiedzi na pytania pracowników zakładów Łodzi, Krakowa i Katowic;
16.40 — 1500 sekund wielkiego sportu;
17.05 — „Gorąca linia" III;
17.15 — Jaki macię program? Odpowiedzi na pytania górników Kopalni „Staszic";
17.30 — Ciało bez tajemnic;
18.30 — Spotkania z kulturą;
19.00 — Jaki macie program? Odpowiedzi na pytania pracowników zakładów Łodzi, Krakowa i Katowic;
19.30 — Dziennik;
20.00 — Godzina z dyrektorem PLO M. Kowalikowskim;
20.50 — Na antenie „Dwójki" — propozycje najciekawszych programów;
21.05 — Sopot 84. Spence;
21.25 — Tydzień w Polityce. Komentuje K. Szyndzielorz;
21.40 — Jaki macie program?
21.50 — „Joseph Andrews" film fab. prod. ang.;
23.25 — DT — Wiadomości.

Niedziela 16 XII

PROGRAM I

TTR — 6, 6.30
7.00 — „Wszechnica rodziny wiejskiej";
7.35 — „Alarm przeciwpożarowy trwa";
7.45 — „Po gospodarsku";
8.20 — „Tydzień";
9.00 — „Teleranek" oraz film z serii: „6 milionów sekund" (16) — „Kłusownicy w Zoo";
10.30 — DT — Wiadomości;
10.35 — „Przygody roślin" (6) — „Zawiła drogą pyłku kwiatowego" — franc. serial dok.;
11.05 — „Na krawędzi słowa";
11.25 — Międzynarodowe spotkanie orkiestr symfonicznych krajów socjalistycznych;
12.05 — „Siedem anten";
13.05 — „Kraj za miastem";
13.30 — Telewizyjny Koncert Życzeń;
14.15 — Teatr dla dzieci: „Gdzie jest Walery";
15.00 — DT — Wiadomości;
15.10 — „Galeria 37 milionów" — malarstwo Liliany Mikołajewskiej;
15.40 — Reportaż z przeszłości — „Morderstwo w Zachęcie";
16.10 — W starym kinie „Pięć tro wyżej" polska komedia filmowa z 1937 r., w roli głównej: Eugeniusz Bodo;
17.35 — Magazyn sportowy — Turniej Izwiestii CSRS — Szwecja;
18.20 — „Antena";
19.00 — Wieczorynka;
19.30 — Dziennik;
20.00 — „Z tobą bawi mnie świat" komedia filmowa CSRS;
21.25 — „Klub międzynarodowy";
22.00 — Sportowa niedziela;
22.30 — DT — Wiadomości;
22.35 — „Kazimierz Kowalski i jego goście" wyk.: Teresa May-Czyżowska, Danutą Morel. Dobrosława Gutek, Jolanta Nowińska, Orkiestra PRiTV w Łodzi pod dyr. Henryka Debicha.

PROGRAM II

9.55 — Film dla niesłyszących: „Z tobą bawi mnie świat" czechosłowacka komedia filmowa;
11.20 — Wojskowy program dok.;
11.50 — DT — Wiadomości;
12.00 — „Kwadrans z hejnałem";
12.15 — „Aerobic";
12.30 — „Startuj z nami";
13.15 — „Możesz pomóc" — reportaż o mieszkaniach dla sierot;
13.45 — „Kino Oko";
14.40 — „Jutro poniedziałek";
15.10 — Gość „Dwójki";
15.20 — Kino familijne „Wspaniały świat Disney'a" — „Podróż do doliny Emu";
16.10 — Białostockie raz jeszcze;
17.00 — Studio Sport — Puchar Śląska w piłce ręcznej kobiet;
17.30 — „Dopisać losy";
18.00 — „Shackleton" (3) — „Potrzebni mężczyźni na ryzykowną wyprawę" — ang. serial filmowy;
19.00 — „Bogowie czterech stron świata" — „Rozwój i ekspansja Islamu";
19.30 — Dziennik (dla niesłyszących);
20.00 — „Stereo i w kolorze" — Agnieszka Duczmal;
21.00 — Bawiny góralskiego zwyku — relacja z Tatrzańskiej Jesieni;
21.25 — „Sensacje XX wieku";
21.50 — DT — Wiadomości;
21.55 — Wielkie filmy małego ekranu „Elżbieta królowa Anglii" (1) — „Lwiątko" angielski serial filmowy, reż. Claude Whatam, wyst.: Glenda Jackson, Robinn Ellis. (o-jz)

Poniedziałek 17 XII

PROGRAM I

TTR — 13.30, 14;
NURT — 15.50;
16.25 — DT — Wiadomości;
16.30 — Dla młodych widzów: „Encyklopedia TDC";
16.55 — „Zwierzyniec";
17.20 — DT — Wiadomości;
17.30 — Telewizyjny Informator Wydawniczy;
17.50 — „Album chopinowski" — „Kobiety w życiu Chopina — Maria";
18.25 — „Między polem a stołem";
19.00 — Dobranoc;
19.10 — „Echa stadionów";
19.30 — Dziennik;
20.00 — Publicystyka;
20.15 — Teatr Telewizji — Molier „Mizantrop", reż. Janusz Majewski, wyk: Olgierd Łukaszewicz, Piotr Garlicki, Wojciech Pokora, Marzena Trybała, Maria Gładkowska, Anna Seniuk, Jerzy Bończak i in.;
21.40 — DT — Komentarze;
22.05 — Studio sport — Turniej Izwiestii — ZSRR — Finlandia;
22.45 — Program publ. — za trucia;
23.15 — DT — Wiadomośc.i

PROGRAM II

18.00 — „Kapitan schodzi ostatni";
18.30 — Teleskop;
19.00 — „Poza ziemią";
19.20 — Przeboje „Dwójki";
19.30 — Dziennik;
20.00 — „Szkice historyczne" — „Najmniejsze mocarstwo";
20.15 — „Wuja Ceśko opowiada" — „Na huśtawce";
20.25 — „Muzyka i taniec";
20.50 — „Wieczerza" — impresja filmowa;
21.15 — DT — Wydarzenia, telefon „Dwójki";
21.30 — „Pasjans — czyli czar na dama" pr. publ.;
22.00 — „20 lat minęło" — „Laureat" — film TP;
22.50 — DT — Wiadomości.

Wtorek 18 XII

PROGRAM I

TTR — 6, 6.30, 13.30, 14
Dla szkół — 8.10 — Historia kl. 5, 9 — Matematyka kl. 1, 11 — J. polski, kl. 4 lic., 11.50 — Biologia kl. 6, 12.50 — Matematyko kl. 1 i „Przybysze z matplanety";
10.00 — Film dla II zmiany: „20 lat minęło" — „Karuzela" — film TP;
10.50 — DT — Wiadomości;
16.25 — DT — Wiadomości;
16.30 — Dla dzieci: „Akademia muzyczna";
16.55 — Dla dzieci „Michałki";
17.20 — DT — Wiadomości;
17.30 — „20 lat minęło" — „Karuzela" — reż. Ryszard Ber wyk.: Andrzej Kierc, Anna Dymna, Małgorzata Pritulak;
18.20 — „Kram";
19.00 — Dobranoc;
19.10 — „Klinika zdrowego człowieka";
19.30 — Dziennik;
20.00 — Publicystyka;
20.15 — „Lord z Barmbeck" — film fab. prod. RFN;
22.00 — DT — Komentarze;
22.25 — Program filmowy;
23.05 — Studio sport — Turniej Izwiestii w hokeju na lodzie: CSRS — Finlandia;
23.45 — DT — Wiadomości.

PROGRAM II

18.00 — „W obronie własnej";
18.30 — Teleskop;
19.00 — Teleturniej „33";
19.20 — Przeboje „Dwójki";
19.30 — Dziennik;
20.00 — „Gorąca linia";
20.15 — „Salon muzyczny";
21.15 — DT — Wydarzenia, telefon „Dwójki";
21.30 — „Tajemnice przeszłości";
22.00 — „Matylda Mohring" (2) film fab. prod. NRD;
23.00 — DT — Wiadomości.

Środa 19 XII

PROGRAM I

TTR — 6, 6.30, 13.30, 14;
NURT — 15.50;
Dla szkół — 8.10 — Fizyka kl. 6, 9 — Muzyka kl. 2, 11 — J. polski kl. 2 lic. 11.55 — Wiedza obywatelska kl. 8, 14.30 — Muzyka kl. 2;
9.30 — Film dla II zmiany „Manewr taktyczny" film prod. ZSRR;
10.50 — DT — Wiadomości;
16.25 — DT — Wiadomości;
16.30 — „Krąg";
16.55 — Dla dzieci: „Tik — Tak";
17.20 — DT — Wiadomości;
17.30 — Kartki z biografii Włodzimierza Iljicza Lenina (6 — ostatni)) — „Dojrzałość" — film prod. ZSRR;
18.30 — „Radar";
18.45 — Losowanie Express Lotka i Małego Lotka;
19.00 — Dobranoc;
19.10 — „Piłkarska kadra czeka";
19.30 — Dziennik;
20.00 — Publicystyka;
20.15 — „Powrót straconych" jug. dramat partyzancki;
21.45 — DT — Komentarze;
22.10 — Studio sport — Turniej Izwiestii w hokeju na lodzie ZSRR — Szwecja;
22.50 — DT — Wiadomości.

PROGRAM II

18.00 — „Filmowy świat etnografii";
18.30 — Teleskop;
19.00 — Zespół Pieśni i Tańca „Wiśniowa Góra";
19.20 — Przeboje „Dwójki";
19.30 — Dziennik;
20.00 — „Za kierownicą";
20.15 — „Dookoła świata" — „Przez Pacyfik do Meksyku";
20.55 — „Klub Antoniego Piechniczka";
21.15 — DT — Wydarzenia, telefon „Dwójki";
21.30 — „Bliżej prawa" — przekazywanie gospodarstw rolnych następcom;
22.00 — Kino autorskie „Step" film prod. ZSRR, reż: Siergiej Bondarczuk, wyk.; Oleg Kuźniecow, Władimir Siedow, Siergiej Bondarczuk i inni;
0.05 — DT — Wiadomości.

Czwartek 20 XII

PROGRAM I

TTR — 6, 6.30, 13.30, 14
Dla szkół — 8.10 — Geografia kl. 7, 9 — Praca — technika kl. 2, 11 — Praca — technika kl. 4, 11.55 — J. polski kl. 7, 12.50 — Praca — technika kl. 3;
10.10 — Film dla II zmiany „Posterunek przy Hill Street" (9) — ostatni;
10.50 — DT — Wiadomości;
16.25 — DT — Wiadomości;
16.30 — Dla młodych widzów: „O mnie o tobie, o nas" oraz film prod. RFN — CSRS "Ludzie, postrach ulicy" (1);
17.20 — DT — Wiadomości;
17.30 — „Interstudio";
17.55 — „Człowiek dla człowieka";
18.05 — „Poligon";
18.30 — „Sonda";
19.00 — Dobranoc;
19.10 — „Mieszkać";
19.30 — Dziennik;
20.00 — Publicystyka;
20.15 — „Posterunek przy Hill Street" (9 — ostatni) film prod. USA;
21.05 — „Uważamy, że..." — pr. ekonom.;
21.50 — DT — Komentarze;
22.10 — Studio sport — Turniej Izwiestii w hokeju na lodzie Szwecja — Finlandia;
22.50 — DT — Wiadomości.

PROGRAM II

18.00 — „Krajobrazy kultury";
18.30 — Teleskop;
19.00 — „Podaj łapę";
19.20 — Przeboje „Dwójki";
19.30 — Dziennik;
20.00 — „Gorąca linia";
20.15 — Teatr muzyczny na świecie — Galina Ułanowa — film biograficzny produkcji ZSRR;
21.15 — DT — Wydarzenia, telefon „Dwójki";
21.30 — „X" zaprasza „Pijany anioł" — film fab. pr. jap.;
23.10 — DT — Wiadomości.

Piątek 21 XII

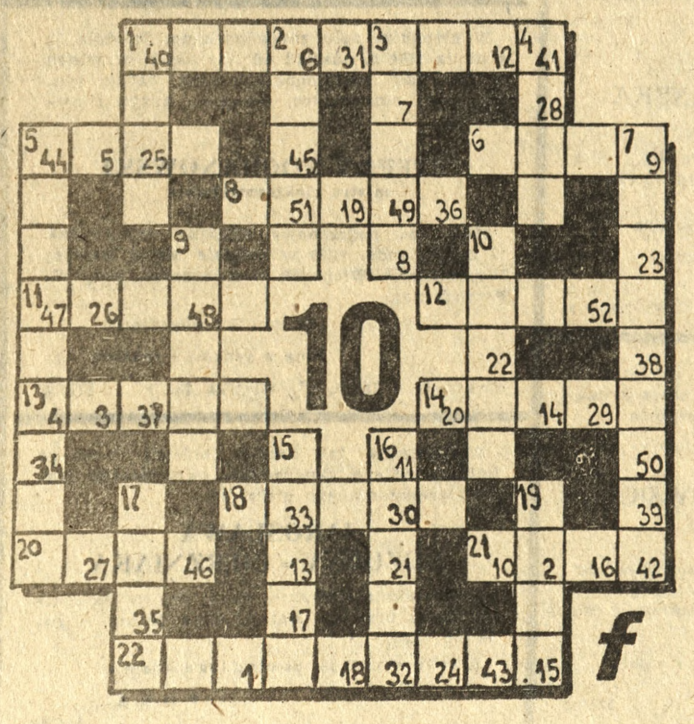
PROGRAM I

TTR — 6, 6.30, 13.30, 14
NURT — 15.50
Dla szkół — 8.10 — Historia kl. 7, 9 — Wokół nas kl. 1 i 2, 11 — „Domowe przedszkole"; 11.55 — J. polski kl. 8 i 1 lic.; 12.50 — Wokół nas kl. 1 i 2, 15.20 — „W szkole i w domu";
9.40 — Film dla II zmiany „Odwieczny zew" (16) — „Opór" — film prod. ZSRR;
10.50 — DT — Wiadomości;
16.25 — DT — Wiadomości;
16.30 — Dla młodych widzów: „Galeria";
16.55 — „Piątek z Pankracym";
17.20 — DT — Wiadomości;
17.30 — „Związek zawodowy — jaki jest?";
18.00 — „Bez próby";
19.00 — Dobranoc;
19.10 — Program public.;
19.30 — Dziennik;
20.00 — Monitor rządowy";
20.30 — „Odwieczny zew" (16) — „Opór" — serial prod. ZSRR;
21.40 — DT — Komentarze;
22.10 — Studio sport — Turniej Izwiestii w hokeju na lodzie CSRS — ZSRR;
22.50 — „20 lat minęło" — „Rytm serca" — reż. Zbigniew Kamiński, wyk.: Elżbieta Barszczewska, Antonina Gordon-Górecka, Andrzej Szalawski;
24.00 — DT — Wiadomości.

PROGRAM II

17.30 — „Oferty nauki polskiej";
18.00 — „Spróbuj sam";
18.30 — Teleskop;
19.00 — „Obyczaje codzienne";
19.20 — Przeboje „dwójki";
19.30 — Dziennik;
20.00 — „Przyjechała telewizja";
20.30 — „Jarmark";
21.15 — DT — Wydarzenia, telefon „Dwójki";
21.30 — Galerie świata — Muzeum Rosyjskie w Leningradzie — Walentin Sierow;
22.00 — Teatr TV na świecie William Szekspir — „Miarka za miarkę" — reż. — Desmond Davis, wyk: Kate Nelligan, Tim Pigott. Christopher Strauli i inni;
0.25 — DT — Wiadomości. (o-jz)

Za zmiany w programie — redakcja nie odpowiada

KRZYŻÓWKA – „Bądźmy zdrowi"

Poziomo: 1) spław rzeczny tratwami, 5) kochanek mężatki, 6) nie deszcz i nie śnieg, 8) skarpeta wojaka, 11) oddział instytucji, ekspozytura, 12) w butelce lub na drodze, 13) z niego piana, 14) karmienie koni na postoju, 18) piszczy, 20) kończyna, 21) dyskiem lub młotem, 22) szef aniołów.

Pionowo: 1) zawód, 2) z rodziny jeleniowatych, 3) na trasie Kościan — Śmigiel, 4) przepływa przez Kościan, 5) przyrząd do pomiaru kątów, 7) maniak, dziwak, 9) wieś, 10) palindrom montera, 15) wór, 16) dzieło Peryklesa, 17) jaja rybie, 19) stan wielkiego podniecenia.

Litery z kratek ponumerowanych w prawym dolnym rogu utworzą ostateczne rozwiązanie.

Na rozwiązania przesłane wyłącznie na kartkach pocztowych, z dopiskiem „Bądźmy zdrowi — Krzyżówka nr 10", czekamy do piątku, 21 grudnia. Wśród osób, które nadeślą prawidłowe rozwiązanie rozlosujemy **cztery książki ufundowane przez Zarząd Okręgowy Społecznego Komitetu Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc w Poznaniu.** Nasz adres: **„Głos Wielkopolski", skrytka pocztowa 1074, 60—959 Poznań.**

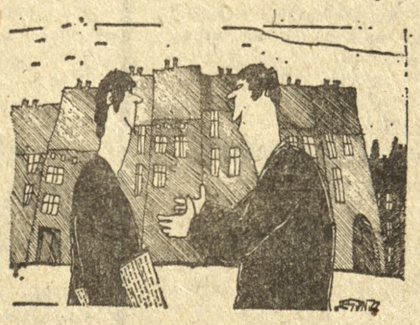
ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI NR 8

„Jeśli chcesz zachorować na raka — pal nałogowo tytoń". W wyniku losowania nagrody w postaci książek ufundowanych przez Zarząd Okręgowy Społecznego Komitetu Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc w Poznaniu otrzymują: **Sławomir Pielucha,** Poznań; **Lidia Borach,** Poznań; **Stanisław Juja,** Sipienko 24; **Adam Skorzanek Poznań.** Nagrody wyśle pocztą Wielkopolska Księgarnia Wysyłkowa.

HUMOR I SATYRA

— Słyszeliśmy, że oddaliście świnię do skupu, gospodarzu...

— Gratuluję kolego sukcesu, pańska ostatnia książka trafiła na bazar.

Rys. A. Stok („Karuzela")